

Tilinpäätös 2018

1. Toimintakertomus vuodelta 2018	4
1.1. Strategiset painopisteet valtuustokaudelle 2018-2021.....	4
1.2. Kunnanjohtajan katsaus	7
1.3. Luottamushenkilöt toimielimissä vuonna 2018	9
1.4. Yleinen talouskehitys	11
1.5. Teuvan kunnan taloudelliset ja toiminnalliset näkymät sekä tilastoja.....	12
1.5.1. Tulos.....	16
1.5.2. Henkilöstökulut	16
1.5.3. Investoinnit	16
1.5.4. Talouden tasapainottamisohjelma ja sen täytäntöönpano.....	18
1.6. Sisäisen valvonnan järjestäminen.....	30
1.7. Tilikauden tulos.....	30
1.8. Toiminnan rahoitus	32
1.9. Rahoitusasema ja sen muutokset.....	35
1.10. Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	38
1.11. Toimenpiteet toimintavuoden tuloksen johdosta.....	39
2. Talousarvion toteutuminen.....	40
2.1. Käyttötalous	40
2.2. Ylin päätöksenteko ja valvonta	47
2.2.1. Keskusvaalilautakunta.....	47
2.2.2. Kunnanvaltuusto	47
2.2.3. Hyvinvointivaliokunta	48
2.2.4. Yhdyskuntarakennevaliokunta.....	49
1.1.1. Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja.....	50
2.3. Hallinto.....	51
2.4. Hyvinvointipalvelut	58
2.4.1. Hyvinvointipalvelujen hallinto.....	58
2.4.2. Peruskoulutus.....	59
2.4.3. Lukio.....	61
2.4.4. Kansalaisopisto	63
2.4.5. Kirjasto	64
2.4.6. Varhaiskasvatus	65
2.4.7. Liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalvelut	66
2.5. Yhdyskuntarakenne	68
2.5.1. Yhdyskuntarakenteen hallinto	68
2.5.2. Tilahallinto	69

2.5.3.	Yleiset alueet.....	70
2.5.4.	Vesilaitos.....	70
2.5.5.	Viemärlaitos.....	71
2.5.6.	Ruoka- ja puhtauspalvelut.....	73
2.5.7.	Jätelautakunta.....	74
2.5.8.	Viranomaislautakunta.....	75
3.	Tilinpäätöslaskelmat	77
4.	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	81
5.	Konsernitilinpäätös.....	94
6.	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	107

1. Toimintakertomus vuodelta 2018

1.1. Strategiset painopisteet valtuustokaudelle 2018-2021

Strategiset painopisteet

- ❖ Kunnan talouden tasapainottaminen ja keskeisten palveluiden turvaaminen
- ❖ Kunnan vetovoiman ja elinkeinoelämän edistäminen
- ❖ Lasten ja nuorten ennaltaehkäiseviin palveluihin panostaminen

Tavoitteet

Toimintojen ja palveluiden keskittäminen kunnan sisällä

Tavoitteenamme on turvata lakisääteiset ja kuntalaisille kaikista keskeisimmät palvelut. Tämä vaatii määrätietoista talousohjausta palveluiden kulujen saamiseksi kunnan kantokyvyn mukaiseksi. Valtuuston on yhdessä keskusteltava kunnan roolista ja mahdollisista säästökohteista. Käydään avointa keskustelua siitä, mitkä ovat kunnan elinvoimaisuuden kannalta tärkeimmät kuntalaisten palvelut.

Kiinteistösuunnitelman toteuttaminen

Tavoitteenamme on mitoittaa kunnan kiinteistökanta tarvetta vastaavaksi. Käyttökustannuksia vähennetään toimintojen tiivistämisellä. Lisäksi kunnan alueella yksityisessä omistuksessa oleva kiinteistökanta kartoitetaan osana kiinteistöverokertymän tarkastelua.

Kunnan omistusten kriittinen tarkastelu ja karsiminen

Valtuuston on selvitettävä, onko kunnan omistus erilaisissa yhtiöissä enää järkevää tai kunnan kannalta tarpeellista. Luovutaan sellaisesta, mistä ei ole kunnan perustoiminnoille hyötyä. Päätetään kunnalle tarpeettomien yhtiöiden ja osakkuuksien myymisestä.

Elinkeinoelämää tukevan päätöksenteko- ja toimintakulttuurin lisääminen

Tavoitteenamme on kunnan elinkeinoelämän tukeminen ja työllisyyden parantaminen rakenteita ja toimintatapoja muuttamalla. Yrittäjämaainen ja kehittävä asenne jalkauteaan joka tasolla.

Perheiden hyvinvoinnin turvaaminen

Tavoitteenamme on perheiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin turvaaminen lasten ja nuorten ennaltaehkäisevien palveluiden kautta. Jokaisen päätöksen kohdalla huomioidaan näkökulma perheiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin turvaamisesta.

Strategiakauden kärkihankkeita

- ❖ Yritysvaikutusten arvioinnin ottaminen käyttöön päätöksenteossa (EVA)
- ❖ Seudullinen markkinoinnin lisääminen. Uusien yrittäjien houkuttelu nostaen esille alueen vahvat veturiyritykset: "tuletko tähän porukkaan yrittämään?"

- ❖ Yhteistyön tiivistäminen yritysten kanssa, yhdessä TEAK:n, SAI:n ja SEK:n kanssa
- ❖ Harrastusmahdollisuuksia edesautetaan
- ❖ Vertaistuelle luodaan mahdollisuuksia ja kartoitetaan tarvitsijat
- ❖ Huolehditaan tukipalveluiden oikea-aikaisuudesta
- ❖ Lapsivaikutusten arvioinnin ottaminen käyttöön päätöksenteossa

Tavoitteet, toimenpiteet ja tavoitetasot

Strateginen painopiste	Tavoitteet	Toimenpiteet	Tavoitetaso
<i>Kunnan talouden tasapainottaminen ja keskeisten palveluiden turvaaminen</i>	Toimintojen ja palveluiden keskittäminen kunnan sisällä Kunnan kiinteistökannan mitoittaminen tarvetta vastaavaksi Keskittyminen omistuksiin, jotka tukevat kunnan perustoimintoja Seudullisen yhteistyön tiivistäminen	Eri toimipisteissä tarjottavia palveluita keskitetään Teakin kiinteistöön Vajaakäytössä olevien kiinteistöjen käyttöastetta nostetaan tai niistä luovutaan Kartoitetaan omaisuus, josta voidaan luopua Myydään omaisuus, joka ei tue kunnan perustoimintoja Toimintojen yhdistäminen seudullisesti	Palveluverkosto supistuu Vajaakäytössä olevien kiinteistöjen määrä vähenee Kiinteistöistä aiheutuvat kustannukset laskevat Henkilöstön käyttö tehostuu Kunnan omistuksessa oleva omaisuus vähenee
<i>Kunnan vetovoiman ja elinkeinoelämän edistäminen</i>	Positiivisen kuntakuvan luominen Uuden yritystoiminnan syntyminen Uusien työpaikkojen syntyminen	Markkinoinnin lisääminen Yritysvaikutusten arvioinnin ottaminen käyttöön päätöksenteossa Yhteistyön tiivistäminen yritysten kanssa Teak Oy:n, SAI:n ja SEK:n roolin vahvistaminen yrityssektorilla Veturiyritysten alihankkijoiden tukeminen Pienyritysten kasvun edistäminen	Markkinointitoimenpiteiden lisääntyminen Työpaikkojen määrä lisääntyy Yhteisöverojen määrä kasvaa Yhteistyötapaamisten lisääntyminen yrittäjien kanssa Yritysvaikutusten arviointi on otettu käyttöön

<i>Lasten ja nuorten ennaltaehkäiseviin palveluihin panostaminen</i>	Perheiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin turvaaminen lasten ja nuorten ennaltaehkäisevien palveluiden kautta Päätöksen kohdalla huomioidaan näkökulma perheiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin turvaamisesta	Harrastusmahdollisuuksia edesautetaan Vertaistuelle luodaan mahdollisuuksia ja kartoitetaan tarvitsijat Huolehditaan tukipalveluiden oikea-aikaisuudesta Lapsivaikutusten arvioinnin ottaminen käyttöön päätöksenteossa	Harrastusmahdollisuudet ovat hyvät Vertaistukitarpeet on kartoitettu Vertaistukiryhmiä on perustettu Tukipalvelut ovat toimivia Lapsivaikutusten arviointi on otettu käyttöön
--	--	---	--

Kuntastrategia vuosille 2018-2021 on hyväksytty kunnanvaltuustossa 12.2.2018 (§ 4). Vuoden 2019 talousarvio on ensimmäinen, joka on laadittu kokonaisuudessaan kuntastrategian tavoitteiden edistämiseksi.

1.2. Kunnanjohtajan katsaus

Alkuvuodesta päättyi valtiovarainministeriön käynnistämä Teuvan kunnan arviointimenettely. Loppuraportti osoitti Teuvalla olevan edellytykset jatkaa itsenäisenä kuntana. Tämä edellyttää kuitenkin erittäin tarkkaa taloudenpitoa tulevina vuosina. Annoimme raportin ministeriölle talouden sopeutustoimen etenemisestä syyskuussa 2018.

Talousarviovuoden tärkeimpiä asioita olikin säästöpaketin käytännön toteutus. Tässä pääosin onnistuttiin, mutta muutamien säästökohteiden osalta emme päässeet tavoitteeseen. Lisähaastetta kunnan talouteen toivat verotulojen notkahdus 2018 sekä valtionosuuksien pientyminen 2019. Oman toiminnan osalta talousarvio kokonaisuutena toteutui hyvin. Tällä kertaa myös Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän kustannukset pysyivät osaltamme budjetissa. Tämä on erityisen hyvä saavutus, kun otetaan huomioon, että talousarvio oli laadittu tiukaksi ja tavoitteelliseksi.

Toimintatuotot pienenevät 0,5 miljoonaa euroa edellisvuoteen verrattuna. Tämä johtui pääosin siitä, että vuoden 2017 toimintatuloja nostivat kiinteistöjen ja metsän myynnit. Vastaavia tuloja ei vuonna 2018 kertynyt. Toimintakuluissa oli peräti 1,5 miljoonan euron lasku. Hallinto kattoi tuosta alenemasta n. 0,8 miljoonaa (sote), hyvinvointipalvelut 0,2 miljoonaa ja yhdyskuntarakenne 0,4 miljoonaa. Tilikauden tulos muodostui 5.923,47 euroa ylijäämäiseksi.

Lainakantaa saatiin pienennettyä 2,1 miljoonaa euroa. Koko konsernin tulos oli – 128 004 euroa. Konsernin lainakanta aleni 0,78 miljoonaa euroa.

Uuden valtuustokauden strategia hyväksyttiin valtuustossa helmikuussa. Uusi strategia hylkää tasapainotetun johtamismallin ja keskittyy kolmeen strategiseen painopisteeseen : kunnan talouden tasapainottaminen ja keskeisten palvelujen turvaaminen, kunnan vetovoiman ja elinkeinoelämän edistäminen sekä lasten ja nuorten ennalta ehkäiseviin palveluihin panostaminen. Strategian toteutus vaatii vielä konkretisointia ja jalkautusta, yhteistä sitoutumista.

Kuvassa kunnanjohtaja Veli Nummela on avaamassa Teuvan 150-vuotisjuhlallisuuksia 6.10.2018.

Strategiatyön jatkona työstimme eettisen johtamisen ja päätöksenteon pelisäännöt. Valtuusto piti aiheesta varsin onnistuneen työpajan. Sen työn tulosten pohjalta toteutettiin laaja kysely, jonka pohjalta on muotoiltu periaatteet yhdessä sovittaviksi. Valtuusto urakoi myös Teuvan käytäntöihin sopivan mallin lapsivaikutusten arvioimiseksi. Sitä suunniteltiin yhteistyössä Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman kanssa kahdessa valtuustoseminaarissa syys-lokakuussa.

Alkuvuodesta valmisteltiin Teak Oy:n ja Suomen Yrittäjäopiston koulutustoimintojen yhdistämistä. Opetus- ja kulttuuriministeriö hyväksyi koulutuslupien siirtämisen, ja uusi toimintamalli saatiin käyttöön 1.1.2019.

Teak Oy jatkaa toimintaansa kunnan sataprosenttisesti omistamana osakeyhtiönä. Se omistaa koulutustiinteistön, ylläpitää sitä ja vuokraa tiloja. Suurimmat vuokralaiset ovat Suomen Yrittäjäopiston kannatus Oy ja Teuvan kunta. Vuoden 2019 aikana Suupohjan seutukunnassa selvitetään elinkeinotoimen uudelleenorganisointia. Sen yhteydessä ratkaistaan myös Teak Oy:n mahdollinen tuleva rooli Teuvan elinvoiman kehittämisessä.

Helmikuulla valmistui Äystön päiväkotitoiminta. Sipilän päiväkodin peruskorjauksen ja laajennuksen suunnittelu aloitettiin. Suunnittelun edetessä päädyttiin uudisrakennusvaihtoehtoon. Sijoituspaikaksi päätettiin entisen Syreenin koulun alue. Päiväkotitoiminta valmistuu vuonna 2020.

1.3. Luottamushenkilöt toimielimissä vuonna 2018

Kunnanvaltuusto

Varala Sakari, puheenjohtaja	
Ketomäki Jaakko, 1. varapuheenjohtaja	
Harjula Irma, 2. varapuheenjohtaja	
Aho Hannu	Mäntylä Anu
Erlands Kaj	Nevanperä Toni
Heikkilä Ville	Nisula Harri
Honkilahti Katri	Ollikkala Ari
Kaleva Paula	Panttila Eliisa
Kiviluoma Juha-Matti	Ranta-Muotio Aulis
Koivisto Marko	Syväluoma Saija
Koski Sauli	Tamsi Lasse
Laitamäki Tapani	Tamsi Satu
Lehtimäki Esko	Tuomela Heikki
Leppäniemi Jukka	Uusitalo Kari
Luhtala Markku	Åkerblad Irma

Hyvinvointivaliokunta

<u>Varsinainen jäsen</u>	<u>Henkilökohtainen varajäsen</u>
Harjula Irma, puheenjohtaja	Hietanen Reino
Åkerblad Irma, varapuheenjohtaja	Riippi Juulia
Koski Sauli	Sippola Eija
Luhtala Markku	Ahlman Tiina
Tamsi Satu	Tuisku Minna-Liisa
Tuomela Heikki	Hangasluoma Anneli
Syväluoma Saija	Mäenpää Arto
Uusitalo Kari	Tanner Jyri
Varala Sakari	Riskula Anna-Kaisa

Yhdyskuntarakennevaliokunta

<u>Varsinainen jäsen</u>	<u>Henkilökohtainen varajäsen</u>
Ketomäki Jaakko, puheenjohtaja	Rinta-Uppa Kalevi
Nevanperä Toni, varapuheenjohtaja	Rintala Jouko
Aho Hannu	Metsäranta Esa
Koivisto Marko	Saarikoski Jorma
Laitamäki Tapani	Holma Sabine
Leppäniemi Jukka	Peltoniemi Juha
Nisula Harri	Yli-Mannila Ahti
Panttila Eliisa	Tapanainen Erkki
Ranta-Muotio Aulis	Heinola Arto

KunnanhallitusVarsinainen jäsen

Lehtimäki Esko, puheenjohtaja
 Tamsi Lasse, 1. varapuheenjohtaja
 Kiviluoma Juha-Matti, 2. varapuheenjohtaja
 Erlands Kaj
 Ollikkala Ari
 Kaleva Paula
 Heikkilä Ville
 Anu Mäntylä
 Katri Honkilahti

Henkilökohtainen varajäsen

Heinola Arto
 Koivisto Marko
 Syväluoma Saija
 Ranta-Muotio Aulis
 Uusitalo Kari
 Åkerblad Irma
 Nevanperä Toni
 Tamsi Satu
 Kyläinpää Jaana

KeskusvaalilautakuntaVarsinainen jäsen

Aho Hannu*, puheenjohtaja
 Sievi-Korte Tero, varapuheenjohtaja
 Honkilahti Katri
 Rantala Jouko
 Tuovila Ulla

Varajäsenet (nimetty siihen järjestykseen, jossa tulevat varsinaisten sijaan)

1. Ojanperä Marja-Leena
2. Nevala Anna-Kaisa
3. Lehto Raija
4. Humalamäki Tapio
5. Järvelä Anu
6. Luhtala Jorma
7. Birling Päivi

**Jarmo Kiviluoman tilalle valittiin Juha-Matti Kiviluoma kunnanvaltuustossa 4.6.2018. Juha-Matti Kiviluoman tilalle valittiin Hannu Aho kunnanvaltuustossa 17.12.2018*

TarkastuslautakuntaVarsinainen jäsen

Leppäniemi Jukka, puheenjohtaja
 Koski Sauli, varapuheenjohtaja
 Kohtala Päivi
 Panttila Eliisa

Henkilökohtainen varajäsen

Paakkunainen Marja-Leena
 Tanner Jyri
 Alanko Mirva
 Mäntylä Veli-Pekka

ViranomaislautakuntaVarsinainen jäsen

Nisula Harri, puheenjohtaja
 Aho Hannu, varapuheenjohtaja
 Nevala Anna-Kaisa
 Nevanperä Toni
 Kyläinpää Jaana

Henkilökohtainen varajäsen

Rinta-Uppa Kalevi
 Humalamäki Tapio
 Ojanperä Marja-Leena
 Kokkinen Jaana
 Järvelä Seppo

1.4. Yleinen talouskehitys

Suomen talouden tuotanto lisääntyi v. 2018 laaja-alaisesti, mutta edellisvuotta hitaammin. Maailman-kauppa hidastuu kaupan esteiden lisääntyessä, mikä hidastaa viennin kasvua ja näkyy myös investointien odotuksissa. Investointien kasvun ennustetaan hidastuvan selvästi v. 2019, mikä johtuu erityisesti rakennusinvestointien kääntymisestä laskuun. Keskipitkällä aikavälillä kasvu jää alle 1 prosenttiin.

Hyvä suhdannetilanne ja menojen kasvua hillitsevät toimet vahvistavat julkisen talouden tasapainon tuntumaan. Myös julkisen talouden velka suhteessa BKT:hen laskee lähivuosina. Julkinen talous alkaa kuitenkin vähitellen heikentyä 2020-luvun alkuvuosina, kun talouskasvu hidastuu ja sopeutustoimet päättyvät. Julkista taloutta heikentää väestön ikääntyminen, joka kasvattaa eläke-, terveys- ja hoivamenoja.

Maailmantalouden nopeimman kasvun vaihe on tältä erää ohi ja kasvu hidastuu lähivuosina. Tavanomaisen suhdannekierron ohella syynä on myös keskeisten talouksien välisten kauppakonfliktien osittainen toteutuminen. Maailmankaupan kasvu hidastuu kaupan esteiden seurauksena nopeasti 3½ prosenttiin ennustejakson lopulla. Euroalueen näkymät ovat heikentyneet kuluvan vuoden aikana. Erityisesti teollisuuden luottamus talouskehitykseen on laskenut. Yhdysvaltojen talous on vahvassa vireessä, mutta talouskasvu hidastuu ennusteperiodilla lähemmäksi potentiaalista kasvua.

Suomen BKT kasvoi VM:n ennusteen mukaan 2,5 % v. 2018, joten vuodesta 2017 näyttää muodostuvan tämän suhdannenousun nopein kasvuvaihe. Teollisuusyritysten tuotanto-odotukset ovat jo maltillistuneet ja kasvun esteet yleistyneet, työvoiman saatavuusongelmat ovat lisääntyneet rakennustöissä sekä palvelualoilla ja myönnettyjen rakennuslupien määrä on kääntynyt laskuun.

Vuonna 2019 Suomen BKT:n kasvu hidastuu 1,5 prosenttiin. Maailmankaupan kasvu hidastuu kaupan esteiden lisääntyessä, mikä hidastaa viennin kasvua ja näkyy myös investointien odotuksissa. Investointien kasvun ennustetaan hidastuvan selvästi v. 2019, mikä johtuu erityisesti rakennusinvestointien kääntymisestä laskuun. Talouskasvu hidastuu edelleen 1,3 prosenttiin v. 2020. Kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kehitys jatkuu nopeana ansiotason nousun kiihtyessä. Inflaation kiihtymisestä huolimatta reaalitytulot kasvavat selvästi ja kotitalouksien kulutuksen kasvu nopeutuu v. 2019 edellisvuoteen verrattuna.

Ajankohtainen työllisyystilanne

Työllisyyden kasvu oli vuonna 2018 erittäin nopeaa ja selvästi vauhdikkaampaa kuin mitä pelkän taloudellisen aktiviteetin perusteella voisi olettaa. Työllisten määrä nousi vuonna 2018 työvoimatutkimuksen mukaan 2,7 % ja työllisyysaste (15–64-v.) parani yli prosenttiyksikön kivuten 71,7 prosenttiin. Työllisyysasteen trendi oli joulukuussa 72,5 prosenttia.

Tehdyt työtunnit ovat v. 2018 kasvaneet lähes yhtä paljon kuin työllisten määrä. Niin sanotun aktiivimallin mahdollinen pätkätöitä lisäävä vaikutus näyttäisi jäävän pieneksi, sillä osa-aikaisten työsuhteiden osuus kaikista työsuhteista ei työvoimatutkimuksen mukaan ole juurikaan kasvanut vuoden takaiseen verrattuna.

Työttömyys väheni v. 2018 merkittävästi sekä Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen, että työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan. Koko vuoden 2018 työttömyysaste laski yli prosenttiyksiköllä 7,4 prosenttiin. Työttömyysasteen trendi oli joulukuussa 6,6 prosenttia. Työttömien määrä laski v. 2018 kaikilla alueilla ja kaikissa ikäryhmissä. Työvoiman kysyntä on edelleen parantunut. Avoimia työpaikkoja oli vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä Tilastokeskuksen mukaan selvästi enemmän kuin vuotta aiemmin.

Suomalaisten yritysten työllisyysodotukset olivat lokakuussa Euroopan komission luottamusindikaattorien mukaan edelleen huippulukemissa. Talouskasvun hidastumisesta huolimatta reaalitypalkkojen

maltilinen kehitys osaltaan ylläpitää työvoiman kysyntää vuosina 2019–2020. Työttömien ja piilotyöttömien melko suuresta määrästä sekä työvoiman tarjontaa lisäävistä toimenpiteistä johtuen työvoiman tarjonta ei koko talouden tasolla vielä merkittävästi rajoita työllisyyden ja talouden kasvua. Työllisten määrän ennustetaan kasvavan myös vuosina 2019–2020, joskin huomattavasti hitaammin kuin v. 2018. Työllisyysasteen arvioidaan nousevan 73 prosenttiin v. 2020.

Lähde: Talousnäkymät ja palkanmuodostus. Tulo- ja kustannuskehityksen selvitystoimikunnan raportti 31.1.2019, Valtioneuvoston kanslia

1.5. Teuvan kunnan taloudelliset ja toiminnalliset näkymät sekä tilastoja

Tilinpäätös 2017

Vuoden 2017 tilinpäätöksessä tulos oli 0,74 miljoonaa euroa, mikä oli 2,7 miljoonaa euroa parempi kuin vuonna 2016. Edellisen kerran tulos oli ollut ylijäämäinen vuoden 2009 tilinpäätöksessä. Vuosikate oli 2,14 miljoonaa euroa. Taseeseen kertynyt alijäämä laski 5,03 miljoonaan euroon. Velan määrä laski 1,2 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisten lainojen määrä laski 23,2 miljoonaan euroon. Lyhytaikaisen rahoituksen määrä kuntatodistusten muodossa oli 31.12.2017 eli vuoden vaihtuessa 2,3 miljoonaa euroa.

Talousarvio 2018

Vuoden 2018 talousarviossa arvioitiin käyttötalouden toimintamenojen laskevan 2,43 prosenttia edellisen vuoden talousarvioon nähden ja vastaavasti käyttötalouden tulojen laskevan 4,02 prosenttia. Toimintakatteen arvioitiin paranevan 2,23 prosenttia. Taustalla oli Suupohjan peruspalveluliikelaitos-kuntayhtymälle asetetun talousraamin laskeminen 21,3 milj. euroon ja omassa toiminnassa toteutettavat säästötoimenpiteet.

Talousarviossa esitetystä tuloslaskelmasta ilmeni, että rahoituserien jälkeen saatava vuosikate olisi 1,54 miljoonaa euroa. Suunnitelman mukaiset poistot olivat 1,45 miljoonaa euroa. Vuoden 2018 tilikauden ylijäämän arvioitiin olevan 98 164 euroa.

Tilinpäätös 2018

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen toimittaman työllisyyskatsauksen mukaan Teuvan työttömyysaste oli 31.12.2018 edelleen positiivinen. Vuoden 2017 vaihtuessa työttömyysaste oli 9,9 %. Vuotta myöhemmin 7,0 %.

Tilastokeskuksen väestönmuutosten ennakkotietojen mukaan Teuvan kunnan joulukuun 2017 väkiluku oli 5269 henkilöä. Vuotta myöhemmin 5156 henkilöä.

Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymälle (LLKY) koko vuodelle budjetoitu määrä oli 21,3 miljoonaa euroa. LLKY:n tilinpäätöstietojen mukaan Teuvan koko vuoden toteuma pysyi lähes talousarviossa ylittyen 9 038 euroa.

Vuoden 2018 talousarvion käyttötalouden ulkoisten toimintamäärärahojen loppusumma oli 36,9 miljoonaa euroa. Ulkoisia toimintakuluja kirjattiin 36,3 miljoonaa euroa eli 98,5 % talousarvioista.

Vuoden 2018 talousarvion käyttötalouden ulkoinen toimintatuloarvio on 4,1 miljoonaa euroa. Käyttötalouden tuloja kertyi 4,0 miljoonaa euroa eli 97,2 % talousarviosta. Tuloslaskelman mukaan toimintakate oli tilinpäätöksessä -32,32 miljoonaa euroa (98,6 %). Vuoden 2017 tilinpäätöksessä luke- ma oli -33,27 miljoonaa euroa. Verotuloja kirjattiin 15,8 miljoonaa euroa (95,7 %). Valtionosuuksia taas 18 miljoonaa euroa (99,8 %).

Talouden tasapainottamisohjelma

Valtiovarainministeriö asetti 22.8.2017 kuntalain 118 §:n mukaisen Teuvan kuntaa koskevan arviointiryhmän, jonka tehtävänä oli tehdä laissa tarkoitettu selvitys kunnan mahdollisuuksista turvata asukkailleen lainsäädännön edellyttämät palvelut. Kunnanvaltuusto hyväksyi (18.12.2017/ 55 §) kunnan talouden tasapainottamisohjelman, joka kokonaisuudessaan leikkaa menoja noin 1,1 miljoonaa euroa ja korottaa veroja 0,4 miljoonaa euroa. Tasapainottamisohjelman toimenpiteet sisältävät sekä lyhytaikaisia että pitkävaikutteisia toimenpiteitä. Arviointiryhmä pitää antamassaan ehdotuksessa (8.2.2018, VM74:00/2017) keskeisenä, että kunta toteuttaa johdonmukaisesti tasapainottamisohjelman siinä muodossa kuin se on valtuustossa hyväksytty ja jatkaa sen kehittämistä huomioiden muuttuvat olosuhteet. Ehdotuksessa todetaan, että valtiovarainministeriö tulee seuraamaan ohjelman toteutumista ja talouden kehitystä. Teuvan kunta veloitettiin toimittamaan valtionvarainministeriöön syyskuussa 2018 kyseisen vuoden konsernitason sekä peruskunnan tilinpäätösennuste. Lisäksi oli toimitettava kirjallinen seloste toteutetuista ja valmistelussa olevista talouden tasapainottamistoimenpiteistä.

Talouden tasapainottamisohjelmaa käsitellään tarkemmin tilinpäätöksen kappaleessa 1.5.4.

Väkiluku vuoden lopussa

2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*
5962	5923	5847	5767	5656	5543	5482	5363	5269	5156

*) ennakkotieto
29.1.2019

Väestö osa-alueittain 1.1.2018

	<i>miehet</i>	<i>naiset</i>	<i>yhteensä</i>
Kirkonkylä	1437	1 531	2968
- Kk, taajama-alue	1174	1 295	2 469
- Kk, haja-asutusalueet	263	236	499
- Kk, haja-asutus (ilman Luovankylää)	221	196	417
- Kk, Luovankylä	42	40	82
Talousskylät (ilman Kirkonkylää)	1 234	1 051	2 285
Horo	129	118	247
Kauppila	190	175	365
Norinkylä	156	129	285
Perälä	325	263	588
Riippi	188	146	334
Äystö	246	220	466
Muut	8	8	16
Yhteensä	2 679	2 590	5 269

Nettomuutto

Tammi-joulukuu 2017 ja 2018

Tammikuu 2017	- 7	Tammikuu 2018	10
Helmikuu "	1	Helmikuu "	1
Maaliskuu "	0	Maaliskuu "	5
Huhtikuu "	0	Huhtikuu "	- 5
Toukokuu "	0	Toukokuu "	0
Kesäkuu "	1	Kesäkuu "	4
Heinäkuu "	1	Heinäkuu "	- 10
Elokuu "	- 11	Elokuu "	- 51
Syyskuu "	- 4	Syyskuu "	- 8
Lokakuu "	- 10	Lokakuu "	2
Marraskuu "	- 1	Marraskuu "	- 6
Joulukuu "	4	Joulukuu "	- 14
Yhteensä 2017	- 26	Yhteensä 2018	-72

Väestön ikärakenne 31.12.

	0-6 v.	7-64 v.	65-74 v.	75- v.
2009	363	4098	686	815
2010	375	4010	710	828
2011	368	3901	743	835
2012	369	3815	753	830
2013	379	3669	793	815
2014	380	3530	802	831
2015	355	3456	844	827
2016	348	3360	837	818
2017	324	3293	859	793

Työttömyysprosentit

	Teuva	Etelä-Pohjanmaa	Koko maa
2010	9,3	8,7	10
2011	8	7,4	9,1
2012	8,6	7,6	9,4
2013	10,4	9,2	11,2
2014	11	9,9	12,4
2015	11,2	10,9	13,4
2016	10,5	10,5	13,2
2017	8,6	8,9	11,5
2018	6,6	7,3	9,7

Työllisyyskatsaus tammikuu – joulukuu 2017 ja 2018 (Lähde: ELY-keskus)

Kuukausi	Työttömät työnhaki- jat (ml. lomaute- tut)	Mie- hiä	Nai- sia	Alle 25- v. työt- tömät	Yli 50-v. työttö- mät	Pitkäai- kais- työttömät	Avoimia työpaikko- ja	Työttömyysas- te
Tammikuu 2017	239	144	95	29	122	47	23	10,4
Helmikuu ”	230	136	94	26	120	47	110	10,3
Maaliskuu ”	222	135	87	24	124	51	113	9,9
Huhtikuu ”	200	114	86	21	111	40	79	8,9
Toukokuu ”	170	84	86	23	87	41	14	7,6
Kesäkuu ”	181	83	98	30	85	45	12	8,1
Heinäkuu ”	193	94	99	33	88	46	8	8,6
Elokuu ”	171	88	83	31	82	42	16	7,6
Syyskuu ”	153	73	80	22	73	40	6	6,8
Lokakuu ”	165	83	82	22	85	40	7	7,4
Marraskuu ”	169	99	70	20	87	39	10	7,6
Joulukuu ”	221	135	86	29	104	39	10	9,9
Tammikuu 2018	193	111	82	22	95	34	10	8,6
Helmikuu ”	178	102	76	17	92	30	20	8,2
Maaliskuu ”	168	105	63	13	91	27	52	7,8
Huhtikuu ”	149	93	56	9	78	26	19	6,9
Toukokuu ”	113	65	48	12	54	19	14	5,2
Kesäkuu ”	128	71	57	19	58	20	13	5,9
Heinäkuu ”	138	77	61	13	63	19	9	6,4
Elokuu ”	126	67	59	14	62	17	9	5,8
Syyskuu ”	126	71	55	18	57	20	11	5,8
Lokakuu ”	131	74	57	22	57	18	17	6,0
Marraskuu ”	127	81	46	21	59	14	9	5,9
Joulukuu ”	152	96	56	16	78	15	11	7,0

1.5.1. Tulos

Vuoden 2018 tilinpäätöksessä tulos on **5 923 euroa**, mikä on 734 000 euroa heikompi kuin edellisenä vuonna 2017. Vuosikate on 1,40 miljoonaa euroa. Taseeseen kertynyt alijäämä on 5,02 miljoonaa euroa.

Kunnan tulosta voidaan pitää maltillisesta euromäärästään huolimatta tyydyttävänä, koska verotulojen kehitys heikentyi merkittävästi talousarviovalmistelussa käytettävissä olleisiin tietoihin nähden. Verotulojen tilitykset olivat liian suuria, joten kuntien veroennustetta yhdessä valmistelevat kuntaliitto ja verohallinto korjasivat ennustettaan useita kertoja. Syitä veroennusteen epävarmuuteen olivat mm. merkittävästi tavanomaista suuremmat veronpalautukset. Ne heikensivät kuntien jako-osuutta.

Sosiaali- ja terveystoimenot laskivat 2,25 prosenttia 21,31 miljoonaan euroon. Kunnat muut kuin sosiaali- ja terveystalouteen kohdistuvat toimintamenot laskivat 6,12 prosenttia eli lähes 979 000 euroa.

Verotuloja kertyi 15,80 miljoonaa euroa, mikä oli noin miljoona euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna 2017. Valtionosuuksia maksettiin 18 miljoonaa euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna vähennystä oli noin 0,6 miljoonaa euroa.

Velan määrä laski 2,1 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisten lainojen määrä laski 19,26 miljoonaan euroon. Lyhytaikaisen rahoituksen määrä kuntatodistusten muodossa oli vuoden vaihteessa 2 miljoonaa euroa.

1.5.2. Henkilöstökulut

Teuvan kunnan henkilöstökulut olivat kokonaisuudessaan 9,04 miljoonaa euroa vuonna 2018. Henkilöstökulut laskivat 112 000 euroa (1,22 prosenttia) edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilöstökulut alitettiin vaikka talousarviovalmistelussa ei oltu voitu varautua tuloksellisuuserään, joka oli koko kunnan osalta yhteensä noin 51 000 euroa. Maksettujen palkkojen määrä laski noin 36 000 euroa (0,55 prosenttia) ollen noin 6,44 miljoonaa euroa. Henkilösivukulut laskivat vuonna 2018 noin 84 000 eurolla (3,7 prosenttia). Sairausvakuutus- ja tapaturmakorvauksia kunnalle maksettiin noin 82 000 euroa.

Vuonna 2018 henkilöstökulut muodostivat noin 60 prosenttia kunnan omista toimintamenoista.

1.5.3. Investoinnit

Investointisuunnitelma talousarviossa 2018

"Kantatien pohjoispuolen teollisuusalueen asemakaava on hyväksytty marraskuussa 2014. Alueen liittymäratkaisut sekä kaavateiden ja kunnallisteknisten järjestelmien suunnittelu on aloitettu kaavan tultua lainvoimaiseksi vuoden 2015 alussa.

Vuoden 2018 aikana päivitetään kiinteistösuunnitelmaa ja toteutetaan suunnitelmassa mainituista kiinteistöistä luopuminen. Palvelustrategian mukaisesti vuonna 2018 suunnitellaan ja toteutetaan Sipilän päiväkodin laajennus. Myös päiväkodin vesikate uusitaan. Äystön uusi päiväkotitoimitus valmistuu ja aloittaa toimintansa tammikuussa 2018.

Vähäisiä päällystystöitä tehdään lähinnä liikenneturvallisuuskyselyssä saadun palautteen pohjalta eli painopiste on kevyenliikenteenväylillä."

Vuoden 2018 talousarvion investointiosan määrärahan bruttoloppusumma on 1 548 000 euroa.

Suurimpia investointikohteita olivat Äystön päiväkodin valmistuminen, Sipilän päiväkodin tuleva peruskorjaus ja laajennus, joka kuitenkin korkean hinnan, ja ennakoidun remontin kasvamisen vuoksi haudattiin, ja määräraha siirtyy kokonaan vuodelle 2019 uuden päiväkodin rakentamiseen.

Kiinteistö Oy Hopeakulman salaojitus, sadevedet ja piha-alueiden peruskorjaus on tehty. Samoin investoitiin asuntoremontointiin 95 % varatusta summasta eli 48 396 euroa.

Yleisten alueiden suurin hanke oli tievalaistuksen muuttaminen led-valoiksi. Led-valojen asentamiseen käytettiin noin 114 000 euroa.

Työtä hulevesien johtamiseksi pois viemäriverkostosta jatkettiin.

Elokuussa päällystettiin Rivakantie sekä lisäksi tehtiin pieniä liikenneturvallisuussuunnitelmaan merkittyjä päällysteen uusimisia ja paikkauksia.

Äystön asuntoalueelle tehtiin uusi leikkipaikka. Urheilukentän pinnoitemateriaalia hankittiin kesällä.

INVESTOINTIMENOT					
	Talousarvio	Talousarvio muutos	Talousarvio yhteensä	Toteutuma	Tot-%
Asuinrakennukset	51 000		51 000	48 396	95 %
Sosiaali- ja terveystalot	37 000		37 000	0	0 %
Hyvinvointipalvelujen rakennukset	418 000	410 000	828 000	468 384	57 %
Muut rakennukset purku	40 000		40 000	0	0 %
Liikennealueet	306 000		306 000	144 684	47 %
Urheilu- ja liikunta-alueet	16 000		16 000	15 665	98 %
Puistot, istutukset ja leikkipaikat	25 000		25 000	8 303	33 %
Vesi- ja viemärilaitos	205 000		205 000	31 524	15 %
Muut (irtaimisto)	40 000		40 000	23 339	58 %
Kuntayhtymäosuudet				34 344	
Yhteensä	1 098 000	410 000	1 548 000	774 639	50
INVESTOINTITULOT	262 700		262 700	65 377	25
INVESTOINNIT NETTO	835 300	410 000	1 285 300	709 261	55

Kuvassa on Äystön uusi päiväkot.

1.5.4. Talouden tasapainottamisohjelma ja sen täytäntöönpano

Joulukuussa 2017 kunnanvaltuusto hyväksyi kunnan talouden tasapainottamisohjelman, joka kokonaisuudessaan leikkaa menoja noin 1,1 miljoonaa euroa ja korottaa veroja 0,4 miljoonaa euroa. Valtiovarainministeriö seuraa ohjelman toteutumista ja talouden kehitystä. Kunta raportoi viimeistään 30.9.2018 Valtiovarainministeriölle tilanteesta. Osavuosikatsauksessa tasapainottamisohjelman täytäntöönpano on värikoodattu siten, että vihreällä esitetyt toimenpiteet on toteutettu, keltaisella esitetyt ovat valmistelussa. Valkoisella esitetyjä toimenpiteitä ei ole vielä käynnistetty. Lisäksi toimenpiteistä on esitetty yksityiskohtainen kirjallinen selvitys.

SÄÄSTÖKOHDDE	TAVOITE VRT TA2017 LUKUIHIN	HENKILÖSTÖSÄÄSTÖ	KIINTEISTÖSÄÄSTÖ	MUJ SÄÄSTÖ	SÄÄSTÖ- TAVOITE 2018	TOTEU- TUMA TA2017 VRT TP2018	TOTEU- TUMA TP2017 VRT TP2018	SÄÄSTÖ- TAVOITE 2019	ARVIO TOTEUTU- MASTA 2019	2020	2021	2022	2023
HALLINTO													
Hallinnon keskittäminen yksiin tiloihin	43 000	30 000	13 000		6 500	2 706	2 706	30 000	15 000	30 000	43 000	43 000	43 000
Avustusten poistaminen													
Siivouspalvelusetelit	20 000			20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Kesätyösetelit	10 000			10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
4H -kerho	16 000			16 000	16 000	16 000	16 000	16 000	16 000	16 000	16 000	16 000	16 000
Seurakunnan päiväkerho	10 000			10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Pirttilahja/Vaipparaha	14 000			14 000	6 000	3 328	3 328	14 000	14 000	14 000	14 000	14 000	14 000
Asiointiliikenteen lopettaminen	27 000			27 000	27 000	27 000	27 000	27 000	27 000	27 000	27 000	27 000	27 000
Toimistosihteerin eläköityminen	12 000	12 000			12 000	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
Henkilöstön hyvinvointi- sekä liikunta- ja kulttuuriseteleiden poistaminen	10 000			10 000	10 000	8 480	8 480	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
IT-kulut	10 000			10 000	10 000	7 500	7 500	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
	172 000				127 500	117 014	117 014	159 000	144 000	159 000	172 000	172 000	172 000
HYVINVOINTIPALVELUT													
Koulukuljetusten tehostaminen (perusopetus ja lukio)	53 000			53 000	17 500	50 000	-507	53 000	50 000	53 000	53 000	53 000	53 000
Koulunkäynninohjaajan eläköityminen	10 000	10 000			10 000	12 000	12 932	10 000	12 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Norin ryhmäpäivähoitoyksikön lakkauttaminen	67 000	30 000	14 000	23 000	26 500	56 700	23 252	67 000	69 000	67 000	67 000	67 000	67 000
Sipiän saaneeraus ja laajennus	57 000	57 000			0	0	0	28 500	0	57 000	57 000	57 000	57 000
Kansalaisopiston kurssitarjonnan vähentäminen	10 000	10 000			10 000	10 400	3 221	10 000	10 400	10 000	10 000	10 000	10 000
Kirjastotoimen johtajajärjestely Kauhaajan kanssa	17 000	17 000			0	0	0	17 000	0	17 000	17 000	17 000	17 000
Kirjaston aineistohankintojen vähentäminen	10 000			10 000	10 000	9 500	7 362	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Kirjaston henkilöstösäästö	35 000	35 000			20 000	40 000	40 081	35 000	40 000	35 000	35 000	35 000	35 000
Eskarikuljetusten uudelleenjärjestely	10 000			10 000	5 000	24 700	11 045	10 000	25 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Vapaa-aikatoimen avustusten vähentäminen	20 000			20 000	20 000	24 100	19 800	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Uimakoulukuljetusten lakkauttaminen	6 500			6 500	6 500	6 300	6 305	6 500	6 300	6 500	6 500	6 500	6 500
Uimahallin aukioloaikojen supistaminen	11 750	11 750			11 750	12 200	12 211	11 750	10 000	11 750	11 750	11 750	11 750
Pururatojen valaistuksen vähentäminen	3 500			3 500	3 500	1 300	-852	3 500	1 300	3 500	3 500	3 500	3 500
Nuorisotyön uudelleenjärjestelyt	9 600		9 600		4 800	5 200	2 400	9 600	9 600	9 600	9 600	9 600	9 600
Latujen hoitokorvauksen poistaminen	6000			6 000	6 000	6 000	5 400	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
	326 350				151 550	258 400	142 649	297 850	269 600	326 350	326 350	326 350	326 350
YHDYSKUNTARAKENNE													
Yksityistiet / hoidon uudelleenorganisointi	100 000			100 000	16 000	13 580	3 660	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Parran latujen hoito itse	10 000			10 000	3 000	2 500	2 500	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Kiinteistösuunnitelman toteutus	300 000	45 000	255 000		215 511	225 118	115 743	287 457	261 700	300 000	300 000	300 000	300 000

Vesi- ja viemärlaitoksen valvonnan/valvonnan ja päivystyksen uudelleenjärjestely	52 000	52 000			39 000	0	0	52 000	39 000	52 000	52 000	52 000	52 000
Työaikapankki	10 610	10 610			4 000	0	0	10 610	0	10 610	10 610	10 610	10 610
Led valot	12 000			12 000	6 000	2 100	6 554	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
Ruokapalvelupääällikkö osa-aikaeläkkeelle	14 000	14 000			14 000	14 078	11 670	14 000	14 000	14 000	14 000	14 000	14 000
Ruokapalveluista henkilö eläkkeelle	39 000	39 000			39 000	40 592	26 277	39 000	40 592	39 000	39 000	39 000	39 000
Tilahallinnosta henkilö eläkkeelle	29 000	29 000			29 000	29 763	29 763	29 000	29 763	29 000	29 000	29 000	29 000
Talonmiesten auto/ruokakuljetukset	20 000			20 000	20 000	8 333	9 778	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
	586 610				385 511	336 064	205 945	574 067	527 055	586 610	586 610	586 610	586 610
TULOJA													
Uimahallin pääsymaksujen korotus	20 000				20 000	-13 683	-8 627	20 000	8 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Kansalaisopiston kurssimaksujen korotus	6 000				2 000	4 052	3 837	6 000	4 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Kaukolämpöyhtiö: yhteistyö polttoaineen myynti	8 500				8 500	4 776	4 776	8 500	4 600	8 500	8 500	8 500	8 500
	34 500				30 500	-4 855	-15	34 500	16 600	34 500	34 500	34 500	34 500
VEROTUS													
Vakituisen asumisen kiinteistöveron korotus 0,05 %	51 000				51 000	50 000	50 000	51 000	51 000	51 000	51 000	51 000	51 000
Yleisen kiinteistöveron korotus 0,05 %	22 000				22 000	21 000	21 000	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000
Muun kuin vakituisen asumisen kiinteistövero 0,30 %	12 000				12 000	11 000	11 000	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
Kunnallisveron korotus 0,50 %	305 000				305 000	299 000	299 000	305 000	305 000	305 000	305 000	305 000	305 000
	390 000				390 000	381 000	381 000	390 000	390 000	390 000	390 000	390 000	390 000
YHTEENSÄ	1 509 460				1 085 061	1 087 623	846 594	1 455 417	1 347 255	1 496 460	1 509 460	1 509 460	1 509 460

- **Kunnanvaltuustossa hyväksytty talouden tasapainottamisohjelma on laadittu TA2017 lukuihin nähden.**
- **Taulukon värikoodaus on tehty toimenpiteiden toteutumisen seurannan helpottamiseksi. Vihreä väri kertoo asian olevan toteutuksessa toimenpiteiden osalta, jotka on esitelty yksityiskohtaisesti tässä selostusosassa. Keltainen väri kertoo, että toimenpiteitä tehdään vielä/toimenpide on kesken.**
- **Taulukon otsikointia on tarkennettu selkiyttämään talouden tasapainottamisohjelman toteutumista sekä vuositasolla että kokonaisuutena suhteessa tavoitteeseen.**

Hallinto

Hallinto ja asiointipiste siirtyvät nykyisistä tiloista TEAK:n kiinteistöön

- Nykyiset tilat myydään tai vuokrataan. Tilojen ylläpitokustannukset ovat 17 500 euroa vuodessa (vesi + sähkö 8 000 euroa, vastike 9 500 euroa)
- Uusista tiloista maksetaan vuokraa noin 6 euroa m²/kk, jolloin 60 m²:n vuokra olisi noin 360 euroa/kk eli 4 320 euroa vuodessa.
- Toimistosuhteiden varamiesjärjestelyt tehostuvat hallinnon työtehtävissä ja asiakaspalvelupisteen miehityksessä.
- Asiointipisteen asiakkaat asioivat jatkossa TEAK:ssa, joka on kaukana keskustan muista palveluista.
- Nousevan Kuohun kiinteistössä sijaitsevan tilan myynnistä tai vuokraamisesta on päätetty kunnanhallituksessa 18.6.2018 (111 §). Tilan myyntiä tai vuokrausta hoitaa kiinteistövälitys-toimisto. Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 3.9.2018 (148 §) käynnistää hallinnon muuttovalmistelut Teakin kiinteistöön. Teuvan kunnan ja Teak Oy:n välinen vuokrasopimus on hyväksytty kunnanhallituksessa 5.11.2018 (181 §).
- Hallinnon muutto Teak Oy:n tiloihin on toteutunut 1.11.2018 alkaen.
 - o Hallinnon vuokra tiloissa on 996,80 euroa/kk eli 1.11.–31.12.2018 välisenä aikana – 1 993,60 euroa
- Yhdyskuntarakennepalveluiden seurannasta saadut Nousevan Kuohun kustannukset ovat
 - o Vuonna 2016 - 32 895 euroa
 - o Vuonna 2017 - 27 445 euroa
 - o Vuonna 2018 - 20 406 euroa
- Toimenpiteet Nousevan Kuohun kiinteistön suhteen.
 - o Hallinnon käytössä oli kokonaisuudessaan 392 m².
 - o Kokoustila (67 m²) siirtyi yrityskäyttöön 1.5.2018 alkaen.
 - o Hallinnon muutettua pois tiloista vuokrasi Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri 88 m².

Vuokratulot näistä tiloista vuonna 2018 yhteensä 4 700 euroa.

- o Vuoden 2019 alusta lukien tiloissa on vuokralaisena myös Promedi Oy 78 m² osalta.
- o Vapaana on vielä tilaa 96 m².

Nousevan Kuohu/vuokratulot	4 700 euroa
Teak Oy vuokra	- 1 993,60 euroa
Muuton vaikutus 31.12.2018	2 706,40

Avustusten poistaminen

- Siivouspalveluseteleistä luopuminen
 - o Myönnetään noin 80- 90 vanhukselle vuosittain.
 - o Avustuksen määrä on asiakkaasta riippuen 5 – 16 euroa yhtä siivouskertaa kohden.
 - o Vanhuksille tarjottavista siivouspalvelutöistä syntyvät kustannukset siirtyvät asiakkaalle maksettavaksi.

- Kesätyöseteleistä luopuminen (nuorten työllistämisavustus)
 - o Myönnetään noin 30 nuorelle vuosittain.
 - o Määrä on 300 euroa per työpaikka.
 - o Nuorten kesätyöpaikat voivat vähentyä.
- 4H – kerhon avustuksen poistaminen
 - o Kerhon toiminta todennäköisesti lakkaa.
- Seurakunnan päiväkerhon avustuksen poistaminen
 - o Päiväkerho jatkaa toimintaansa muun rahoituksen avulla tai toiminta lakkaa.
- Pirttilahja/Vaipparahasta luopuminen
 - o Jaetaan noin 40 – 50 perheelle vuosittain.
 - o Pirttilahja on 200 euroa ja vaipparaha 150 euroa.
 - o Perheiden avustaminen vähenee.
- Kaikki ylläluetellut avustukset on poistettu vuoden 2018 talousarviosta. *Vuonna 2017 myönnettyjä vaipparahoja on maksettu vielä vuonna 2018, koska niiden käyttöaika on myöntämisestä yksi vuosi eteenpäin.

Talouden toteutuma	TA2017	TP2017	TP2018
- 4728 Siivouspalveluseteli	-20 000	- 21 217,16	0,00
- 4754 Kesätyöseteli	-10 000	-8 400,00	0,00
- 4H-kerhon avustus	-15 000	-15 000,00	0,00
- Seurakunnan päiväkerho	-10 000	-10 000,00	0,00
- 4730 Pirttilahja/vaipparaha	-10 000	-15 288,56	-2 671,79*

Asiointiliikenteen lopettaminen

- Matkoja oli 1.7.2016 – 30.6.2017 noin 300 eli kustannus per matka on noin 85 euroa.
- Keskustaajaman ulkopuolelta keskustaan kulkevat henkilöt maksavat matkansa itse.
- Vaihtoehtoisesti asiakkaat voivat käyttää koulukuljetuksia.
- Asiointiliikenne on lopetettu.

Talouden toteutuma	TA2017	TP2017	TP2018
241 Joukkoliikenne	-10 000	-27 453,98	0,00

Toimistosihteerin eläköityminen

- Eläkkeelle jääneen toimistosihteerin tilalle ei palkata uutta henkilöä. Toimiston varamiesjärjestelyjä vahvistetaan toistaiseksi palkkatuetulla työntekijällä.
- Toimistosihteeri on eläköitynyt keväällä 2017, uutta henkilöä ei ole palkattu.

Tilanteessa 31.8.2018 verrattiin vakinaisen henkilöstön palkkoja. Kokonaisia vuosia verrattaessa tilanne täytyy hahmottaa laajempaan, koska hallinnon henkilöstössä on tapahtunut näiden vuosien välillä useita muutoksia. Hallintosihteeri oli palkattuna vakinaiseen virkasuhteeseen, mutta hän irtisanoutui tehtävästä vuoden 2017 aikana. Talouden tilastoinnin vuoksi kunnanjohtajan palkkakustannukset kirjataan eri kustannuspaikalle kuin vuonna 2017. Lisäksi hallintojohtajan tehtävää hoidettiin vuonna 2018 sekä vakinaisena että määräaikaisena.

Toimistosihteerin palkkakustannukset olivat

vuonna 2016 - 40 280 euroa
 vuonna 2017 - 20 019 euroa (eläkkeelle 1.7.2017 alkaen)

Palkkatuettu työntekijä (palkkauskustannukset	palkkatuki 50 %)
Vuonna 2017 - 15 600 euroa (1.5.2017 alkaen)	- 7 800 euroa
Vuonna 2018 - 30 790 euroa	- 15 395 euroa

Henkilöstön hyvinvointi- sekä liikunta- ja kulttuuriseteleiden poistaminen

- Henkilöstön virkistäytymiseen/hyvinvointiin varatut määrärahat pienenevät.
- Poistettu käytöstä.

Talouden toteutuma	TA2017	TP2017	TP2018
4428 Henkilöstön liikunta- ja kulttuurisetelit	-10 475	-8 620,56	-560,00*
4429 Henkilöstön hyvinvointipalvelusetelit	-950	-2 705,00	-960,00*

*Käyttöaika on myöntämisestä vuosi, joten kustannuksia on vielä muodostunut vuodelle 2018.

IT-kulut

- Cloudia-kilpailutusjärjestelmästä luopuminen vähentää kustannuksia.
- Sopimus on irtisanottu hallintojohtajan viranhaltijapäätöksellä 27.10.2017 (§ 4)

Cloudia-kilpailutusjärjestelmä on hankittu Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy:n kautta yhteistyössä Kauhajoen kaupungin kanssa. Kustannukset vuositasona noin 10.000,00 euroa. Palvelu on irtisanottu lokakuussa 2017, jonka jälkeen laskutus on jatkunut sopimuskauden loppuun 28.2.2018. Kustannuksia on tästä syystä tullut vielä vuodelle 2018 yhteensä 2.535,88 euroa, jonka jälkeen palvelu on päättynyt lopullisesti.

Hyvinvointipalvelut

Koulukuljetusten tehostaminen (perusopetus ja lukio)

- Koulukuljetusvuoroja perusopetuksessa ja lukiossa vähennetään panostamalla yhä enemmän lukujärjestysten ja erityisopetuksen järjestelyiden suunnitteluun. Järjestely vaatii koulukuljetusperiaatteiden muuttamista pidentämällä 1-2 luokkalaisten kulkumatkaa (1 km -> 2km) sekä 4-6 luokkalaisten kulkumatkaa (3-4- lk:n oppilailla 2 km, 5-6 lk:n oppilailla 2,5 km -> 3km) autoon-nousupaikalle.
- Koulukuljetusperiaatteiden päivitys on hyväksytty kunnanhallituksessa 16.4.2018
- Kuljetuksia on yhdistetty ja karsittu suunnitelmien mukaisesti lukuvuodelle 2018–19. Oppilaiden odotustunteja on lisätty lain puitteissa, reittejä on yhdistetty, jolloin oppilaiden autossaoloaika pidentyy, mutta kuljetusjärjestely tehostuu.
- Reittimuutokset ovat astuneet voimaan elokuun alusta.
- Koulukuljetuksien tehostamiseen on panostettu useampana viime vuotena ja säästöt ovat toteutuneet etupainotteisesti. Talouden tasapainotusohjelman laadinnan aikaan oli käytävissä tilinpäätös 2016 luvut, niihin verrattuna säästö vuoden 2018 toteutumaan on koulukuljetusten kokonaiskustannuksissa 82 000 €. Vuoden 2018 aikana toteutettujen toimenpiteiden lisäsäästö jäi arvioitua pienemmäksi mm. indeksikorotuksen ja erityistuen tarpeessa olevien oppilaiden kuljetusten vuoksi. Vuoden 2018 aikana säästöä muodostui esikoulukuljetusten yhteydessä.

Talouden toteutuma	TA2017	TP2017	TP2018
Kuljetuspalvelut perusopetuksen ja lukion osalta	-401 000	-350 627,88	-351 135,23

Koulunkäynninohjaajan eläköityminen

- Vakituinen ohjaaja eläköityy 2017 kesällä, tilalle tarvittaessa määräaikainen vähemmällä tuntimäärällä.
- Tilalle on tarvittu tässä vaiheessa määräaikainen ohjaaja, mutta vähemmällä tuntimäärällä.

Talouden toteutuma	TP2016	TP2018
Palkkakustannukset ko.hlö:n osalta	-26 184,00	- 13 252,00

Norin ryhmäpäivähoitoyksikön lakkauttaminen

- Pienen yksikön lakkauttaminen siten, että lapset sijoitetaan olemassa oleviin yksiköihin ja yksikön vakituinen työntekijä sijoittuu toiseen yksikköön korvaten määräaikaisen työntekijän.
- Viranhaltijapäätös yksikön lakkauttamisesta tehty 17.4.2018 ja yksikön toiminta on päättynyt 4.6.2018.
- Määräaikaisen työntekijän palvelussuhde on päättynyt 31.7.2018.
- Kiinteistön osalta asia on valmistelussa. Kiinteistö on osa kiinteistösuunnitelmaa, jossa se myydään tai laitetaan kylmilleen.

- Talouden toteutuma	TA2017	TP2017	TP2018
- Koko ryhmiksen kustannukset varhaiskasvatuksen osalta	-83 150	- 49 725,41	- 26 473,73

Sipilän saneeraus ja laajennus

- Keskustassa sijaitseva 80-luvulla rakennettu Sipilän päiväkoti remontoidaan ja sen kylkeen rakennetaan uudisosa. Perhepäivähoitajien eläköityessä sekä nykyisin hajallaan olevista pienistä yksiköistä voidaan siirtyä isompaan yksikköön, joka on varhaiskasvatuksen käyttöön suunniteltu ja tehostaa henkilökunnan käyttöä merkittävästi.
- Kunnanhallitus on päättänyt arkkitehti- ja pääsuunnittelutyön toteuttajan 15.1.2018. Alustavat piirustukset on esitelty johtoryhmässä maaliskuussa ja sen jälkeen pyydetty näkemyksiä henkilökunnalta suunnitelmiin.
- Valiokuntien yhteiskokouksessa on esitelty kohteen piirustuksia elokuussa.
- Hallituksen iltakoulun evästyksen jälkeen on kartoitettu myös uuden päiväkodin rakentamisen vaihtoehtoa, jonka seurauksena valtuusto on joulukuussa hyväksynyt uuden päiväkodin hankesuunnitelman. Rakentaminen etenee kilpailutukseen alkuvuoden 2019 aikana.
- Tarjouspyyntöä on valmisteltu laaja-alaisena yhteistyönä.

Kansalaisopiston kurssitarjonnan vähentäminen

- Kansalaisopiston kurssitarjontaa vähennetään leikkaamalla tuntiopettajien palkkoihin kohdistettua määrärahaa. Vähennys merkitsee noin 14 %:n vähennystä kurssitarjontaan.
- Kurssitarjontaa on vähennetty ja toteutuma vuonna 2018 on talousarvioluvun 2018 mukainen tuntiopettajien osalta (59 000€). Tasapainotusohjelman säästö on laskettu talousarvion 2017 pohjalta. Käytännössä tuntiopettajien osalta säästöä on siten syntynyt myös jo etupainotteisesti vuoden 2017 aikana.

- Talouden toteutuma	TA2017	TP2017	TP2018
- Koko ryhmiksen kustannukset	-70 000	- 62 802,36	- 59 581,63

Kirjastotoimen johtajajärjestely Kauhajoen kanssa

- Suupohjan seudullisena hankkeena suunnitellaan yhteistyössä seudullisia sekä kuntien välisiä johtamisjärjestelyjä eri sektoreilla. Kauhajoen kirjastonjohtaja on eläköitymässä lähiaikoina ja asia on ajankohtainen ja neuvotteluja on käyty.
- Pilottihankkeen työryhmä on kokoontunut kevään ajan ja työryhmän esitys on esitelty seutujohtajien kesäkuussa ja seutufoorumille elokuussa. Seutufoorumin linjauksen mukaisesti työryhmä kokoontui syksyllä kerran ja päätti lopettaa pilottihankkeen, mutta sopi käyvänsä vielä kuntien välillä neuvottelua palvelujen ostamisesta yli kuntarajojen. Samassa kokouksessa Kauhajoki pyysi tarjousta Teuvalta kirjastonjohtamispalveluista. Tarjous toimitettiin Kauhajoelle 22.10.2018. Kauhajoki ei ole vastannut tarjoukseen, mutta on uudistanut organisaatiorakennettaan yhdistämällä kirjastonjohtamistehtävät hyvinvointijohtajan tehtäviin. Muista kunnista ei ole tullut yhteydenottoja.

Kirjaston aineistohankintojen vähentäminen

- Kirjaston aineistohankintojen määrärahoissa vähennys kohdistetaan ensisijaisesti AV-aineistoon (musiikki ja elokuvat). Vähennys merkitsee noin 17 %:n vähennystä koko aineistomäärärahoista.
- Määrärahoja on leikattu vuoden 2018 talousarviossa tavoitteen mukaisesti.

Talouden toteutuma	TA2017	TP2017	TP2018
Kirjastoaineisto/kirjat	-37 500	-37 963,96	-34 657,84
Kirjastoaineisto/muut	-22 000	-19 416,76	-15 360,54

Kirjaston henkilöstösäästö

- Kirjaston yksi vakituisista työntekijöistä on jäänyt aiemmin osa-aikaeläkkeelle ja siihen liittyen on palkattu määräaikainen osa-aikainen työntekijä. Kyseinen vakituinen työntekijä jää eläkkeelle elokuussa ja samalla myös hänen työtehtäviinsä liittynyt määräaikaisen työntekijän työsuhte päättyy. Yhteensä vähennys merkitsee kirjaston henkilökunnassa vuoteen 2017 verrattessa 4 htv:n vähenemistä 3 htv:een.
 - Vakituinen työntekijä on eläköitynyt elokuussa ja määräaikaisen työntekijän työsuhte on päätynyt vuoden 2017 lopussa.
Talouden toteutuma	TP2017	TP2018
Palkkakustannukset vakituinen hlöstö	-113 870	-89 866
Määräaikaisten osalta	- 16 077	-0

Eskarikuljetusten uudelleenjärjestely

- Esioppilaiden kuljetuksia on mahdollista tehostaa muuttamalla esikoululaisten lukujärjestyksiä siten, että jatkossa esikoululaiset kulkevat muihin koulukuljetuksiin yhdistettynä. Järjestely vaatii koulukuljetusperiaatteiden muuttamista pidentämällä esikoululaisten kulkumatkaa auton nousupaikalle (200m -> 1 km).
 - Koulukuljetusperiaatteita on päivitetty hallituksessa 16.4.2018.
 - Esioppilaiden kuljetuksia on tehostettu jo lukuvuoden 2017–18 aikana ja syksyllä 2018 ne on yhdistetty kokonaisuudessaan muihin koulukuljetuksiin.
Talouden toteutuma	TA 2017	TP2017	TP2018
Kuljetuspalvelut esikoulun osalta	-67 000	-53 324,89	-42 280,36

Vapaa-aikatoimen avustusten vähentäminen

- Vapaa-aikatoimen jakamia liikunta-, nuoriso, ja kulttuuriavustuksia vähennetään. Vähennys merkitsee yhteensä 42 %:n vähennystä jaettaviin avustuksiin.
- Avustusmäärärahoja on leikattu vuoden 2018 talousarvioon suunnitellusti.

Talouden toteutuma	TA2017	TP2017	TP2018
Liikunta	-29 000	-25 800,00	-16 000,00
Nuoriso	- 11 000	-8 500,00	-4 000,00
Kulttuuri	-7 500	-8.900,00	-3.400,00

Uimakoulukuljetusten lakkauttaminen

- Kunta on maksanut kesäkuun uimakouluihin kuljetuksia keskustan ulkopuolelta kulkeville lapsille. Kuljetuksia ei jatkossa järjestetä. Samalla osa uimakouluista muutetaan pidettäväksi kouluvuoden aikana halukkaille koulun jälkeen.
Talouden toteutuma	TP2017	TP2018
Uimakoulukuljetukset vuositasolla	-6 305,00	-0,00

Uimahallin aukioloaikojen supistaminen

- Uimahallin aukioloaikoja supistetaan aamuvuorojen osalta sekä koko uimahalli suljetaan heinäkuuksi. Säästö syntyy aamuvuorojen sekä kesätyöntekijöiden palkkakustannusten kautta.
- Uimahallin aukioloaikoja on supistettu 1.1.2018 alkaen viranhaltijapäätöksellä. Uimahalli on ollut suljettuna heinäkuun.

Talouden toteutuma	TP2017	TP2018
Aamu-uinnin uinninvalvoja palkkakulut	-4 251	0,00
Kesätyöntekijät palkkakulut	- 8 838	-878

Pururatojen valaistuksen vähentäminen

- Pururatojen valaistuksen rajoittaminen ilta-aikaan.
- Valaistusaikaa on rajoitettu jo vuodesta 2017 lähtien. Sähkön hinnan nousun vuoksi säästö kaventunut TP2017 ja TP2018 välillä. Talousarvioon 2017 lukuun nähden tavoite toteutunut osittain.

Talouden toteutuma	TA2017	TP2017	TP2018
Sähkö	-8 000	- 5 806,94	- 6 658,45

Nuorisotyön uudelleenjärjestelyt

- Nuorisotila toimii tällä hetkellä ulkopuoliselta vuokratusta tilassa. Nuorisotiloille etsitään uudet tilat kunnan omista kiinteistöistä.
- Nuorisotilat ovat muuttaneet kunnan omaan kiinteistöön kesäkuun aikana eli asiassa on edetty alkuperäisten suunnitelmien mukaisesti.
- Osa vuoden 2017 vuokrista on kirjattu virheellisesti vuoden 2018 puolelle.

Talouden toteutuma	TA2017	TP2017	TP2018
Vuokratulot	- 10 000	-7 200,00	-4 800,00

Latujen hoitokorvauksen poistaminen

- Vapaa-aikatoimi ei jatkossa jaa avustuksia korvaukseksi latujen hoitamisesta. Kunta hoitaa latuja itse omien resurssien puitteissa.
- Korvauksiin ei varattu määrärahaa talousarvioon 2018.

Talouden toteutuma	TP2017	TP2018
Avustukset	-5 400,00	-0,00

Yhdyskuntarakenne**Yksityistiet / hoidon uudelleenorganisointi**

- Tällä hetkellä kunnan 100 %:n avustuksen piirissä 153 km yksityisteitä. Yksityisteiden hoito maksaa noin 165 000 – 175 000 euroa (v. 2015 ja 2016). Tiehoitokunnan pitää herättää henkiin ja muuttaa hoitosopimusta niin että se kattaa vain talvihoidon.
- Yksityistieinfot on pidetty, tiekunnat ovat jo pitäneet kokouksia. Irtisanomisilmoitus lähetetty. Uusi hoitosopimusmalli on hyväksytty.
- Suolatilaus tehty ensi vuodelle kunnan "oma" tarve pienentyi vähintään 80 tn. (Ennen hoitosopimusten päättämistä normaali suolan tilausmäärä oli noin 120 tn vuodessa).
- Suola on kuitenkin maksettu kokonaisuudessaan vuonna 2018. Yksityisteille myytävän suolan määrä on noin 60 tn. (60 tn*219 euroa=13 260 euroa).
- Laskelmassa on otettu huomioon vain suolan hinta. Suolan levitystä ei ole laskettu.
- Säästöä kokonaisuutena pystytään arvioimaan ensimmäisen kerran 31.8.2019.

Parran latujen hoito itse

- Nykyinen latusopimus Rivakan hiihtojaoston kanssa on voimassa vuoden 2018 kevääseen. Ladut on tehty tähänkin asti kunnan omistamalla moottorikelkalla. Sopimus on kattanut Parran ja reitistön ladut. Ladut tehdään omana työnä. Hoidon taso saattaa laskea.
- Rivakan hoitosopimus on päätynyt. Aikaisemmin laskutettu 4 erässä; 2500/erä.
- Talousarviossa 2017 latujen hoitoon oli varattu 10 000 euroa, joka on säästötavoite.
- Vuonna 2018 Rivakka on laskuttanut 7 500 euroa. Vuoden 2018 säästö on yksi laskutuserä eli 2 500 euroa.
- Jatkossa säästö toteutuu vuosittain kokonaisuudessaan.

Kiinteistösuunnitelman toteutus

- Kiinteistösuunnitelman toteuttaminen on aloitettu vuonna 2017 ja suurimmat säästövaikutukset ajoittuvat vuoden 2018 osalle. Alkuperäisestä C-salkusta on päätökset tekemättä muutamasta

kiinteistöistä. Osakkeiden myynti aloitettu. Alkuperäisen suunnitelman mukaisista kiinteistöistä säästö 229 000 € ja kiinteistökulujen optimoinnilla (esim Nummiranta lämpöjä pudotettu) säästöjä 27 000 €.

- Kiinteistösuunnitelman päivitys on tehty, keskitytään asunto-osakkeiden myyntiin laittoon ja rivitalojen käytöstä poistamiseen.
- Äystöltä on myyty yksi osake ja toinen on myynnissä. Kuohusta yksi osake on myynnissä. Kaksi kiinteistöä (Lehtiharjun sairaala ja Otto Syreenin talo) oli myynnissä huutokauppa.comissa, mutta se ei johtanut kaupankäyntiin. Lehtiharjun sairaala on laitettu kylmilleen tammikuussa 2019.
- Talouden tasapainottamisohjelman säästötavoitetta verrataan alkuperäiseen kiinteistösuunnitelmaan, jonka mukaan tavoite 300 000 euroa on asetettu.
- Kiinteistösuunnitelmaa lähdettiin toteuttamaan heti vuoden 2017 alussa.

Vesi- ja viemärlaitoksen valvonnan/valvonnan ja päivystyksen uudelleenjärjestely

- Nykykäytännössä on kaksi päällekkäistä päivystystä: tilahallinnon ilta- ja yöpäivystys sekä vesi- ja viemärlaitoksen ilta- ja yöpäivystys. Yhdistetään päivystä siten, että ilta vuoroa tekevä valvoo myös vesi- ja viemärlaitoksia. Saadaan isompi joukko päivystykseen ja henkilökunnan kuormitus vähenee. Vaatii koulutusta molempien sektorien osalta. Kaukolämmön päivystys on kohteista eniten ammattitaitoa vaatia, joten koulutukseen on panostettava siltä osin eniten tai kaukolämmön päivystyksestä on luovuttava kokonaan.
- Laajempi koulutussuunnitelma on laadittu ja suunnitelman toteutus käynnissä.
- Titania-työvuorosuunnitteluohjelma on otettu käyttöön tammikuussa 2019 ja siihen on koulutettu käyttäjiä. Ohjelman avulla pystytään optimoimaan työvuorosuunnittelua.
- Päivystys käynnistyy maaliskuussa 2019.

Työaikapankki

- Talonmiesten ja laitosmiesten ylityömäärä oli yhteensä 1 436 tuntia. Vaihtamalla osa tehdyistä ylityöistä vapaaksi pidettäväksi hiljaiseen aikaan saavutetaan säästöjä. Päivystysjärjestelmän muutos tuo myös automaattisesti helpotusta ylityömäärään.
- Ei vielä toimenpiteitä, mutta työaikapankkia suunnitellaan toteutettavaksi koko kunnan henkilöstölle.

Led-valot katuvaloihin

- Katuvalojen vaihto ledeiksi tuo säästöä sähkönkulutukseen ja myös sulakekokoja on mahdollista tarkastaa. Vastaavasti aikaisemmin sammutettujen valojen sytytys osaltaan tuo kustannuksia lisää.
- Led-valojen himmennysohjelmointi on tehty ja asennus aloitetaan heti. Led-valot on asennettu ja sähkönkulutuksen väheneminen on tuonut vuodelle 2018 yhteensä 6 554 euron säästöt.

Ruokapalvelupäällikkö osa-aikaeläkkeelle

- Joustavalla työaikajärjestelyllä on mahdollistettu osa-aikaeläkkeelle siirtyminen. Vastuuta on siirretty keittiöesimiehille.
- Ruokapalvelupäällikkö on osa-aikaeläkkeellä 1.11.2017 alkaen.

Talouden toteutuma	1-12/2017	1-12/2018
	-41 261	-29 593

Toteutunut säästö v 2018 14079 €, vuonna 2017 toteutui jo 2410 €

Ruoka- ja puhtauspalveluista 1 henkilö eläkkeelle

- Tilalle ei palkata uutta henkilöä. (säästö vuositasona yhteensä 40 592). Henkilö jäi eläkkeelle 31.8.2017. Tilinpäätöksessä vuonna 2017 palkkakulut olivat 26 277 euroa.
- Tilinpäätöksessä vuonna 2018 palkkakuluja ei enää ollut, joten säästö oli kokonaisuudessaan 40 592 euroa.

Tilahallinnosta henkilö eläkkeelle

- Tilalle ei palkata uutta henkilöä.
- Henkilö on jäänyt eläkkeelle 1.1.2018.
- Säästö vuonna 2018 on -30.000 euroa

Talonmiesten auto/ruokakuljetukset

- Talonmiesten nykyinen auto on heikkokuntoinen ja vuosittaiset korjauskustannukset ovat noin 3 000 euroa. Ruokapalvelut maksavat vuosittain ruuan kuljetuksesta noin 20 000 euroa. Hankkimalla uuden joko omalla rahalla tai leasing-rahoituksella sellainen auto, jolla voi kuljettaa myös ruokaa, voidaan ruokakuljetukset organisoida niin että kuljetukset tehdään omana työnä.
- Uusi auto hankittu leasing-rahalla ja otettu käyttöön 7.5.2018.
- Tilinpäätöstietojen valmistuttua säästö vuodelle 2018 oli yhteensä 9778 euroa.

TULOJA**Uimahallin pääsymaksujen korotus**

- Uimahallin pääsymaksuja korotetaan n. 20 % nykyisestä.
- Korotus on toteutettu 1.1.2018 alkaen
- Uimahallin lastenallas on ollut poissa käytöstä vuoden neljä ensimmäistä kuukautta vesivahingon vuoksi.
- Sekä uimahalli- että kuntosaliasiakkaiden määrä on vähentynyt myös hintojen korotuksen vuoksi.
- Valiokunta on käsitellyt asiaa ja ohjannut, että hinnat pidetään ennallaan, mutta kuntosalille järjestetään kampanjoita asiakkaiden houkuttelemiseksi.

Talouden toteutuma	TA2017	TP2017	TP2018
Pääsymaksut	66 000	60 943,92	52 316,69

Kansalaisopiston kurssimaksujen korotus

- Opiston kurssimaksuja korotetaan n. 23 % nykyisestä.
- Korotus on toteutettu 1.1.2018 alkaen

Talouden toteutuma	TA2017	TP2017	TP2018
Opintomaksut	20 000	20 215,50	24 052,00

Kaukolämpöyhtiö, yhteistyö polttoaineen myynti

- Kunta myy omistuksessaan olevaa haketta Kaukolämpöyhtiölle.
- Kunta myynyt yksityiselle toimijalle 3400€ ja lisäksi 1360 € suuruisen erän rankoina Metsänhoitoyhdistykselle. Sovittu vuodelle 2019 4600 € erä.

Verotulot

Laskelmat tehty vuoden 2018 Kuntaliiton verotustiedoilla siten, että rinnakkaislaskelma on tehty siitä, että veroprosentit olisi pidetty vuoden 2017 tasolla.

Vakituisen asumisen kiinteistöveron korotus

0,55	0,60
551 000	601 000
Korotuksen tavoite	51 000 euroa
Toteutuma 2018	50 000 euroa

Yleisen kiinteistöveron korotus	1,00	1,05
	425 000	446 000
	Korotuksen tavoite	22 000 euroa
	Toteutuma 2018	21 000 euroa
Muun kuin vakituisen asumisen kiinteistövero	1,00	1,30
	37 000	48 000
	Korotuksen tavoite	12 000 euroa
	Toteutuma 2018	11 000 euroa
Kunnallisveron korotus	22	22,5
	13 489 000	13 788 000
	Korotuksen tavoite	305 000 euroa
	Toteutuma 2018	299 000 euroa

1.6. Sisäisen valvonnan järjestäminen

Yleisohjeen kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta (Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto 2017) mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten kunnan sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty sekä miten konsernivalvonta on kuntakonsernissa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten valvontaa on mainituilla kohdealueilla tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Teuvan kunnan hallintosäännön 83 §:n mukaan sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Kuntakonsernin tarkastuksesta ja valvonnasta säädetään Teuvan kunnan konserniohjeessa (Kvalt 18.12.2007). Teuvan kunnan sisäinen valvonta on sisällöllisesti ohjeistettu kunnanvaltuuston 15.12.2014 hyväksymällä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeella.

Pyrkimyksenä on sisällyttää ohjeen tavoitteet osaksi jokapäiväistä toimintaa. Tämä edellyttää kaikessa toiminnassa laaja-alaista riskitietoisuutta, tavoitteiden tuntemista ja niihin sitoutumista. Päätöksellään kunnanvaltuusto on sitoutunut kaikkiin kunnan sisäisen valvonnan ohjeisiin. Samoin toimialojen johto ja kunnan johto seuraavat lainsäädännön ja asetusten muutoksia, hankkeiden toteutumista ja määrärahojen riittävyyttä. Lisäksi toimialojen toimintaa ohjeistetaan kunnan sisäisillä ohjeilla. Tarkastuslautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunnalla on oikeus tutustua tytäryhteisöjen toimintaan ja saada tarvittaessa selvityksiä toiminnasta.

Asioiden käsittelyvastuu kuuluu johtavien viranhaltijoiden toimivaltaan. Vireillä olevista ja päättyneistä prosesseista raportoidaan säännöllisesti. Sopimukset on viety diaariin ja niiden eräpäiviä ja voimassaoloaikoja seurataan. Valvontavastuu on esimiehillä. Diarisointia kehitetään ja tehostetaan, arkistonmuodostussuunnitelmaa on viimeksi päivitetty uuden asianhallintaohjelmiston käyttöönoton yhteydessä.

Tavoitteiden toteutumista arvioidaan pääsääntöisesti toimintakertomuksen ja talousarvion toteutumisvertailun avulla. Lisäksi muutoksista raportoidaan tarvittaessa viranhaltijatasolle.

Toiminnan tuloksellisuutta seurataan toimintakertomuksen, talouden toteutumaraporttien, välitilinpäätöksen ja tilinpäätöksen avulla. Lisäksi käytetään maakunnallisia ja valtakunnallisia vertailuja arvioinnin pohjana.

Kunnan vakuutukset kattavat henkilöriskit tapaturmien osalta, omaisuusriskit kiinteän ja irtaimen omaisuuden osalta, toiminnan riskit on vakuutettu keskeytysvakuutuksella sekä vastuuvakuutuksella. Ajoneuvoille on omat vakuutukset.

1.7. Tilikauden tulos

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, riittääkö tuottoina kertynyt tulorahoitus palvelujen tuottamiseksi aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Tuloslaskelma palvelee kunnan oman johtamisen lisäksi eri sidosryhmiä, jotka varojen käyttöä valvoessaan ja tulonsiirtoihin perustuvan rahoituksen tarvetta arvioidessaan joutuvat muodostamaan käsityksen kunnan taloudesta.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLU- VUT	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	1 594 641,76	1 834 803,15
Maksutuotot	460 036,92	495 980,71
Tuet ja avustukset	229 035,13	171 574,43
Muut toimintatuotot	1 729 379,51	2 037 948,38
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 013 093,32	4 540 306,67
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut	-9 044 446,41	-9 156 336,89
Palvelujen ostot	-24 500 297,42	-25 581 268,24
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 634 202,94	-1 814 108,28
Avustukset	-456 020,35	-577 469,71
Muut toimintakulut	-701 511,73	-676 982,17
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-36 336 478,85	-37 806 165,29
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-32 323 85,53	-33 265 858,62
Verotulot	15 797 232,23	16 832 788,11
Valtionosuudet	18 020 568,00	18 664 365,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	37 471,79	47 238,71
Muut rahoitustuotot	75 624,66	72 817,09
Korkokulut	-203 240,71	-205 195,48
Muut rahoituskulut	-4 186,99	-4 072,12
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-94 331,25	-89 211,80
VUOSIKATE	1 400 083,45	2 142 082,69
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 394 159,98	-1 401 678,00
Kertaluonteiset poistot		
Poistot ja arvonalentumiset	-1 394 159,98	-1 401 678,00
TILIKAUDEN TULOS	5 923,47	740 404,69
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	5 923,47	740 404,69

Tuloslaskelman tunnusluvut:

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	11,04 %	12,01 %
Vuosikate/Poistot, %	100,42 %	152,82 %
Vuosikate, €/asukas	271,54	406,08
Asukasmäärä	5156	5275

Tuloslaskelman toimintakate ilmoittaa, paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valti-onosuuksilla. Toimintakate parani edelliseen vuoteen verrattuna 942 000 euroa ollen -32,32 miljoonaa euroa. Toimintatuottojen osuus toimintakuluista on 11 prosenttia. Tunnusluku osoittaa, paljonko toi-minnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuloilla sekä muilla varsinai-

sen toiminnan tuotoilla. Saatu prosenttiosuus vähennettynä sadasta (89 %) osoittaa taas, paljonko toimintakuluista jää rahoitettavaksi verotuloina ja valtionosuuksina.

Käyttökate osoittaa varsinaisen toiminnan tuloksen ennen rahoituseriä ja poistoja. Verotulot ja käyttötalouden valtionosuudet ovat kunnan toimintamenojen kattamiseen tarkoitettua säännöllistä tulorahoi-
tusta, jonka jälkeen käyttökate tulisi olla ylijäämäinen. Vuoden 2018 käyttökate osoittaa 1 494 415 euroa ylijäämää.

Vuosikatetta eli kunnan rahoitustulosta tulee arvioida sekä tuloksen muodostumisen että rahoituksen riittävyyden kannalta. Tuloslaskelmassa vuosikatteen tulisi kattaa vähintään poistot eli pitkävaikutteis-
ten tuotantotekijöiden käytöstä aiheutuneet kustannukset. Vuoden 2018 vuosikate osoittaa 1 400 083 euron ylijäämää. Poistojen ja arvonalentumisten määrä on 1 394 160 euroa, jolloin vuosikatteen määrä on 100,4 prosenttia poistojen määrästä. Asukasta (5156) kohti vuosikate on 271,54 euroa.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksoitettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat tuloksen käsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilin-
päätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään.

Tilikauden tulos vuonna 2018 on 5 923 euroa ylijäämäinen.

1.8. Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma on keskeinen osa kunnan tilinpäätöstä. Rahoituslaskelmalla osoitetaan, kuinka paljon kunnan varsinaisen toiminnan ja sen investointien nettokassavirta on ylijäämäinen tai alijää-
mäinen. Rahoitustoiminnan kassavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen nettokassavirta on rahoituk-
sellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen. Rahoituslaskelma sa-
moin kuin tuloslaskelma on kunnan kokonaistaloutta kuvaava laskelma. Rahoituslaskelma esitetään
tilinpäätöksessä pakollisena informaationa, joka täydentää tuloslaskelman, taseen ja niiden liitetieto-
jen antamaa kuvaa tulorahoituksen riittävyydestä, investoinneista, sijoituksista, pääomarahoituksesta
sekä rahoitusaseman muutoksista.

Kunnan rahoituslaskelma esitetään ns. kassavirtalaskelmana, jossa erikseen on nähtävissä varsina-
isen toiminnan ja investointien nettokassavirrat, jotka käsittävät tulorahoituksen ja investointierät. Ra-
hoituslaskelmasta käy erikseen ilmi rahoitustoiminnan nettokassavirta. Sitä varten rahoitustoiminnan
kassavirtalaskelmassa esitetään ensin antolainojen ja lainakannan muutokset. Niiden jälkeen esite-
tään maksuvalmiuteen vaikuttavat omien pääomien muutokset. Kunnan rahoituslaskelma laaditaan
suoriteperusteisesti.

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	2018	2017
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 400 083,45	2 142 82,69
Tulorahoituksen korjauserät	23 446,88	-217 601,00
Toiminnan rahavirta	1 423 530,33	1 924 481,69
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-774 638,02	-1 370 460,77
Rahoitusosuuden investointimenoihin		6 048,00
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutustulot	65 377,42	353 302,18
Investointien rahavirta	-709 260,60	-1 011 110,59
Toiminnan ja investointien rahavirta	714 269,73	913 371,10
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		-500 000,00
Antolainasaamisten vähennys	171 666,67	347 000,00
Antolainauksen muutokset	171 666,67	-153 000,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 836 215,00	-1 486 215,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-300 000,00	300 000,00
Lainakannan muutokset	-2 136 215,00	-1 186 215,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääoman muutos	-1 556,09	-452
Vaihto-omaisuuden muutos	2 771,99	15 919,82
Saamisten muutos	414 529,72	277 868,10
Korottomien velkojen muutos	664 981,81	22 229,38
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 080 727,43	315 565,30
Rahoituksen rahavirta	-883 820,90	-1 023 649,70
Rahavarojen muutos	-169 551,17	-110 278,60
Rahavarat 31.12.	565 114,70	734 665,87
Rahavarat 1.1.	734 665,87	844 944,47
Rahavarojen muutos	-169 551,17	-110 278,60

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1000 e	-3,30	-11,10
Investointien tulorahoitus	180,7 %	157,0 %
Lainanhoitokate %	0,8	1,0
Rahavarat 31.12.	565 115	734 666
Kassasta maksut	39 152 742	40 624 269
Kassan riittävyys, pv	5,27	6,60
Asukasmäärä	5156	5275

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirta oli 0,7 miljoonaa euroa ja sen kertymä viideltä vuodelta on yhteensä – 3,30 milj. euroa.

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoittoa on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulo-rahoitusprosentti oli 180,7 %.

Investointien tulo-rahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulo-rahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai kassavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman käyttöomaisuusinvestointeja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Pääomamenojen tulo-rahoitusprosentti oli 50,3 %

Pääomamenojen tulo-rahoitus on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenojen, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten yhteismäärästä.

Antolainojen nettolisäys voi kaavassa olla myös negatiivinen, jos lyhennykset ovat lainanantoa suuremmat. Lainanlyhennyksillä tarkoitetaan kaavassa rahoituslaskelman mukaisia pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiä.

Lainanhoitokate oli 0,8 vuonna 2018, kun vuonna 2017 se oli 1,39

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 prosenttia on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Tulo-rahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on yksi tai suurempi. Jos tunnusluvun arvo on alle yksi, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja.

Maksuvalmius

Kassavarat 31.12. olivat 565 115 euroa (734 666 euroa vuonna 2017). Kassavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut olivat 39,2 miljoonaa euroa.

Kassan riittävyys oli 5,3 päivää. Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivinä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassastamaksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla.

1.9. Rahoitusasema ja sen muutokset

Tasetarkastelu

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

Toimintakertomuksessa tasetiedot tulee esittää siten eriteltynä, että niistä voidaan laskea taseen tunnusluvut. Kuntajaoston tasetarkastelusta antaman yleisohjeen mukaisesti tarkemmin eritelty, sentin tarkkuudella laadittu tase esitetään tasekirjan tilinpäätöslaskelmat osassa.

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT	2018	2017
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	9 323	
Muut pitkävaikutteiset menot	18 472	
Aineettomat hyödykkeet	27 795	
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 724 745	2 778 824
Rakennukset	19 317 582	19 570 220
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 242 386	2 158 157
Koneet ja kalusto	39 933	41 340
Muut aineelliset hyödykkeet	30 661	30 661
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	85 838	597 683
Aineelliset hyödykkeet	24 441 144	25 176 884
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	11 315 314	11 315 716
Muut lainasaamiset	2 902 491	3 074 158
Sijoitukset	14 217 805	14 389 874
PYSYVÄT VASTAAVAT	38 686 745	39 566 758
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot		452
Lahjoitusrahastojen varat	145 755	190 199
Muut toimeksiantojen varat	24 473	32 659
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	170 228	223 310
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	55 941	58 713
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	4 636 337	5 143 119
Lyhytaikaiset saamiset	1 224 043	1 207 484
Siirtosaamiset	109 102	33 408
Saamiset	5 969 481	6 384 011
Rahat ja pankkisaamiset	565 115	734 666
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 590 537	7 177 390
VASTAAVAA	45 447 510	46 967 458

VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	22 881 275	22 881 275
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	-5 030 712	-5 771 117
Tilikauden yli-/alijäämä	5 923	740 405
OMA PÄÄOMA	17 856 486	17 850 563
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	283 284	329 736
Muut toimeksiantojen pääomat	24 473	32 659
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	307 757	362 395
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	19 262 870	21 347 290
Pitkäaikainen	19 262 870	21 347 290
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 084 420	4 136 215
Ostovelat	1 773 062	1 672 629
Muut velat	224 330	170 480
Siirtovelat	1 938 585	1 427 887
Lyhytaikainen	8 020 397	7 407 210
VIERAS PÄÄOMA	27 283 267	28 754 500
VASTATTAVAA	45 447 510	46 967 458
Taseen tunnusluvut:		
Omavaraisuusaste, %	39,3	38,0
Suhteellinen velkaantuneisuus %	72,1	71,8
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	72,2	71,9
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 euroa	-5 025	-5 031
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	-975	-954
Lainakanta 31.12. euroa	23 347 290	25 483 505
Lainakanta 31.12., euroa/asukas	4 528	4 831
Lainasaamiset 31.12. euroa	2 902 491	3 074 158
Asukasmäärä	5156	5275

Taseen tunnusluvut:

Omavaraisuus-% 39,3 %

=100x (oma pääoma+poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)/(koko pääoma-saadut ennakot)

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääristä 70 prosentin omavaraisuutta. 50 prosenttia tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee suurta velkaantuneisuutta.

Rahoitusvarallisuus euro/asukas -4 024 euroa

= (saamiset+rahoitusarvopaperit+rahat ja pankkisaamiset)-(vieras pääoma-saadut ennakot)/asukasmäärä

Tunnusluku osoittaa likvidien varojen riittävyyden vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Suhteellinen velkaantuneisuus-% 72,1 %

=100x (vieras pääoma-saadut ennakot)/käyttötulot

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska käyttöomaisuuden ikä, käyttöomaisuuden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Kertynyt alijäämä, 1000 euroa -5 025

Kertynyt alijäämä euroa/asukas -975

Lainakanta 31.12. 23 347 290 euroa

=vieras pääoma-(saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Lainat euroa/asukas 4 528 euroa/asukas

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainasaamiset 31.12. 2 902 491

=Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista oli 72,1

= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot + Vuokravastuut) /Käyttötulot

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut.

1.10. Kuntakonsernin toiminta ja talous

Kuntalain 114 §:n perusteella kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetiedostojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana. Konsernitaseen laadinnassa noudatetaan soveltuvien osin kirjanpitolakia. Kunnan konsernirakenne sekä konsernitase ja sen tunnusluvut esitetään toimintakertomuksen liitteenä.

Teuvan kuntakonserniin kuuluu seitsemän tytäryhtiötä, joista merkittävimmät ovat Teuvan Kaukolämpö Oy, Teak Oy ja Teuvan Vuokratalot Oy. Kuntakonsernin taseen loppusumma on yhteensä 59,5 miljoonaa euroa. Toimintakulut olivat 75,2 miljoonaa euroa ja toimintatuotot 42,2 miljoonaa euroa. Konsernin toimintakate oli -33 miljoonaa euroa, kun se kunnan osalta oli -33,3 miljoonaa euroa. Konsernin vuosikate oli 2,7 miljoonaa euroa. Poistot ja arvonalentumiset oli 2,9 miljoonaa euroa. Tulosten tilinpäätössiirtoja oli -116 724 euroa. Taseen loppusumma laski vuoteen 2017 verrattuna 0,7 miljoonaa euroa. Konsernin lainat euroa/asukas ovat 6 055 euroa (6 067 euroa vuonna 2017).

1.11. Toimenpiteet toimintavuoden tuloksen johdosta

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan kunnan tuloslaskelman tulosta ennen varauksia ja rahastosiirtoja. Kunnanhallituksen esitys tuloksen käsittelystä voi tarkoittaa investointivarauksen poistoeron tai rahaston lisäystä. Yksityiskohtaisia säännöksiä tai kuntajaoston ohjeita tuloksen käsittelystä ei ole. Lisäysten käsittelemistä nettomääräisesti siten, että lisäyksiä vähentäviä eriä ovat varausten, kertyneen poistoeron ja rahaston vähennykset, voidaan kuitenkin pitää perusteltuna.

Tilikauden tulos osoittaa 5 923,47 euroa ylijäämää.

Kunnanhallitus esittää, että vuoden 2018 tilikauden tulos 5 923,47 euroa kirjataan omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämäerään.

Taseen alijäämäksi muodostuu edellä esitetyn kirjauksen seurauksena – 5 024 788,39 euroksi. Asukasta kohden (31.12.2018 asukasluku on 5156 henkilöä) laskettu kertynyt alijäämä on 975 euroa.

Kuntalain 115 §:n mukaan, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Teuvan kunnan talouden tasapainottamiseksi on laadittu valtuuston hyväksymä toimintasuunnitelma, joka on sisällytetty vuoteen 2024 asti ulottuvaan taloussuunnitelmaan. Taloussuunnitelmassa tilikauden tulos on ylijäämäinen vuonna 2019, minkä jälkeen tuloskehitys jatkuu suotuisana. Taustalla olevina oletuksina ovat säästöt niin kunnan omassa toiminnassa kuin sosiaali- ja terveystalouden kustannuksissa sekä valtionosuuksien ja verotulojen myönteinen kehitys. Suunnitelman mukaan taseeseen kertynyt alijäämä pystytään kattamaan kokonaisuudessaan suunnitelmakaudella.

Vuoden 2018 tuloslaskelmassa toimintamenot laskivat 3,89 prosenttia eli noin 1,5 miljoonaa euroa. Sosiaali- ja terveystalouden menot laskivat 2,25 prosenttia.

2. Talousarvion toteutuminen

2.1. Käyttötalous

KÄYTTÖTALOUS TOIMIALAT	Tilinpäätös 2017	Budjetti+ muutosbud	Tilinpäätös 2018	Käyttö- %
Ylin päätöksenteko ja valvonta				
Toimintatuotot		18 000	9 361	52,00
Toimintakulut	-114 221	-113 400	-92 187	81,30
Toimintakate/jäämä	-114 221	-95 400	-82 826	86,80
Hallinto				
Toimintatuotot	499 379	530 312	541 805	102,20
Toimintakulut	-24 562 889	-24 150 845	-23 789 835	98,50
Toimintakate/jäämä	-24 063 510	-23 620 533	-23 248 030	98,40
Hyvinvointipalvelut				
Toimintatuotot	667 364	630 800	589 888	93,50
Toimintakulut	-7 806 860	-7 651 400	-7 574 860	99,00
Toimintakate/jäämä	-7 139 496	-7 020 600	-6 984 972	99,50
Yhdyskuntarakenne				
Toimintatuotot	3 373 564	2 950 264	2 872 040	97,30
Toimintakulut	-5 322 196	-4 990 067	-4 879 598	97,80
Toimintakate/jäämä	-1 948 632	-2 039 803	-2 007 558	98,40
Teuvan kunta yhteensä				
Toimintatuotot	4 540 307	4 129 376	4 013 093	97,20
Toimintakulut	-37 806 165	-36 861 712	-36 336 479	98,50
Toimintakate/jäämä	-33 265 859	-32 732 336	-32 323 386	98,60

		Ylin päätöksen- teko	Hallinto	Hyvinvointipalvelut	Yhdyskuntarakenne	Yhteensä
Sisäiset erät 1-12/2018						
Sisäiset	toimintatuotot					
3010	<i>Liiketoiminnan myyntituotot</i>					
3006	Sisäiset vesi- ja jätevesimaksut				52 549	
3007	Sisäiset vesihuollon perusmaksut				21 962	
3010	<i>Liiketoiminnan myyntituotot yhteensä</i>				74 511	74 511
3141	Sisäiset muut myyntituotot		215	308		
3207	Sisäiset kopiointimaksut				3 678	
3237	Sisäinen keittiöpalvelusten myynti				37 086	
3276	Sisäiset pääsymaksut			6 192		
3296	Sisäiset ateriamaksut				26 839	
3299	Sisäinen siivouspalvelujen myynti				336 793	
3531	Sisäiset tuotot/taloushallinto		86 968			
3532	Sisäiset tuotot/henkilöstöhallinto		54 288			
3533	Sisäiset tuotot/ tietohallinto		216 912			
3534	Sisäiset tuotot/ liikunta-alueet				46 780	
3536	Ruokapalvelujen vyörytystulot				467 599	
3001	<i>Myyntituotot yhteensä</i>		358 383	6 500	993 286	1 358 169
3421	Sisäiset muiden tilojen vuokrat				431	
3535	Kiinteistökust. Vyörytystulot				697 398	
3410	<i>Vuokratuotot yhteensä</i>				697 829	
3537	Sisäiset tuotot/poistot				687 292	
3400	<i>Muut toimintatuotot yhteensä</i>				1 385 121	1 385 121
3000	TOIMINTATUOTOT		358 383	6 500	2 378 407	2 743 290
Sisäiset	toimintakulut					
4411	Sisäiset ravitsemuspalvelut	-282	-4 283	-3 111	-7600	
4441	Sisäiset koulutus- ja kulttuuripalvelut			-5 901	-220	
4946	Ruokapalvelujen vyörytys			-432 722	-61 376	
4949	Sisäiset siivouspalvelut		-3 165	-322 792	-10 836	
4471	Sisäiset muut palvelut		-68	-538	-3 792	
4300	<i>Palvelujen ostot yhteensä</i>	-282	-7 516	-765 064	-83 824	-856 686
4521	Sisäiset elintarvikkeet			-22 024		
4574	Sisäiset vesimaksut				-74 511	
4500	<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat yhteensä</i>			-22 024	-74 511	-96 535
4821	Sisäiset rak. ja huoneist. vuokrat	-152	-279			
4945	Kiinteistökustannusten vyörytykset		-45 070	-552 371	-99 958	
4801	<i>Sisäiset vuokrat yhteensä</i>	-152	-45 349	-552 371	-99 958	-697 678
4941	Taloushallinnon kust. vyörytys		-52 033	-17 246	-17 689	
4942	Henkilöstöhallinto kust. vyörytys		-2 660	-37 676	-13 952	
4943	Tietohallinnon kust. vyörytys		-120 820	-52 275	-43 816	
4944	Liikunta-alueiden kust. vyörytys			-46 780		
4947	Muut sisäiset/poistot		-14 565	-651 190	-21 537	-687 292
4900	<i>Muut toimintakulut yhteensä</i>		-190 078	-805 167	-96 994	-1 092 239
4000	TOIMINTAKULUT	-434	-242 943	-2 144 626	-355 287	-2 743 290

TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Muutos 2018	Talousarvio+ muutos	Toteutuma 2018	Käyttö- %	Poik- keama
TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	1 834 803	1 670 015		1 670 015	1 594 642	95,5	75 373
Maksutuotot	495 981	333 665		333 665	460 037	137,9	-126 372
Tuet ja avustukset	171 574	164 962		164 962	229 035	138,8	-64 073
Muut toimintatuotot	2 037 948	1 960 734		1 960 734	1 729 380	88,2	231 354
TOIMINTATUOTOT	4 540 307	4 129 376		4 129 376	4 013 093	97,2	116 283
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-9 156 337	-9 219 423		-9 219 423	-9 044 446	98,1	-174 977
Palvelujen ostot	-25 581 268	-24 964 964		-24 964 964	-24 500 297	98,1	-464 667
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 814 108	-1 555 435		-1 555 435	-1 634 203	105,1	78 768
Avustukset	-577 470	-468 100	-44 000	-512 100	-456 020	89	-56 080
Muut toimintakulut	-676 982	-653 790		-653 790	-701 512	107,3	47 722
TOIMINTAKULUT	-37 806 165	-36 861 712	-44 000	-36 905 712	-36 336 479	98,5	-569 233
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-33 265 859	-32 732 336	-44 000	-32 776 336	-32 323 386	98,6	-452 950
Verotulot	16 832 788	16 502 000		16 502 000	15 797 232	95,7	704 768
Valtionosuudet	18 664 365	18 057 000		18 057 000	18 020 568	99,8	36 432
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot	47 239	25 000		25 000	37 472	149,9	-12 472
Muut rahoitustuotot	72 817	44 500		44 500	75 625	169,9	-31 125
Korkokulut	-205 195	-350 000		-350 000	-203 241	58,1	-146 759
Muut rahoituskulut	-4 072	-3 000		-3 000	-4 187	139,6	1 187
Rahoitustuotot ja -kulut	-89 212	-283 500		-283 500	-94 331	33,3	-189 169
VUOSIKATE	2 142 083	1 543 164	-44 000	1 499 164	1 400 083	93,4	99 081
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 401 678	-1 445 000		-1 445 000	-1 394 160	96,5	-50 840
Poistot ja arvonalentumiset	-1 401 678	-1 445 000		-1 445 000	-1 394 160	96,5	-50 840
TILIKAUDEN TULOS	740 405	98 164	-44 000	54 164	5 923	10,9	48 241
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	740 405	98 164	-44 000	54 164	5 923	10,9	48 241

	Talousarvio 2018	Ta-muutos 2018	Ta + muutos 2018	Toteutuma 2018	Poikkeama
Verotulot					
Kunnan tulovero	14 527 000		14 527 000	13 849 313	677 687
Kiinteistövero	1 126 000		1 126 000	1 090 487	35 513
Osuus yhteisöveron tuotosta	849 000		849 000	857 432	-8 432
Verotulot yhteensä	16 502 000		16 502 000	15 797 232	704 768

	Talousarvio 2018	Ta-muutos 2018	Ta+muutos 2018	Toteutuma 2018	Poikkeama
Valtionosuudet					
Yleinen valtionosuus	18 057 000		18 057 000	18 404 516	-347 516
Kunnan opetus- ja kult.toim. valtionos.				-383 948	383 948
Valtionosuudet	18 057 000		18 057 000	18 020 568	36 432

**TALOUSARVION RAHOITUSOSAN TOTEUMIS-
VERTAILU**

	Talousarvio 2018	Ta-muutos 2018	TA+muutos 2018	Toteutuma 2018	Käyttö- %	Poikkeama
Toiminnan ja investointien rahavirta						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	1 543 164	-44 000	1 499 164	1 400 083	93,4	99 081
Tulorahoituksen korjauserät	-162 700		-162 700	23 447	-14,4	-186 147
Toiminnan rahavirta	1 380 464	-44 000	1 336 464	1 423 530	106,5	-87 066
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-1 138 000	-410 000	-1 548 000	-774 638	50,0	-773 362
Pysyvien vast. hyödykkeiden luov.tulot	262 700		262 700	65 377	24,9	197 323
Investointien rahavirta	-875 300	-410 000	-1 285 300	-709 261	55,2	-576 039
Toiminnan ja investointien rahavirta	339 164	-454 000	-114 836	714 270	-16,1	-829 106
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten vähennys				171 667		
Antolainauksen muutokset	105 000		105 000	171 667	163,5	-66 667
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 900 000		1 900 000			1 900 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 900 000		-1 900 000	-1 836 215	96,6	-63 785
Lyhytaikaisten lainojen muutos				-300 000		300 000

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN	Talousarvio 2018	Ta- muutos 2018	Talousarvio +muutos	Toteutuma 2018	Käyttö- %	Poik- keama
Tilahallinnon kustannukset (budj.)						
Käyttöomaisuuden myynti	162 700		162 700			162 700
Äystönrivi						
Käyttöomaisuuden myynti				-18 745	-100	18 745
Talkkarien auto						
Käyttöomaisuuden myynti				7 177	-100	-7 177
Maa-alueet						
Käyttöomaisuuden myynti				-11 879	-100	11 879
Ohjelmiston lisenssit						
Investointimenot				-9 589	-100	9 589
Maa-alueet						
Käyttöomaisuuden myynti				54 079	-100	-54 079
Metsäalueet						
Käyttöomaisuuden myynti	100 000		100 000			100 000
Vuokratilat						
Investointimenot	-20 000		-20 000	-18 786	93,9	-1 214
Terveyskeskus						
Investointimenot	-37 000		-37 000			-37 000
Hopeakulma						
Investointimenot	-31 000		-31 000	-29 610	95,5	-1 390
Päiväkotit Sipilä						
Investointimenot	-418 000		-418 000	-54 683	13,1	-363 318
Äystön päiväkotit						
Investointimenot		-410 000	-410 000	-413 702	100,9	3 702
Poistettavien rakennusten purku						
Investointimenot	-40 000		-40 000			-40 000
Kaavatiet rakentaminen						
Investointimenot	-65 000		-65 000			-65 000
Kaavatiet päällystäminen						
Investointimenot	-31 000		-31 000	-31 030	100,1	30
Kaavatiet valaistus						
Investointimenot	-200 000		-200 000	-113 654	56,8	-86 346
Liikennealueiden suunnitteluhankkeet						
Investointimenot	-10 000		-10 000			-10 000
Urheilualueet						
Investointimenot	-16 000		-16 000	-15 665	97,9	-335
Keskustaajama/puistot						
Investointimenot	-25 000		-25 000	-8 303	33,2	-16 697
Yhdyskuntarakenteen irtaimisto						
Investointimenot	-40 000		-40 000	-13 750	34,4	-26 250

Kuntayhtymäosuudet

Investointimenot			-34 344	-100	34 344
------------------	--	--	---------	------	--------

Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet

Käyttöomaisuuden myynti			34 745	-100	-34 745
-------------------------	--	--	--------	------	---------

Kaava-alueen vesihuolto

Investointimenot	-20 000		-20 000		-20 000
------------------	---------	--	---------	--	---------

Haja-asutusalueen vesihuolto

Investointimenot	-5 000		-5 000		-5 000
------------------	--------	--	--------	--	--------

Parran vesihuolto

Investointimenot	-20 000		-20 000		-20 000
------------------	---------	--	---------	--	---------

Kaava-alueen viemärihuolto

Investointimenot	-130 000		-130 000	-31 524	24,2	-98 476
------------------	----------	--	----------	---------	------	---------

Haja-asutusalueen viemärihuolto

Investointimenot	-30 000		-30 000		-30 000
------------------	---------	--	---------	--	---------

TEUVAN KUNTA

Investointi

Oma rakentaminen			-494 811	-100	494 811
------------------	--	--	----------	------	---------

Muut investointimenot	-1 138 000	-410 000	-1 548 000	-279 827	18,1	-1 268 173
-----------------------	------------	----------	------------	----------	------	------------

Investointimenot	-1 138 000	-410 000	-1 548 000	-774 638	50	-773 362
------------------	------------	----------	------------	----------	----	----------

Investointitulot

Käyttöomaisuuden myynti	262 700		262 700	65 377	24,9	197 323
-------------------------	---------	--	---------	--------	------	---------

Rahoitusosuudet investointeihin

Investointitulot	262 700		262 700	65 377	24,9	197 323
------------------	---------	--	---------	--------	------	---------

Investoinnit netto	-875 300	-410 000	-1 285 300	-709 261	55,2	-576 039
--------------------	----------	----------	------------	----------	------	----------

2.2. Ylin päätöksenteko ja valvonta

Ylin päätöksenteko ja valvonta sisältävät menomäärärahat vaalitoimielimille, kunnanvaltuustolle, hyvinvointi- ja yhdyskuntarakennevaliokunnille sekä tarkastustoimelle.

Kunnan strategiset painopisteet on esitelty tilinpäätöksen kappaleessa 1.

Vuoden 2018 talousarviossa toimintamenot ovat 113.400 euroa. Toteutuma oli -92 186,90 euroa. Talousarvion valmisteluvaiheessa oli varauduttu sekä tasavallan presidentin vaaleihin tammikuussa että maakuntavaaleihin lokakuussa. Maakuntavaalit eivät toteutuneet.

YLIN PÄÄTÖKSENTEKO JA VALVONTA KÄYTTÖTALOUS	Tilinpäät. 2017	Budjetti 2018	Tilinpäätös 2018	Käyttö- %
TOIMINTATUOTOT	0	18 000	9361	52,0
Sisäiset	0	0	0	-
TOIMINTAKULUT	-114 221	-113 400	-92 187	81,3
Sisäiset	-337		-434	-100,0
Tulos	-114 558	-95 400	-83 260	87,3

2.2.1. Keskusvaalilautakunta

Suomen tasavallan presidentin vaali käytiin 28.1.2018.

Keskusvaalilautakunta piti presidentinvaaleista yhteensä kolme kokousta, joista kaksi oli vuoden 2018 puolella.

Teuvalla ennakköäänestyspaikka oli 17.-23.1.2018 Nousevan Kuohun kokoustilassa, os. Porvarintie 20 A 3. Ennakköäänestyspaikka oli avoinna viikon ajan ja vaalitoimitsijoita oli kaksi (Marjo Nevala ja Hilikka Viitasalo) ja yksi varahenkilö (Johanna Leppälä). Lisäksi järjestettiin koti- ja laitosäänestys.

Varsinaisena vaalipäivänä Teuvan kunnassa on yksi äänestysalue (Keskustaajaman äänestysalue) ja äänestyspaikka oli Kulttuuritalo Orrelassa. Teuvan äänestysprosentti oli 71,2. Äänioikeutettuja oli yhteensä 4572 (miehiä 49,3 % ja naisia 50,7 %), joista Suomessa asuvia Suomen kansalaisia 4255. Ennakkoon äänesti 2072 henkilöä ja vaalipäivänä 977 henkilöä eli yhteensä 3049 henkilöä.

2.2.2. Kunnanvaltuusto

Kunnanvaltuustolla oli vuonna 2018 yhteensä kuusi kokousta.

Helmikuun kokouksessa kunnanvaltuusto hyväksyi kuntastrategian vuosille 2018 – 2021, kunnan hyvinvointikertomuksen ja henkilöstöraportin koskien vuotta 2017.

Huhtikuun kokouksessa käsiteltiin kunnan talouden tasapainottamisohjelman arviointityöryhmän raporttia, lisämäärärahoja vuoden 2017 talousarvioon, terveydenhuollon järjestämissuunnitelmaa vuosille 2018-2021, Teuvan Vuokratalot Oy:n hakemusta purkuakordista, teollisuustontin myyntiä, kouluverkkoselvitystä sekä sidonnaisuusilmoituksia.

Kesäkuun kokouksessa merkittävimpana asiana käsiteltiin vuoden 2017 tilinpäätös. Tämän lisäksi päätettiin henkilövaihdoksesta keskusvaalilautakuntaan, osavuositarkastuksesta 30.4.2018, käytiin läpi aloitteet ja sidonnaisuusilmoitukset sekä vastattiin valtuutettu Jukka Leppäniemen jättämään kirjalliseen kysymykseen.

Lokakuun kokous oli Teuva 150-vuotta juhlakokous. Pöytäkirjaan merkittiin, että ennen valtuuston kokousasioiden käsittelyä pidettiin Teuvan 150-vuotisjuhlallisuuksien seuraavasti:

- kunnanvaltuuston puheenjohtaja Sakari Varalan puhe
- musiikkiesitys, Kamomilla-kuoro johtajanaan Tuomo Tiitinen
- valtuustoryhmien tervehdykset 150-vuotiaalle Teuvalle
- musiikkiesitys ”Kotiin” (Teuva 150-juhlalaulu), säv. Tuomo Tiitinen, san. Mika Nisula, Kamomilla-kuoro johtajanaan Tuomo Tiitinen

Kokousasioina käsiteltiin Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymän perussopimuksen muutos 1.1.2019 lukien, eettisen johtamisen ja päätöksenteon pelisäännöt, Office-lisenssien hankkiminen vanhojen Microsoftin Office 2007 - lisenssien tilalle ja talousarvion osavuositarkastus 31.8.2018.

Marraskuun kokouksessa käsiteltiin Vasemmistoliiton valtuustoryhmän aloite koskien yksityisteiden talvihoitoa, kunnan tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit vuodelle 2019, tarkastuslautakunnan selvityspyyntö talouden tasapainottamisohjelman toteuttamiseen, tarkastuslautakunnan selvityspyyntö arviointikertomuksen 2017 havaintoihin, arviointisuunnitelma 2018 ja sidonnaisuusilmoitukset.

Vuoden viimeisessä kokouksessa joulukuussa käsiteltiin uuden päiväkodin toimitilaratkaisun hanke-suunnitelma, vuoden 2019 talousarvio ja taloussuunnitelma vuosille 2020-2024, kunnan ja kuntakonsernin tilintarkastuspalveluiden hankinta 2019-, Suupohjan kotouttamisohjelman päivittäminen ja eronpyyntö keskusvaalilautakunnan jäsenyydestä.

2.2.3. Hyvinvointivaliokunta

Hyvinvointivaliokunnan strategiset kehittämiskohteet 2018-2021	
Kehittämiskohde	Toteuttamissuunnitelma
1. Perheiden hyvinvoinnin edistäminen	- Hyvinvointikertomuksen, kyselyjen ja mittareiden seuraaminen ja toiminnan ohjaaminen tulosten perusteella. - Lasten ja nuorten äänen kuuleminen. - Palveluiden esittelyfoorumien edellytysten luominen.
2. Yhteistyön kehittäminen	- Tutustuminen eri sektorien palveluihin ja yhteistyön kehittäminen kunnan, seutukunnan sekä 3. sektorin kesken.
3. Harrastusmahdollisuuksien parantaminen	- Matalan kynnyksen harrastusten mahdollistaminen. - Hyvien toimintatapojen etsiminen yli kuntarajojen.
4. Kunnan vetovoiman edistäminen	- Valiokunnan toiminnasta tiedottaminen - keskustelun herättäminen - hyvien asioiden esiin nostaminen - palautekanavien luominen - keskeisten palveluiden turvaaminen.

Hyvinvointivaliokunnan tehtävänä on seurata hyvinvoinnin kehitystä ja ohjata palveluiden järjestämistä asiakaslähtöisesti palvelutarpeita ja käytettävissä olevia resursseja yhteen sovittaen.

Hyvinvointivaliokunnan tehtävät ovat toteutuneet alkuvuonna mm. ohjaamalla kunnanhallituksen ja valtuuston päätettäväksi menevien palveluita koskevien asioiden valmistelua, kuulemalla asiantuntijoita, tutustumalla olemassa olevien kuntapalveluiden nykytilaan ja ohjaamalla yhteisöjen avustuksia koskevien asioiden valmistelua.

Hyvinvointivaliokunta on käsitellyt kokouksissaan kouluverkkoselvitystä, toiminta-avustussäännön uudistamista sekä tutustunut Äystön uuteen päiväkotiin sekä uimahalliin. Valiokunta on perehtynyt teemalla yhteiskunta ja nuoret mm. nuorten syrjäytymisen taustoihin sekä työpajatoimintaan Teuvalla. Lisäksi valiokunta on lausunut omatoimikirjastosta, kansalaisopistotoiminnan toteuttamisesta Teuvalla ja testamenttilahjoituksen käyttötarkoituksesta sekä tutustunut koulun arkeen kouluterveyskyselyn sekä lukiotoiminnan esittelyn kautta. Hyvinvointivaliokunta on myös yhdessä yhdyskuntarakennevaliokunnan kanssa itsearvioinut toimintaansa ensimmäisenä valtuustovuonna.

Hyvinvointivaliokunnan strategisia kehittämiskohteita 2018–2021 on työstyty valiokunnan kokouksissa kevään aikana ja kehittämiskohteiksi valittiin perheiden hyvinvoinnin edistäminen, yhteistyön kehittäminen, harrastusmahdollisuuksien parantaminen ja kunnan vetovoiman edistäminen. Vuonna 2018 kehittämiskohteiden toteuttamissuunnitelman kohdat ovat toteutuneet hyvin valiokuntatyöskentelyssä.

2.2.4. Yhdyskuntarakennevaliokunta

Yhdyskuntarakennevaliokunnan strategiset kehittämiskohteet 2018-2021	
Kehittämiskohde	Toteuttamissuunnitelma
1. Uudenaikaisen senioriasumisen kehittäminen	- kaavoitus - esteettömyys - kunnan vuokratalojen remontointi - tulevaisuusseminaarin järjestäminen
2. Kyläinfra	- vesihuollon varmistaminen - tiestön ylläpito - tietoverkot
3. Kiinteistöstrategia	- Teuvan Vuokratalot Oy:n/kunnan omistuksessa olevan kiinteistökannan yhdistäminen - vapaiden teollisuuskiinteistöjen ja –toimitilojen aktiivinen markkinointi - kunnan kiinteistökannan mitoittaminen todellista tarvetta vastaavaksi
4. Kuntalaisten hyvinvoinnin tukeminen	- harrastustilat, -paikat, liikennejärjestelyt - yhteistyö hyvinvointivaliokunnankanssa - viihtyvyyden lisääminen/"markit komiksi"

Yhdyskuntarakennevaliokunnan tehtävänä on seurata yhdyskuntarakenteen kehitystä ja ohjata palveluiden järjestämistä asiakaslähtöisesti ja käytettävissä olevia resursseja yhteen sovittaen ja ohjata kunnan infran kehittämistä ja kunnossapitoa kunnan strategialinjausten mukaisesti. Yhdyskuntarakennevaliokunta on kokoontunut vuonna 2018 yhteensä 10 kertaa ja käsitellyt yhteensä 53 asiaa.

Valiokunnalle on avattu oma sähköpostiosoite, jotta saataisiin kuntalaiset aktivoitua ja osallistumaan yhdyskuntarakenteisiin liittyvien asioiden käsittelyyn. Valiokunta on myös ottanut kantaa kunnan kiinteistösuunnitelman kehittämiseen.

Yhdyskuntarakennevaliokunta on käynnistänyt yksityistiehoitokuntien uudelleen aktivoinnin ja yhdyskuntarakennetoimi on järjestänyt kuntalaisille aiheesta infotilaisuuksia kevään 2018 aikana.

Yhdyskuntarakennevaliokunta on käsitellyt kuntastrategiaan perustuvia kehittämiskohteita ja niiden toteuttamissuunnitelmia maaliskuussa 2018 ja asia on ollut uudelleen käsittelyssä toukokuun kokouksessa. Käsittelyn pohjalta strategia on viety hallituksen hyväksyttäväksi.

Huhtikuussa Yhdyskuntarakennevaliokunta tutustui Äystön uuteen päiväkotiin. Lisäksi valiokunta tutustui Suupohjan ja Teuvan liikenneturvallisuuksuunnitelmiin sekä Äystön asuntoalueen kaavoituksen nykytilaan.

Valiokunta on käsitellyt myös vesilaitoksen varautumista sekä hulevesiongelmaa. Lisäksi valiokunta on osallistunut Elinvoimainen taajama- hankkeen kehittämistyöhön.

2.2.5. Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja

Tarkastuslautakunta kokoontui yhteensä kahdeksan kertaa.

Teuvan kunnan tilintarkastusyhteisö on KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy. Tilintarkastaja on JHT-, HT –tilintarkastaja Ilari Karhu.

2.3. Hallinto

Hallinnon tavoitteet talousarviossa 2018

"Presidentinvaalit käydään helmikuussa.

Maakuntavaalit käydään mahdollisesti lokakuussa.

Talouden tasapainottamiseen liittyvien toimenpiteiden hallittu toimeenpano.

Yritysvaikutusten arvioinnin ottaminen käyttöön päätöksenteossa.

150-vuotiaan Teuvan tuominen esille kunnan sisällä ja kunnan rajojen ulkopuolella.

Maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelu etenee Etelä-Pohjanmaalla. Uudistus tulee muuttamaan kuntien asemaa merkittävästi. Sen lisäksi, että olemme mukana valmistelussa, on tärkeää, että suunnittelemme omaa toimintaamme uudessa ympäristössä."

Talous

Hallinnon käyttötalousosan ulkoisten toimintakulujen toteutuma oli 23 789 834 euroa. Summa sisältää Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymältä (LLKY) tilattavat sosiaali-, terveys- ja ympäristöpalvelut, jotka muodostivat 89,6 prosenttia hallinnon kustannuksista. Teuvan nettomaksuosuudeksi vuonna 2018 oli LLKY:n talousarviossa määritetty 21,3 miljoonaa euroa. Tähän lähes päästiin. Teuvan kokonaismaksuosuudeksi muodostui 21 309 038 euroa. LLKY:stä saadun selvityksen mukaan sosiaalipalveluiden käyttö oli arvioitua suurempaa, mutta hoidon ja hoivan palveluiden sekä erikoissairaanhoidon alitukset kattoivat ylityksen lähes kokonaan. Sosiaalipalvelut ylittävät kaikkinaisesti, kokonaisuuksista suurin ylittäjä on kehitysvammapalvelut, joissa ylitys on noin 375 000 euroa, suurimpana ostopalvelut ja Eskoo.

Tuoteistuslaskelman toteutuma 12/2018 Maksuosuudet	TEUVAN PALVELUT YHTEENSÄ				alkuper. TA 2018	Tot. %	Poikk. €
	TA+m 2018	12/2018	Tot. %	Poikk. €			
Lapsiperheiden sosiaalipalvelut	768 086	1 020 361	132,8 %	252 275	768 086	132,8 %	252 275
Aikuissosiaalityön palvelut	616 647	662 412	107,4 %	45 765	616 647	107,4 %	45 765
Vammaispalvelut	791 062	989 041	125,0 %	197 979	791 062	125,0 %	197 979
Kehitysvammapalvelut	1 313 142	1 688 240	128,6 %	375 097	1 313 142	128,6 %	375 097
Sosiaalipalvelut	3 488 938	4 360 054	125,0 %	871 117	3 488 938	125,0 %	871 117
Polikliininen toiminta	1 986 318	2 055 294	103,5 %	68 976	1 986 318	103,5 %	68 976
Suun terveydenhuolto	648 549	680 766	105,0 %	32 217	648 549	105,0 %	32 217
Ymp.vuorokautinen hoito ja hoiva	4 735 000	4 142 739	87,5 %	-592 261	4 735 000	87,5 %	-592 261
Ikäihm. kotona asumista tukevat p.	2 625 611	2 501 036	95,3 %	-124 575	2 625 611	95,3 %	-124 575
Hoidon ja hoivan palvelut	9 995 478	9 379 835	93,8 %	-615 643	9 995 478	93,8 %	-615 643
Ympäristöpalvelut	225 584	215 687	95,6 %	-9 897	225 584	95,6 %	-9 897
Erikoissairaanhoido	7 590 000	7 353 462	96,9 %	-236 538	7 590 000	96,9 %	-236 538
Yhteensä	21 300 000	21 309 038	100,0 %	9 038	21 300 000	100,0 %	9 038

Taulukko on yhteistoimintalautakunnan kokouksen 3/2019 (12.3.2019) pöytäkirjasta.

Alla olevassa taulukossa esitetään LLKY:n maksuosuuksien kehitys vuodesta 2013 eteenpäin.

Kunta	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018
Isojoen kunta	9 793 840	9 621 813	9 740 489	9 207 381	9 565 115	9 955 860
Karijoen kunta	5 509 213	5 654 940	5 458 756	5 451 189	5 675 235	6 136 572
Kauhajoen kaupunki	48 959 780	49 707 594	53 298 070	52 664 854	50 430 758	52 959 718
Teuvan kunta	22 015 560	22 600 518	22 175 741	22 840 102	21 799 876	21 309 038
Maksuosuudet yht.	86 278 393	87 584 865	90 673 056	90 163 526	87 470 984	90 361 188

Lisäksi ennen kuntayhtymään siirtymistä syntyneet sosiaali- ja terveyspalveluhenkilöstön eläkevastuut olivat 367 350 euroa (1,54 prosenttia) hallinnon menoista.

Hallinnon talousarviossa ovat mukana LLKY:n lisäksi muut merkittävät seudulliset palvelutuottajat kuten Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy (SPK) ja Suupohjan elinkeinotoimen kuntayhtymä (SEK).

Kokonaisuudessaan hallinnon toimintakatteen toteuma budjettiin nähden oli 98,5 prosenttia.

Maakunta- ja sote-uudistus

Kunnat järjestävät julkiset sosiaali- ja terveystalvet. Maakunta- ja sote-uudistuksessa vastuu palvelujen järjestämisestä siirtyisi 18 uudelle maakunnalle. Tarkoitus on, että uudistus tulisi voimaan 1.1.2021. Uudistuksen tavoitteena on, että jokaisella on yhdenvertainen mahdollisuus saada laissa säädetyt riittävät sosiaali- ja terveystalvet. Maakunta huolehtii, että palveluja on tasapuolisesti saatavissa kaikille.

Uudistuksen etenemistä seurattiin aktiivisesti koko vuoden ajan eri tavoin. Vuoden 2018 päättyessä perustuslakivaliokunnan työ maakunta- ja sote-uudistuksen lakiesityksistä oli kesken.

Hallinto

Kunnanhallituksella oli 20 kokousta, joista kaksi järjestettiin sähköisenä päätöksentekomenettelynä. Kokouksissa käsiteltiin yhteensä 211 asiaa. Kunnanhallituksen kokouksien yhteydessä pidettiin 11 iltakoulua.

Hallinnossa työskenteli viisi henkilöä, joiden lisäksi hallinnossa työskenteli Meidän Teuva Yhdessä-hankkeen osa-aikainen projektipäällikkö.

Vaikuttamistoimielimet vanhus- ja vammaisneuvosto sekä nuorisovaltuusto

Vanhus- ja vammaisneuvosto kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Lisäksi vanhus- ja vammaisneuvoston aloitteesta järjestettiin kesäkuussa Orrelassa kuljetuspalveluita koskeva keskustelutilaisuus. Paikalla oli vanhus- ja vammaisneuvoston, LLKY:n, kunnan ja seurakunnan edustus. Myös maakunnalliset vanhus- ja vammaisneuvostot ovat organisoituneet. Maakunnallisessa vanhusneuvostossa on Teuvan edustajana Irma Harjula. Maakunnallisessa vammaisneuvostossa on Teuvan edustajana Paula Käkelä.

Nuorisovaltuusto kokoontui vuoden aikana 12 kertaa. Nuorisovaltuusto osallistui merkittävässä määrin Teuva 150-vuotta synttäreihin 6.10.2018 mm. järjestämällä Teuvan nimikkoeläimen mukaan nimetyn siilisuunnistuksen ja ylläpitämällä selfieseiniä. Vuoden aikana nuorisovaltuusto on myös vaikuttanut antamalla lausunnot mm. eettisen johtamisen ja päätöksenteon pelisäännöistä ja kouluverkkoselvityksestä. 1.6.2017 valittu nuorisovaltuusto jatkoi sääntöjen mukaisesti vielä koko vuoden 2018. Haku uudelle toimikaudelle järjestettiin loppuvuodesta 2018.

Henkilöstö ja työllisyydenhoidon palvelut

Henkilöstöasioita koskien on laadittu erillinen henkilöstöraportti vuodesta 2018. Sitä on käsitelty johtoryhmässä, yhteistoiminta- ja työsuojeluryhmässä, kunnanhallituksessa ja kunnanvaltuustossa.

Kunnan esimiehille pidettiin noin joka toinen kuukausi esimiespalaveri. Niissä käytiin läpi ajankohtaisia asioita, mutta myös erilaisia teemoja tueksi esimiestyöhön. Esimiespalaverin sisällöt suunniteltiin yhteistyössä työsuojelupäällikön kanssa. Aiheina vuoden aikana olivat mm. EU:n tietosuoja-asetus, esimiehen vastuut, varhaisen tuen mallin koko henkilöstölle suunnatun kiertueen päätösinfo, lainsäädäntö ja työehtosopimukset ja kansallinen tulorekisteri. Lisäksi työpsykologin johdolla pohdittiin esimiehen omaa jaksamista. Esimiehille tehtiin myös AVI:n toimesta psykososiaalisen kuormituksen kysely. Kyselyn tuloksista pidettiin kaksi erillistä palautetilaisuutta.

Kunnan koko henkilöstön yhteinen liikuntailtapäivä oli 24.5.2018 Parrassa. Aurinkoisessa ja lämpimässä säässä suunniteltiin. Laavulla paistettiin yhdessä makkaraa. Järjestelyistä kuuluu kiitos useille henkilöille eri toimialoilta. Yhteistyöllä onnistuttiin hienosti. Koko henkilöstölle järjestettiin myös 29.11.2018 perinteinen joulupuuro ja elokuvanäytös Teuvan Nuorisoseuran tiloissa.

Kunnan johtoryhmä kokoontui lähes viikoittain, koska vuoden aikana johtoryhmä kokoontui 41 kertaa. Johtoryhmän muistiot ovat luettavissa intranetissä. Ne myös jaetaan kunnanhallitukselle ja valtuuston puheenjohtajistolle luettavaksi kokousportaaliin. Johtoryhmä osallistui osallistuvan budjetoinnin koulutukseen sekä tutustui Jämsässä toimistopalvelujen tiimimalliin.

Työsuojelupäällikkö ja työterveyshuollon työkykykoordinaattori järjestivät varhaisen tuen mallia esittelevän kiertueen, johon osallistui kunnan koko henkilöstö.

Työllisyydenhoidon palvelut

Trilla vastaa Suupohjan seutukunnan alueella Kauhajoen kaupungin, Teuvan, Isojoen ja Karijoen kuntien työllisyyspalveluista. Työllisyyspalvelut toimivat osana Suupohjan Koulutuskuntayhtymää omana tulosityksikkönään. Kunnille toteutettavat palvelut määritellään vuosittain vahvistettavalla ostopalvelusopimuksella.

Teuvan kunta osti Trillalta palveluita 124 000 eurolla. Asiakkaiden työmarkkina-aseman, työllistämistä edistävien toimenpiteiden ja niiden keston mukaisesti toiminnan taloudelliset vaikutukset kunnalle olivat Trillasta saatujen tietojen mukaan työpajatoiminnan osalta 262 747,93 euroa. Työpajatoimintaan osallistui vuoden 2018 aikana 43 henkilöä. Työpajatoiminnan taloudellinen vaikutus muodostuu säästöinä kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen osalta, sekä työtoiminnan järjestämisestä maksettavista korvauksista.

Valmennustoiminnan osalta Trillan tekemä arvio taloudellisista vaikutuksista kunnalle on 527 432,57 euroa. Valmennustoiminnalla on kunnalle pitkäkestoinen taloudellinen vaikutus kuntien osarahoittaman työmarkkinatuen lisäksi verotuloina. Valmennukseen osallistuneista 15 henkilöä siirtyi avoimille työmarkkinoille työhön ja kahdeksan henkilöä aloitti tutkintoon johtavan koulutuksen. Muihin toimenpiteisiin, esimerkiksi työkokeiluun, siirtyi 37 henkilöä.

Nuorten työpajatoimintaan osallistui vuoden 2018 aikana 17 teuvalaista nuorta. Etsivän nuorisotyön asiakaskontaktien määrä Teuvan kunnan alueella oli vuoden 2018 aikana yhteensä 2092 kontaktia. Etsivän nuorisotyön toimintaan on kehitetty kuluneen vuoden aikana Teuvan kunnan alueella laajasti. Yhteistyötä on tehty mm. hyvinvointivaliokunnan, nuorisotoimen, yhtenäiskoulun sekä Teuvan lukion kanssa.

Vuoden 2018 aikana Teuvan kunnalla oli palkkatuella työllistettynä yhteensä seitsemän henkilöä. Näistä työsuhteista kaksi päättyi opiskelujen aloittamiseen.

Kaavoitus, maanhankinta ja asuminen

Paskoonharjun tuulivoimapuiston kaava on hyväksytty 15.12.2014. EPV Tuulivoima Oy:lle on myönnetty 23 tuulivoimalalle rakennuslupa. Hankkeen kaksi voimalaa on rakennettu (T7 ja T15) jätekeskuksen läheisyyteen. Lopuille 21:lle voimalalle EPV Tuulivoima Oy on hakenut uudet luvat kaavan mahdollistaman 230 metrin kokonaiskorkeuden mukaisina. Viime keväänä EPV Tuulivoima Oy haki vielä uudelleen luvat 230 metriä korkeille voimaloille joissa siivet pitenivät (136 m -> 150 m) ja napakorkeus laski (162 m -> 155 m). Kantatie 67 eteläpuolelle on luvitettu uusi sähköasema hanketta varten.

Saunamaan tuulivoimakaavahanke Viitassa muodostuu yhdeksän tuulivoimalan kokonaisuudesta. Tuulivoimaloista viisi sijoittuu Teuvan ja neljä Kurikan puolelle. Valtuusto on hyväksynyt 15.12.2014 Saunamaan osayleiskaavan. Megatuuli Oy:lle on myönnetty rakennuslupa viidelle voimalalle. Näitten rakentamista ei ole vielä aloitettu. Voimaloiden syöttökaapelien sijoitusluvat on käsitelty ja samoin maanmittaustoimitukset tiealueilla tarvittavien tielevennysten tekemiseksi. Hanketta varten on luvitettu kaksi sähköasemaa.

Äystön uuden asuntoalueen laajennusalueella on tilusvaihto meneillään. Rakennustarkastajan tekemän suunnitelma 2. pohjalta vaihto on alustavasti merkitty maastoon ja periaatteet sovittu maastossa

maanomistajien kanssa syksyllä 2018. Maanmittari laskee ja tarkistaa pinta-alat sopimusta varten; sopimusta ja lopullista merkintää maastoon ei ole vielä saatu maanmittarilta johtuen ilmeisesti Teuvan keskustaan liittyvästä ison tilusvaihdon työmäärästä.

Elinkeinojen edistäminen

– Huhtikuussa 2017 käynnistynyt Teuvan keskustan kehittämishanke ”Meidän Teuva Yhdessä” jatkui koko vuoden ajan. Hankkeen tavoitteena on vuonna 2012 laaditun Teuvan keskustan kehittämissuunnitelman yhteydessä aloitetun yhteistyön jatkaminen ja syventäminen keskustassa toimivien tahojen kanssa. Tähän kuuluvat mm. taajamatyöryhmien säännölliset kokoontumiset, keskustan kehittämisen projektipäällikön palkkaaminen, TeuvaOn – kanavan sekä uusien markkinointikanavien hyödyntäminen tiedottamisessa, viestinnässä ja keskustan alueen toimijoiden, tapahtumien ja palvelujen markkinoinnissa sekä vuonna 2012 laaditun kehittämissuunnitelman toteuttaminen ja suunnitelmassa mainittujen ja tärkeimmiksi koettujen rakennus- ja kohentamisprojektien käynnistäminen sekä rahoituksen hakeminen niihin.

– Yrittäjien aamukahvit järjestettiin vuonna 2018 yhteensä viisi kertaa.

– Kuukauden yrittäjien palkitseminen yhteistyössä Teuvan Yrittäjien kanssa.

–Korkotukea maksettiin yhdelle yritykselle 5 400 euroa.

– Suupohjan elinkeinotoimen kuntayhtymä (SEK) toteutti vuonna 2018 yrityspalvelut Teuvan kunnalle seuraavasti:

o Teuvan kunnan maksuosuus oli 113 598,33 euroa, jonka lisäksi Teuva maksoi erilliskustannusta elinkeinoasiamiestoimintaan 26 220,61 euroa.

o SEK:n elinkeinoasiamiehillä oli Teuvalla yhteensä 144 asiakasta.

o Teuvalle perustettiin 28 uutta yritystä, joista kahdeksan perustamisessa SEK oli mukana.

o Kasvuun liittyviä toimenpiteitä

- Seudun yrityksiin otettiin 175 yrityskontaktia liittyen Suupohjan Kasvupolkuun.
- Suupohjassa jätettiin yhteensä 31 hakemusta Suupohjan Kasvupolulle.
- Kolme teuvalaista yritystä valittiin mukaan (Teuvan Keitintehdas Oy, Teuvarakanne Oy ja Björnsteel Oy).
- Suupohjan Kasvupolulle valituille yrityksille järjestettiin kaksi myyntipuhekoulutusta.

o Teuvalaisille yrityksille hyväksyttiin viisi yritystukihakemusta. Hankkeiden koko oli yhteensä miljoona euroa euroa, josta tuen osuus noin 200 000 euroa.

o Teuvalla järjestettiin kahdeksan tilaisuutta, joissa oli yhteensä 88 kuulijaa. Tilaisuudet olivat yrittäjien aamukahvit (kuusi kappaletta), CLT-jatkojalostuspalaveri sekä yrittäjien iltatilaisuus.

o Teuvalle myönnettiin kolme konsulttisekkiä.

o Teuvalla toteutui yksi yrityskauppa, jossa SEK oli mukana.

o Teuvalaisia yrityksiä osallistui Alihankintamessuille Suupohjan yhteisosastolla.

o Kolme teuvalaista yritystä osallistui markkinointivirtittämöön (Teuvarakenne Oy, Björnsteel Oy ja Puuidea Oy).

o Teuvalaisia yrityksiä oli mukana seuraavissa hankkeissa:

- ☐ Yrittäjyyden tutkimushanke
- ☐ Elintarvikekehityksen tutkimushanke
- ☐ Kuluttajakäyttäytyminen elintarvikealalla
- ☐ Digitaalisuuden uudet tuulet
- ☐ Logistiikan tutkimushanke
- ☐ Omistajanvaihdoksesta kasvua

Maaseutupalvelut

Maatalouden tukihaku päättyi 15.6.2018. Hakemuksia palautettiin 185 tilalta (v. 2017 187 tilaa). Sähköisten hakemusten osuus oli 98,37. Tukihakemuksilla ilmoitettu pinta-ala oli 10 768 ha eli n. 58,2 ha/maatila. Eu ja kansallisia tukia maksettiin kunnan kautta yhteensä 7.8 miljoonaa euroa ja ELY-keskuksen kautta 0,8 miljoonaa euroa.

Kylvöille päästiin tavanomaiseen aikaan toukokuun alkupuolella. Ennätyksellisen helteinen kesä sekä kuivuus piinasivat kasvustoja. Rehusadosta tuli niukka. Viljojen puintiin päästiin jo elokuun alussa. Viljasato jäi huomattavasti tavanomaista pienemmäksi. Helteisen sään tuleennuttaman viljan sadonkorjuu saatiin lyhyessä ajassa päätökseen. Hukkakauratilannetta tarkkailtiin maastokierroksilla.

Kauhajoen kaupunki hallinnoi Isojoen, Karijoen, Kauhajoen sekä Teuvan muodostamaa yhteistoiminta-aluetta toimien isäntäkuntana valtioneuvoston päätöksen mukaisesti.

Teuvan kunta täytti 150 vuotta

Teuvan kunnan 150 –vuotisjuhlavuoden erilaiset järjestelyt vaativat aikaa kaikilla toimialoilla. Yhteisöllinen 150-vuotias Teuva juhli kaikkien kuntalaisten kanssa pitkin koko vuotta. Teuvan juhlavuoden teemat olivat taide, ruoka ja hyvinvointi. Näistä kaikista pääsi nauttimaan avoimessa yleisötapahtumassa TEAKilla 6.10.2018. Teuvan synttärät – tapahtumaan toivotettiin tervetulleiksi kaikki kuntalaiset. Ohjelmaa järjestettiin tauotta koko päivän ajan, joten siihen saattoi osallistua oman mielenkiinnon mukaan. Monenlaista toimintaa ja sisältöä juhlapäivään toivat kunnan lisäksi useat yhdistykset ja yhteistyökumppanit.

Tilaisuuden avasi kunnanjohtaja Veli Nummela. Tapahtumassa oli mm. näyttely teuvalaisten taiteilijoiden tauluista, jotka ovat kunnan omistuksessa. Taiteilija Panu Hemmingin johdolla toteutettiin yhteisötaideteos. Kirjasto oli koonnut juhlaan näyttelyn teuvalaisten kirjoittamista kirjoista. Teuvan kansallispuku ja Lautamäen muinaispuku esiteltiin historiallisine yksityiskohtineen.

Murrepakinoitsija Kirsti Luhtala esiintyi, jonka lisäksi kuultiin useita musiikkiesityksiä mm. Panula-opiston teuvalaisilta oppilailta, Soitinyhtyeeltä ja eri kuoroilta. Myös Helkyt kanteleet soivat. Keväällä esitetyn Teuva Revvyn ”150 klasis” parhaat palat nähtiin vielä uudelleen. Lapsiperheille oli ohjelmassa mm. teuvalaisen taikurin Peter Danielsin taikuriesitys, ilmapalloja, pomppulinna sekä nuorisovaltuuston järjestämänä Teuvan nimikkoeläimen mukaan nimetty siilisunnistus.

Nuoria toivotettiin tervetulleeksi seuraamaan mm. tunnetun tubettaja Miklun ja yläkoulun bändi SKENSin esiintymistä. Jokainen sai ikuistaa itsensä #Teuva150-selfieseinä. Kesän aikana suoritettujen postilaatikkopyöräilyjen pääpalkintona oleva polkupyörä arvottiin juhlassa. Uusia kuntalaisia toivotettiin erityisesti mukaan juhlaan, koska viimeisen vuoden aikana Teuvalle muuttaneet saivat kotiin erillisen kutsun juhlaan.

Kuntalaisten osallistumisen helpottamiseksi ikäihmisille järjestettiin meno-paluukuljetuksia eri kyliltä TEAKille. Kaikille juhlavieraille tarjottiin tapahtumassa kahvit sekä juhlavuoden nimikkoleivonnaiskileiden voittajaleivonnaista. Päivän päätteeksi järjestettiin rauniokirkolla valoshow ja lauluhetki. Rauniokirkon tilaisuuden järjesti Teuvan seurakunta.

Kuntalaisia ja yhdistyksiä innostettiin järjestämään erilaisia tapahtumia ja tilaisuuksia koko vuoden ajan. Teuvan nimikkoeläimen siilin mukaan nimetyt vihkot kiersivät kylissä. Niihin toivottiin kuntalaisten kirjoittavan tarinoita ja muisteloita menneiltä ajoilta, mutta myös nykypäivän elämästä Teuvalle. Vihkojen sisältöjä avattiin myös juhlassa.

Muita tapahtumia vuonna 2018

Hallintojohtaja Marko Lähde irtisanoutui virastaan 5.3.2018 lähtien. Hallintojohtajan virkaan valittiin Pia Valtonen. Päätöksestä tehtiin kolme oikaisuvaatimusta, jotka käsiteltiin kunnanhallituksessa huhtikuussa. Valintapäätös ei ole lainvoimainen, mutta hallinnon toimivuuden varmistamiseksi kunnanhallitus valitsi Valtosen hoitamaan vt. hallintojohtajan virkaa. Yksi virkaa hakeneista henkilöistä on tehnyt valituksen Vaasan hallinto-oikeudelle kunnanhallituksen 16.4.2018 (§ 80) tekemästä päätöksestä, jolla se on hylännyt hallintojohtajan viran vaalista tehdyn oikaisuvaatimuksen. Kunnanhallitus antoi Vaasan hallinto-oikeudelle asiasta lausunnon kokouksessaan 13.8.2018 (§ 136).

Eettisen johtamisen ja päätöksenteon pelisäännöt

Osana strategiatyötä nousi esiin eettisten toimintaohjeiden laatiminen kunnan johtamiseen ja päätöksentekoon. Pelisäännöt tehtiin päättäjien ja henkilöstön vuorovaikutteisena yhteistyönä. Eettisen johtamisen koulutus ja työpaja pidettiin huhtikuun alussa. Lisäksi on toteutettu kysely kunnan arvoista. Kunnanhallitus hyväksyi kokouksessaan 13.8.2018 (126 §) omalta osaltaan eettisen johtamisen ja päätöksenteon pelisäännöt, jonka lisäksi johtoryhmä nimettiin eettisen johtamisen työryhmäksi. Johtoryhmän edellytetään laativan toimintasuunnitelman pelisääntöjen jalkauttamisesta. Kunnanvaltuusto hyväksyi eettiset pelisäännöt kokouksessaan 1.10.2018.

EU:n tietosuoja-asetukseen (GDPR) valmistautuminen sitoi hallinnon työpanosta vuoden alussa. Teuva osallistuu muiden seudun julkishallinnon organisaatioiden tavoin Suupohjan tietosuojatyöryhmän (SUTI) toimintaan. Esimerkiksi erilaisten järjestelmäkartoitusten kokoamisessa on pystytty tekemään merkittävässä määrin yhteistyötä, koska yhteisiä tietojärjestelmiä on useita. Suupohjan tietosuojatyöryhmä on jatkanut säännöllisesti työtään. Yhteistyössä on valmisteltu mm. Suupohjan tietosuojapolitiikkaa.

Osana Suupohjan elinvoiman johtaminen –hanketta järjestettiin Teuvalla seutufoorumi 22.8.2018. Siihen oli kutsuttu kaikkien seudun kuntien valtuustot, hallitukset ja johtoryhmät. Ajankohtaisia teemoja käsiteltiin mm. sote-uudistuksen ja elinkeinopalveluiden uudelleenorganisoinnin merkeissä.

Asiointipisteen ja hallinnon muutto TEAK:n tiloihin toteutui 1.11.2018 alkaen.

Viestintä

Kunnan viestintätiimi koottiin uudelleen. Viestintätiimi piti neljä kokousta. Keskeisenä ajatuksena on yhteinen suunnittelu, työnjako ja viestinnän työtehtävien jakautuminen kaikille toimialoille.

Teuvan kunnan uudistetut verkkosivut otettiin käyttöön maaliskuussa. Uudistuksessa on huomionarvoista, että verkkosivualustaa lukuun ottamatta koko sisällön uudistaminen tehtiin henkilökunnan omana työnä.

Elinvoimainen #Suupohja viestii –hanke järjesti seutukunnasta tutustumis- ja verkostoitumismatkan Savogrown toiminta-alueelle Itä-Suomeen. Teuvan kunnan edustajana oli seutukunnallisen viestintätiimin jäsen Marjo Nevala.

Meidän Teuva yhdessä –hanke

Kunnan hallinnoimassa Meidän Teuva yhdessä –hankkeessa keskeisenä tavoitteena on markkinoida ja tuoda esille Teuvan keskustaa, sen toimijoita, kehittää palveluja ja tapahtumia yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Hankkeessa toimii neljä työryhmää, jotka keskittyvät eri osa-alueisiin. Työryhmät ovat kaupallinen, tapahtumat, taajama ja ympäristö. Huhtikuun loppuun mennessä hankkeen työryhmissä on valmisteltu monenlaisia asioita Teuvan uudesta markkinointisloganista kanoottireitistön kehittämisaikatuksiin. Kesän aikana hanke järjesti erilaisia tapahtumia, joista suurimpana Elolystiviikon päätteeksi järjestetty Hulvaton Huutokauppa keräsi runsaasti osallistujia. Kauppalauantai toteutettiin marraskuussa yhdessä Teuvan Yrittäjät ry:n kanssa siten, että yrittäjäyhdistys toteutti tapahtumaan Teuvan joulunavauksen ja hanke järjesti muun ohjelman. Hankkeessa toteutettiin myös yrittäjien käyttöön slogan ”Teuva täynnä tarinoita”. Yritykset voivat tuoda itseään esille uudella sloganilla ja markkinointiajatuksen kuuluvalla www.teuvariantarinoita.fi – nettisivustolla.

Tietoturvan ja tietosuojan raportti vuodelta 2018

Organisaatiossa on toteutettu vuoden 2018 aikana seuraavat toimenpiteet tietoturvan ja tietosuojan korkean tason ja EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen vaatimustenmukaisuuden saavuttamiseksi.

1. Tietosuojavastaavan nimittäminen

Tietosuojavastaavan palvelut tuottaa Suupohjan seutupalvelukeskus palvelusopimuksen kautta. Sopimuksella on sovittu mitä palvelu sisältää. Vähimmäisvaatimuksena on pidetty EU:n yleisen tietosuojasetuksen mukaista veloitetta organisaation tietosuojavastaavan tehtävien määrittelyssä.

Päätös tietosuojavastaavan palvelujen ostamisesta tehty 14.5.2018 (91 §) kunnanhallituksessa. Sopimus palvelujen ostamisesta on allekirjoitettu. Samassa yhteydessä on allekirjoitettu myös sopimus henkilötietojen käsittelystä Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy:n ja Teuvan kunnan välillä.

Tietosuojavastaava toiminut alueellisen tietosuojatyöryhmän (SUTI) puheenjohtajana 12.2.2018 alkaen. Ryhmän tarkoitus on mahdollistaa tietosuojatyön alueellinen yhteistyö ja helpottaa tietosuoja-asioiden toteuttamista organisaatioissa yhteistyön avulla.

2. Henkilöstön koulutukset

Henkilöstöä on koulutettu käyttäen hyväksi Juhta-Vahti-hankkeen tuottamaa tietosuoja-aiheista videoita sekä siihen liittyvää netissä suoritettavaa testiä.

Henkilöstöä ja organisaation johtoa on koulutettu myös tietosuojavastaavan toimesta. Näitä koulutuksia on toteutettu mm. samoissa työtehtävissä toimiville henkilöille.

3. Tietosuojainformaatio

Organisaation nettisivuille on toukokuussa 2018 laadittu selosteet rekisteröidyn informoimiseksi henkilötietojen käsittelystä sekä rekisteröidyn oikeuksien käyttämisestä. Tiedote on saatavissa tarvittaessa myös paperisena.

Organisaatio on ottanut, tietosuojainformaatioon liittyvänä, käyttöön lomakkeen rekisteröidyn oikeuksien käyttämiseksi. Halutessaan rekisteröity voi lomakkeen avulla pyytää häneen liittyviä rekisteritietoja organisaatiolta.

4. Dokumentaatio

Organisaation hallussa olevien henkilörekisterien kartoitus on tehty käyttäen Juhta-vahti-hankkeen tarkoitukseen luomaa Excel-työkalua. Rekisterien kartoitus on tehty vuoden loppuun mennessä.

Seloste käsittelytoimista aloitettu toimialoittain, näitä vielä täydennetään vuoden 2019 aikana.

Alueellisen tietoturva- ja tietosuojapolitiikan luominen on aloitettu 2018 ja se on tarkoitus ottaa käyttöön kevään 2019 aikana.

Henkilöstön tietoturvaohjeiden luominen on aloitettu, samoin organisaation sisäisen toimintamallin luominen tietosuojan poikkeustilanteiden varalle.

HALLINTO KÄYTTÖTALOUS	Tilinpäät. 2017	Budjetti 2018	Tilinpäätös 2018	Käyttö-%
TOIMINTATUOTOT	499 379	530 312	541 805	102,2
Sisäiset	374 942		358 943	-
TOIMINTAKULUT	-24 562 889	-24 150 845	-23 789 835	98,5
Sisäiset	-287 935		-242 943	-
Tulos	-23 976 504	-23 620 533	-23 132 030	97,9

2.4. Hyvinvointipalvelut

Hyvinvointipalveluiden tavoitteet talousarviossa 2018

"Talousarviovuotta leimaa kriisikuntamenettelyyn joutuneen kunnan mittavat talouden tasapainottomuuden toimenpiteet. Hyvinvointipalveluissa joudutaan laskemaan palvelutasoa aukioloaikojen muodossa sekä nostamaan palveluiden hintatasoa. Myös henkilöstötarpeita tarkastellaan hyvin kriittisesti määräraikaisten sekä eläköityvien kohdalla. Säästöjä haetaan lisäksi tehostamalla yhä edelleen varsinkin suurempia kulueriä, kuten avustuspäämäärärahoja, aineistopäämäärärahoja ja kuljetuskustannuksia.

Suurimpana rakenteellisenä muutoksena keskitytään varhaiskasvatussyksiköiden keskittämiseen, joka Äystön päiväkodin valmistumisen sekä Sipilän peruskorjauksen ja laajennuksen myötä tulee mahdolliseksi. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen muutokset tuovat oman lisähaasteensa tulopuolen vähenemisenä. Tiukan talousarvion rajoissa on kuitenkin huolehdittava kunnan lakisääteisistä tehtävistä ja niiden toteutumisesta lakia noudattaen. Hyvinvointipalveluiden tärkeänä tehtävänä taloudellisista haasteista huolimatta on panostaa asukkaiden hyvinvointiin ja ennaltaehkäisevien palveluiden kattavuuteen."

2.4.1. Hyvinvointipalvelujen hallinto

Koko vuoden ajan toteutettiin joulukuun 2017 valtuustossa hyväksytyn talouden tasapainotusohjelman toimenpiteitä. Toimenpiteiden toteutuksessa edettiin lähes suunnitellusti. Hyvinvointipalveluiden osalta vain kirjastojohtajayhteistyö jäi toteutumatta ja päiväkotihanke viivästyi suunnitellusta. Vuoden aikana haettiin useita valtion erityisavustuksia kuten kerhotoiminnan kehittämiseen, vapaan sivistystyön opintototeutuksiin, esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja innovatiivisten oppimisympäristöjen edistämiseen lukiokoulutuksessa. Vuonna 2018 avustuksia myönnettiin kunnalle kahden ensimmäisen aihepiirin kohdalla.

Kouluverkkoselvitys toteutettiin valtuustoaloitteen mukaisesti kiireellisenä virkamiestyönä tammikuussa ja se käsiteltiin helmikuussa hallituksessa ja vietiin valtuustolle tiedoksi huhtikuussa. Äystön päiväkotia valmistui ja otettiin käyttöön helmikuussa. Kunnanhallitus hyväksyi Sanni ja Artturi Riskun stipendirahaston sääntöjen päivittämisen, jolla mahdollistettiin oppikirjapankin perustaminen lukio-opiskelijoille. Ilmaiset pakolliset oppikirjat kaikille lukiolaisille sai paljon huomiota tiedotusvälineissä myös valtakunnallisesti. Kunnanhallitus uudisti liikunnan, nuorison ja kulttuurin avustussäännön valio-kunnan ohjeistuksen mukaisesti huhtikuussa.

Teuvan kunnan uudet nettisivut julkaistiin maaliskuussa. Sivujen sisällön tuottaminen tapahtui kunkin vastuualueen toimesta oman työn ohella. Sivujen päivittäminen on kuitenkin jatkuvaa julkaisun jälkeenkin. EU:n uuden tietoturva-asetuksen voimaantulo toukokuussa aiheutti tulosalueilla valmistautumista mm. perehtymällä sääddöksiin, kouluttamalla henkilökuntaa sekä täydentämällä rekisteriselosteita. Koko henkilöstö suoritti lisäksi testin, jonka läpäiseminen antaa valmiuksia tietosuojalainsäädännön tuomiin muutoksiin.

Teuvan kunta osallistui SEK:n hallinnoimaan elinvoiman kehittämisen pilottihankkeeseen, jonka tavoitteena oli selvittää Suupohjan kuntien hallinnollisia yhteistyömahdollisuuksia eri sektoreilla. Selvitystä tehtiin niin kirjastojen, vapaa-aikapalveluiden kuin kansalaisopistojenkin hallinnon osalta. Työryhmän tuloksia esiteltiin seutujohdolle kesäkuussa ja seutufoorumille elokuussa. Seutufoorumissa linjattiin, että työryhmä jatkaa mallien työstämistä syksyn aikana. Seutufoorumien linjauksen mukaisesti työryhmä kokoontui syksyllä kerran ja päätti lopettaa pilottihankkeen, mutta sopi käyvänsä vielä kuntienvälistä neuvottelua palvelujen ostamisesta yli kuntarajojen. Neuvottelut eivät johtaneet yhteistyöhön käytännössä.

Sipilän päiväkodin laajennusosan suunnittelun yhteydessä kävi ilmi, että väistötila on alkuperäisestä suunnitelmasta poiketen pakollinen saneerauksen ja laajennuksen eli n. vuoden ajaksi. Tämän tiedon selvittyä yhdyskuntarakenne ja hyvinvointipalvelut yhdessä pohtivat vaihtoehtoisia ratkaisuja asian eteenpäin viemiseksi ja lopulta joulukuussa valtuusto päätti hyväksyä kokonaan uuden päiväkodin rakentamisen hankesuunnitelman.

Teuva 150-juhlavuotta vietettiin monin pienin ja suurin tempauksin ja tapahtumin mm. lähettämällä Teuvan Siilit kylille kiertämään vihkoina keräämään kyläperinnettä talteen, ideoimalla perheille oma tarjouslippu uimahalliin sekä tarjoamalla Teuva 150-tapahtumiin ilmaiset tilat kunnalta. Juhlavuoden teemana olivat hyvinvointi, taide ja lähiruoka. Juhlavuoden päätapahtumaa Teuvan kunnan 150-vuotissynttäreitä juhlittiin lokakuussa Teakilla avoimena yleisötapahtumana ja samalla viikolla järjestettiin juhlavaluusto. Tapahtumien järjestämisessä vaikuttivat myös hyvinvointipalveluiden henkilöstö ja juhlavuosi huomioitiin lisäksi arjen toiminnassa jokaisella tulosalueella.

Hyvinvointipalveluiden hallinto oli mukana hallituksen kärkihankkeessa Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma LAPEssa. Teuvalta osallistuttiin kahteen maakunnalliseen työryhmään. Toinen työryhmä valmisteli lapsivaikutusten arvioinnin käyttöönottamiseksi LAVA-prosessimallin sekä toinen asiantuntijafoorumi LAPE-hankkeen osahankkeessa "Lape-kehittämishankkeen muutoksen tuki lapsen oikeuksia ja tietoperustaisuutta vahvistavan toimintakulttuurin edistämiseksi" julkaisi oppaan arjessa hyödynnettäväksi työkaluksi Etelä-Pohjanmaalla. Näiden työryhmien lisäksi Teuvan kunnan strategiassa mainitun lapsivaikutusten arvioinnin ansiosta kunta sai marraskuussa kunniamaininnan "Lapsiystävällisen hallinnon kehittäjänä" osana LAPE-muutosohjelman toimeenpanoa Etelä-Pohjanmaalla.

HYVINVOINTIPALVELUT KÄYTTÖTALOUS	Tilinpäät. 2017	Budjetti 2018	Tilinpäätös 2018	Käyttö- %
TOIMINTATUOTOT	667 364	630 800	589 888	93,5
Sisäiset	4 728		6 500	-
TOIMINTAKULUT	-7 806 860	-7 651 400	-7 574 860	99,0
Sisäiset	-2 230 483		-2 144 626	-
Tulos	-9 365 251	-7 020 600	-9 123 098	129,9

2.4.2. Peruskoulutus

Koululaiskuljetusten suunnittelu aloitettiin kevättalven 2018 aikana siten, että lukion, perusopetuksen sekä esiopetuksen aikatauluista etsittiin vieläkin kohtia, joissa voisi yhdistää oppilasryhmiä ja reittejä entistäkin kustannustehokkaammiksi kokonaisuuksiksi. Aiempien vuosien tehostamistoimenpiteiden jälkeen mahdollisuudet olivat vähäiset, mutta tietyistä pedagogisista järjestelyistä luopumalla sekä keskittämällä opetusryhmien opetuksen alkamis- ja lopetusaikoja joinakin päivinä tiettyihin kellonaikoihin saatiin kustannussäästöjä. Linjojen yhdistäminen ja vuorojen vähentäminen on näkynyt koulun arjessa lisääntyneinä odotustunteina ja pidentyneinä koulumatkoina. Lukujärjestysteknisesti on tehty ne muutokset, joihin vielä on ollut mahdollista vaikuttaa. Myös oppilaiden matkaa kuljetusreitien varten on pidennetty sekä esioppilaiden kuljetuksia yhdistetty koululaisvuoroihin. Tehtyjen toimenpiteiden säästöt osittain sulivat kuitenkin ennakoitua suurempiin indeksikorotuksiin sekä erityistarpeisten oppilaiden poikkeuskuljetuksiin. Kaiken kaikkiaan oppilaskuljetuskustannuksissa on säästetty vuoden 2015 tilinpäätökseen nähden yhteensä 130 000€ eli n. 25%. Säästö on merkittävä ja on ollut mahdollista vain tekemällä jatkuvaa kehitystyötä kuljetusten järjestämisessä. Kehittämistyö on edelleen jatkuvaa, mutta uusien säästöjen löytäminen kuljetuskustannuksista on yhä haasteellisempaa.

Merkittävimpiä tapahtumia tammi - huhtikuun aikana ovat olleet Piispantarkastuksen yhteyteen järjestetty paneelikeskustelu yläkoulun oppilaille sekä 8-luokkalaisten tekemä vierailu valtakunnalliseen

Taidetestaajat -hankkeeseen liittyen Tapiola -sinfoniettaan 7.2.2018. Äystön koululla järjestettiin ystävänpäivärieha yhteistyössä vanhempaintoimikunnan kanssa.

8-luokkalaiset olivat myös katsomassa Kauhajoella Suupohjan alueen ehkäisevän päihdetyön ryhmän järjestämän Fragile-särkyvää nimisen koululaisnäytelmän, joka on kertomus lapsesta alkoholinkäytön varjossa. Myös Etsivä nuorisotyö jalkautui yläkoululle maanantai – aamupäivisin maaliskuusta lähtien.

Teuvan Lions Club, seurakunta ja nuorisotoimi tarjosivat yhteistyössä yläkoulun ja lukion oppilaille 16.1. seikkailumatkailija Timo Polarin mukaansatempaavan esityksen.

Toukokuun alun niin kutsutussa Intti tutuksi –hankkeessa tarjottiin 9-luokkalaisille tilaisuus tutustua varusmiespalvelukseen ja naisten vapaaehtoiseen asepalvelukseen. Kyse on Puolustusvoimien ja koulujen yhteistyön laajentamisesta ja tiivistämisestä.

Tietosuoja-asetus tuli voimaan 25.5.2018. Koulun henkilöstö suoritti testin, jonka läpäiseminen antaa valmiuksia tietosuojalainsäädännön tuomiin muutoksiin.

Koko henkilöstölle pidettiin 3.5.2018 ensiapukoulutus, jossa annettiin valmiuksia ensisammutuksen ja –avun antamiseen tyypillisiin koulussa tapahtuviin tapaturmiin ja onnettomuuksiin.

29.5.2018 järjestettiin ensimmäistä kertaa yhdeksäsluokkalaisten ja oppilaskunnan organisoima Ysi-gaala, jossa juhlittiin peruskoulun päättäviä.

Seitsemäsluokkalaisten ryhmäytämispäivä oli Pappilankankaalla 24.8.2018.

Teuvan kunnan oppilashuoltosuunnitelmaa toteutetaan entistä voimakkaammin osallisuuteen panostaan. Koulun henkilökunnan jäsenten lisäksi yhteisölliseen osallisuuteen panostetaan. Koulun henkilökunnan jäsenten lisäksi yhteisölliseen oppilashuoltoryhmään osallistuvat oppilaiden ja huoltajien edustajat. Tavoitteena on kehittää koulussa opiskelevien ja työtä tekevien hyvinvointia, turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Ryhmän tavoitteena on osaltaan kasvun, oppimisen ja koulunkäynnin ongelmia ennaltaehkäisevä toiminta. Painopisteenä aluksi yhteisöllisyys, ryhmäytymisen ja yleensäkin elämänhallintataitojen vahvistaminen.

Yhtenäiskoulun Kodin ja koulun päivää vietettiin syyskuussa. Yhtenäiskoululla kokoonnuttiin yhteiseen vanhempainamuun, jonka jälkeen huoltajat saivat tutustua oppilaiden koulupäivään.

Oppilaat järjestivät erilaisia toimintapisteitä sekä kahvilan ja leivonnaismyyntiä. Perälän koululla Kodin ja koulun päivää vietettiin niinikään syyskuussa Tanulan kesäteatterilla. Tavoitteena oli tutustuttaa uudet opettajat ja vanhemmat toisiinsa. Lokakuussa Äystön koulu vietti perheiltä Äystön metsästysmajalla, ilta järjestettiin yhteistyössä vanhempaintoimikunnan kanssa.

Yhtenäiskoulun afrikkalaisen ystävyyskoulun kanssa on vaihdettu kirjeitä, kuvia ja videoita sekä koottu materiaalia vitriiniin kaikkien nähtäväksi. Ensi syksynä 1-2 luokilla alkavaan englannin opetukseen liitetään autenttisten kuulumisten vaihtaminen ainakin kerran vuodessa.

Perälän koulun Kuudennen luokan oppilaat ovat olleet kirjeenvaihdossa Närpiön Övermarkin koulun kanssa.

Syksyn 2018 aikana Neuropsykiatrinen valmennus (nepsy) on ollut entistäkin vahvemmin esillä koulutyössä. Syyskuussa Lape-hankkeen hanketyöntekijä Sonja Kälvinmäki piti aiheesta luennon, Sonja on muutenkin ollut mukana koulun arjessa. Luentojen lisäksi on haettu konkreettisempia toimenpiteitä opetustyön avuksi. Tähän liittyen kaksi yhtenäiskoulun neuropsykiatriseksi valmentajaksi kouluttautunut opettajaa tuovat lisää tietoa ja apua käytännön tilanteita varten.

Yläkoululla kahdeksannen luokan kansainvälisyyskerho järjesti keräämillään varoilla opintomatkan Saksaan 1.-5.10.2018. Tämä ikäluokka on myös jatkanut mukana valtakunnallisessa Taidetestaajat -hankkeessa, jonka tarjoamana tehtiin teatterivierailut Helsinkiin 20.11.2018 ja 12.12. 2018.

Liikenneturvan kouluttaja luennoi syyskuussa ajankohtaista liikenneturvallisuuteen liittyvistä asioista. Suupohjan ehkäisevän päihdetyön ryhmä järjesti 20.9. yläkoulun oppilaille ja huoltajille kokemusasiantuntijuuteen perustuvan luentosarjan.

Kouluruokailun 70-vuotispäivää juhlistettiin oppilaiden äänestämän suosikkiruuan merkeissä marras-kuussa.

Syksyllä 2018 on alkanut nuorisopsykiatrian konsultointitiimi, jossa on mahdollista konsultoida yli 13-vuotiaiden nuorten mielenterveysasioissa matalalla kynnyksellä. Ryhmässä on mm. nuorisopsykiatrian, kouluterveydenhuollon, sosiaalitoimen sekä nuorisotoimen edustus.

2.4.3. Lukio

Lukion markkinointisuunnitelma valmistui tammikuussa 2018. Sen pohjalta on panostettu Teuvan lukion näkyvyyteen mainonnan ja sosiaalisen median kautta. Helmikuussa 2018 kunnanhallitus hyväksyi opettajien aloitteen kirjapankista. Syksystä 2018 alkaen lukiossa otettiin käyttöön maksuttomat pakollisten kurssien kirjat. Pääoma kirjahankintoihin on saatu Sanni ja Artturi Riskun muistorahastosta. Kirjat toimivat stipendinä jokaiselle opiskelijalle. Kirjapankin kautta lukio saavutti medianäkyvyyttä myös valtakunnallisesti mm. ylen uutisissa ja sanomalehdistössä. Lukio osti huhtikuussa 2018 opiskelijoiden käytettyjä kurssikirjoja osaksi kirjapankkia. Loput oppikirjoista hankittiin uutena. Tarjouskilpailun voitti Kirjavälitys Oy, joka toimitti loput oppikirjat elokuussa 2018.

Teuvan lukiolla iloitaan Riskun stipendiraaston mahdollistamasta kirjapankista, joka tarjoaa maksuttomat pakollisten kurssien kirjat opiskelijoille

Hyvinvointipalveluiden tavoitteena talousarviossa 2018 on ollut hakea säästöjä tehostamalla suurempia kulueriä, kuten avustuspäärahoja, aineistomäärärahoja ja kuljetuskustannuksia. Lukion kirjapankin perustaminen stipendiraaston turvin ei vaikuttanut kuluja nostattavasti. Kirjapankin toteutuminen vaikutti kuitenkin opon haastattelun perusteella ainakin 5 tulevan lukiolaisen päätökseen valita opiskelupaikaksi Teuvan lukio. Yhteensä lukion aloitti 25 opiskelijaa.

Lukion vetovoimatekijöitä selvitettiin opettajien ja opiskelijakunnan yhteisesti laatiman Lukio -kyselyn kautta. Lukio -kyselyn perusteella opiskelijat olivat tyytyväisiä Teuvan lukioon. Teuvan lukion parhaita puolia olivat kyselyn mukaan rento, välittävä ilmapiiri, tutut opiskelijat, pätevät opettajat ja oma taukotiila. Vieraiden kielten opiskelumahdollisuuksia toivottiin lisää, sillä pienessä lukiossa kieliryhmät eivät helposti toteudu. Tähän panostettiin syksystä 2018 alkaen virtuaalisesti tapahtuvan Tutorhousen Digi-luokka -oppimiskonseptin avulla, jonka myötä aloitettiin kiinan ja ranskan opiskelu. Lukion opettajia on osallistunut sähköistä ylioppilastutkintoa koskeviin koulutuksiin. Syksyllä 2018 kaikki muut yo-kokeet olivat sähköisiä, paitsi matematiikan koe, joka tehtiin viimeistä kertaa paperikokeena. Kirjoitusten ja kurssikokeiden sähköistyminen on lisännyt lukiolla teknisen tuen tarvetta, joka jatkuu tulevaisuudessakin. Kehityskeskustelut käytiin tammi-helmikuun aikana.

Teuvan Lions Club lahjoitti toukokuussa lukion opiskelijakunnalle 1 000 € suunnitteilla olevan auto-koulukurssin tai muun lukiolaisia hyödyttävän asian toteuttamista varten. Kesäkuussa 2018 Svenska Kulturfonden myönsi 20 000 € avustuksen kolmivuotiselle VERKKO – NÄTET – ÄLÄ mene merta edemmäs kalaan – GÅ INTE ÄVER ÅN EFTER VATTEN –hankkeelle, joka on Teuvan lukion ja Närpiön lukion yhteishanke. Hankkeella halutaan parantaa opiskelijoiden kielitaitoa. Hanke alkoi molemminpuolisilla vierailuilla elo-syyskuussa ja jatkui syksyn kuluessa pienryhmätyöskentelyllä. Keväällä 2018 jaettiin Riskun stipendirahastosta 3 ylioppilaalle stipendit, joiden yhteisarvo oli 900 €. Riskun stipendienjakotilaisuudessa 5.12.2018 juhlistettiin 150 –vuotiasta Teuvaa Naiskuoro Kamomillan ja Tuomo Tiitisen esittämän ”Kotiin” kappaleen ja Teuva –leivosten myötä. Tilaisuudessa jaettiin 10 jatko-opiskelijalle stipendit, joiden yhteisarvo oli 9800 €. Kahvitilaisuuden jälkeen stipendinsaaajat veivät kukkaset Sanni ja Artturi Riskun hautamuistomerkillä.

Elokuussa järjestettiin lukion ykkösten ryhmäytämispäivä ja kakkosluokkalaisten matkakerho teki matkan Ramsauhin, Itävaltaan.

Lukion kakkosluokkalaisten matkakerho teki matkan Ramsauhin, Itävaltaan.

Kuvassa Ramsaun matkaryhmä Dachsteinin glacierilla 3000 metrin korkeudessa

Kuluneen kevään ja alkusyksyn aikana kehitettiin Teuvan lukion yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän toimintaa. Toiminnassa haluttiin korostaa opiskelijoiden osallisuutta. Lisäksi pyrittiin tarjoamaan opiskelijoille tarpeen mukaan tukea elämänhallinnassa, opiskelustrategioiden suunnittelussa sekä stressinhallinnassa mm. rentoutumisharjoitusten avulla. Yhteisöllinen opiskeluhuoltoryhmä kokoontui säännöllisesti ja käsitellyistä asioista tiedotettiin lukiolaisia ja huoltajia.

Lauantaina 8.9.2018 järjestettiin lukion Juhlaseminaari: Teuvalta maailmalle - teuvalaisia elämäntarinoita. Puhujavieraina olivat Jukka Rauhala, Markus Haapamäki, Erkki Nevanperä, ja Johanna Peltoniemi. He puhuivat siitä, millaiset asiat ovat vaikuttaneet heidän uravalintoihinsa, ja millaisia kokemuksia ja elämänviisutusta on tarttunut mukaan matkan varrelta. Tavoitteena oli antaa nuorille tulevaisuudenuskoa ja luottamusta mahdollisuuksiinsa löytää oma paikkansa. Samalla juhlistettiin 150 -vuotiasta Teuvan kuntaa. Musiikkiesityksestä huolehti yläkoulun bändi Skens.

Olympiamitalisti, Olympiakomitean hallituksen jäsen Jukka Rauhala puhui lukion juhlaseminaarissa aiheesta: Teuvalta hyvät eväät elämään – perustaa elämän tärkeille valinnoille.

Hyvinvointipalveluiden tärkeänä tehtävänä taloudellisista haasteista huolimatta on panostaa asukkaiden hyvinvointiin ja ennaltaehkäisevien palveluiden kattavuuteen. On perheille ajan ja kustannusten säästöä, että nuoret voivat käydä lukiota kotoa käsin. Kunnan potentiaalisille asukkaille koulujen laatu ja saatavuus on tärkeä kriteeri kotipaikan valinnan kannalta. Lukiokoulutus on yksi kunnan vetovoimatekijöistä.

2.4.4. Kansalaisopisto

Kevätlukukaudella on kansalaisopistossa toteutettu 57 kurssia, joilla on ollut yhteensä 613 opiskelijaa. Kansalaisopiston kurssimaksuja korotettiin tasapainotusohjelman mukaisesti vuoden alusta. Tulot ovat kasvaneet verrattuna viime vuoden samaan ajanjaksoon, mutta ei lopulliseen tavoitteeseen nähdä riittävästi.

Huhtikuussa järjestettiin kädentaitokurssien keväänäyttely Orrelassa. Näyttely keräsi viikonlopun aikana hyvin kävijöitä sekä sai positiivista palautetta runsaasta tarjonnastaan.

Opisto haki ja sai kahden viime vuoden tapaan opetusministeriöltä opistaseteliavustusta ikäihmisten kurssimaksujen avustamiseen 2 000 euroa. Kauhajoen, Kurikan ja Teuvan kansalaisopistojen yhteisen Laatu- ja kehittämishankkeen puitteissa järjestettiin mm. koulutusta opistojen henkilökunnalle mentoroinnista ja palvelumuotoilusta.

Hyvinvointivaliokunta käsitteli kesäkuussa kokouksessaan kansalaisopistotoiminnan järjestämistä Teuvalla. SEK:n hallinnoimien pilottihankkeiden kautta on selvitetty mm. opiston hallinnollisen yhdistämisen mahdollisuuksia. Valiokunta linjasi, ettei tässä vaiheessa ole tarpeen tehdä muutoksia opiston hallinnolliseen rakenteeseen.

Myös lukuvuoden 2018-19 suunnittelua leimasi tasapainotusohjelman mukaisen tuntiopettajien palkkakustannusten leikkaus. Tuntimäärää jouduttiin vähentämään pitäen samalla huoli kurssien monipuolisesta tarjonnasta. Osittain kurssien tuntimääriä leikattiin ja kursseja yhdistettiin. Kursseja järjestettiin syksyllä 58, joihin osallistui yhteensä 679 opiskelijaa.

Huhtikuussa järjestettiin käden-
taitokurssien kevätnäyttely Or-
relassa. Näyttely keräsi viikon-
lopun aikana hyvin kävijöitä
sekä sai positiivista palautetta
runsaasta tarjonnastaan.

2.4.5. Kirjasto

Kirjaston olennaisimmat toimenpiteet toteuttavat talousarviossa lueteltuja tavoitteita. Vuoden 2018 alusta alkaen kirjaston henkilökuntamäärä oli 3,5 htv entisen neljän sijaan, kun määräaikaisen kirjastovirkailijan sopimusta ei uusittu. Talouden tasapainottamisohjelmassa linjattiin myös se, että syksyllä 2018 eläkkeelle jäävän kirjastovirkailijan tilalle ei saada palkata uutta henkilöä. Tämän seurauksena syksyllä henkilökuntaa oli 3 htv.

Henkilökunnan supistumisen myötä kirjaston vakituiset aukioloajat muuttuivat 1.1.2018 alkaen. Muutokset koskivat keskiviikon ja torstain ilta-aukioloa. Kirjasto menee uusien aukioloaikojen mukaan kiinni ko. päivinä klo 16 entisen klo 19 sijaan.

Aineistomäärärahaa oli käytettävänä 10 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2017. Tämä on vaikuttanut erityisesti lehtien ja elokuvien hankintaan. Lehtivuositietoja hankittiin 20 % ja elokuvia 15 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Sen sijaan kirjallisuutta kokonaisuudessaan hankittiin lähes sama määrä kuin aikaisemmin ja lasten kirjallisuutta jopa 8,5 % enemmän kuin edellisenä vuonna.

Osana Eepos-kirjastoja vuoden 2018 alusta lähtien Teuvan kirjasto on tarjonnut uusina verkkopalveluina digitaalisten aikakauslehtien palvelua eMagz sekä musiikkikoulua Rockway.

Kirjasto haluaa resurssiensa puitteissa edistää kaikenikäisten lukuharrastusta, mutta erityisesti on ajateltu lapsia ja nuoria, mikä näkyy myös hankintojen painotuksessa. Säännöllistä toimintaa ovat kirjavinkkaukset koululaisille, satuhetket alle kouluikäisille sekä Suomen karvakaverit ry:n toimesta järjestetty Lukulemmikki-palvelu. Kirjavinkkauksia pystyttiin toteuttamaan yhteensä 11 kappaletta, samoin satuhetkiä oli 11 kappaletta. Lukulemmikki kävi kirjastolla yhdeksän kertaa ja lukijoita oli keskimäärin kaksi lasta/kerta. (Enimmäismäärä on neljä lasta/kerta.)

Kesän aikana kirjasto osallistui Eepos-kirjastojen yhteiseen Lukupässi-kesälukukampanjaan. Osallistujia oli runsaat 30 lasta ja nuorta, mikä oli erittäin hyvä määrä. Kaikille yhtenäiskoulun 7. luokkalaisille on pidetty kirjastonkäytön opetusta kaksi oppituntia, yksi koululla ja yksi kirjastolla. Marraskuussa eskarit kävivät tutustumassa kirjastoon. Syksyllä kahtena viikkona kirjastolla oli TET-harjoittelija yhtenäiskoulusta.

Terveyskeskuksen kuntoutusosastolle on viety 30 – 40 niteen vaihtuva kokoelma kirjoja, äänikirjoja ja musiikkia, jota osastolla olevat henkilöt voivat vapaasti käyttää.

Erilaiset tapahtumat ja tempaukset ovat myös osa kirjaston palvelua, joissa on usein myös tavoitteena lukemisen edistäminen sekä kirjaston tunnetuksi tekeminen. Tämä on tärkeää uusien asiakkaiden saamiseksi. Toukokuussa järjestettiin Harry Potter -tapahtuma. Elolysteillä Satupiknik sekä katuliitu -tapahtuma ja perinteisesti suosittu poistokirjamyynä oli myös ohjelmassa. Koulujen syysloman aikaan

järjestetty Soturikissat-kirjasarjaan liittyvä tapahtuma oli suuri menestys. Paikalle saapui 80 osallistujaa, kaukaisimmat aina Keski-Pohjanmaalta saakka. Joulun alla kirjastossa oli pehmoeläinten pikkujoulut, johon saapui 16 pehmoeläintä.

Elolystien katuliitutaapahtuma keräsi runsaasti osallistujia.

Myös aikuisille on järjestetty erilaisia tilaisuuksia. Marja-Leena Paakkunaisen kirjaesittely, Keijo Upan kirjailijavierailu, Jukka Liljan luontoilta ja juristi Pia Liukun oikeudellisen varautumisen luento keräsivät kaikki hyvän määrän kuulijoita. Vuoden aikana kirjastolla oli yksi näyttely, jossa esillä oli Ihmisyiden tunnustajat -yhteisön taidetta. Näyttelyn päätteeksi oli teemaan liittyvä yleisöluento. Tapahtumia oli lähes 70 % enemmän ja niihin osallistuneita ihmisiä noin 50 % enemmän kuin edellisellä vuonna. Rajallisista resursseista johtuen kirjaston tapahtumien pitää olla kohtuullisen vaivattomia järjestää ja yleensä ne on toteutettu yhteistyössä ulkopuolisen tahon kanssa.

Pienentynyt aukioloaika ja asukasmäärä vaikutti kokonaiskävijämäärään alentavasti lopulta vain 1,5 %. Jonkin verran palautetta on tullut siitä, että etenkin työssäkäyville aukioloajat eivät ole parhaat mahdolliset. Vuoden kokonaislainaus laski noin 8 %. Lainausautomaatin käyttöaste koko vuoden ajalta on 6,2 % kaikista ensilainoista. Ennakkoarvio käyttöasteesta oli 10 %.

Kirjaston muokkaamista omatoimikirjastotoksi selvitettiin kevätkauden aikana ja asia käsiteltiin hyvinvointivaliokunnassa kesäkuussa. Valiokunnan linjauksen mukaan omatoimikirjaston tekemiselle ei ole tällä hetkellä edellytyksiä.

Kirjaston viestintää on harrastettu monissa kanavissa, joista sosiaalisen median osuus kasvaa suhteessa muihin. Tähän ja viestinnän seurantaan tullaan jatkossa panostamaan entistä enemmän.

Eepos-kirjastojen yhteistyö näkyy konkreettisimmin kirjastojen välisissä kuljetuksissa ja e-kokoelmissa. Teuvalle muista kirjastoista lainattiin 1720 teosta ja Teuvalta muualle 1858 teosta. E-aineisto on Eepoksen yhteinen ja niiden kokonaislainaus lisääntyi.

2.4.6. Varhaiskasvatus

Kunnallisille perhepäivähoitajille maksettavat kustannuskorvaukset ajalle 1.1.-31.12.2018 on hyväksytty Kuntaliiton suosituksen mukaisesti.

Varhaiskasvatuksen esimiesten varallaolo on otettu käyttöön helmikuussa 2018.

Äystön päiväkodin irtokalustehankinnat on tehty liittymällä Kuntahankintojen puitesopimukseen päiväkodin kalustehankinnoista. Äystön uusi päiväkoti on valmistunut helmikuussa 2018, ja toiminta siellä on aloitettu 1.3.2018.

Sipilän päiväkodin remontin ja laajennuksen suunnittelu on aloitettu. Loppukesästä kartoitettiin väistötiloja päiväkodin saneerauksen ja uudisrakentamisen ajaksi. Väistötilojen tarpeesta johtuvasta kustannusten noususta johtuen asia palautettiin uudelleen käsittelyyn, ja joulukuussa kunnanvaltuusto hyväksyi päiväkodin hankesuunnitelman, jonka mukaan Sipilän saneerauksesta ja uudisrakentami-

sesta luovutaan. Suunnittelu aloitetaan alusta uuden neliryhmäisen päiväkodin hankintana, siten että se sijoittuu nykyisen Syreenin koulun tilalle.

Norin ryhmiksen toiminnan päättämisestä 1.8.2018 lukien on tehty päätös. Käytännössä Norin ryhmiksen toiminta päättyi kesäkuun alussa kesälomien alettua.

Varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmän käyttöä on laajennettu niin, että sijoitus- ja maksupäätökset menevät asiakkaalle sähköisinä päätöksinä eAsiain kautta.

Sähköistä tiedottamista tekstiviestein ja kunnan uusien nettisivujen kautta on lisätty, ja näin saatu vähennettyä paperilla postin kautta menevää tiedottamista.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut alenivat 1.1.2018 voimaan tulleen lakimuutoksen myötä. Maksukertymä alenee aikaisempaan verrattuna, tammi-huhtikuun maksukertymien perusteella n. 25%. Varhaiskasvatusmaksujen indeksitarkistukset tulivat voimaan 1.8.2018.

Varhaiskasvatuksen maksukertymä aleni hieman arvioitua vähemmän, n. 20% verrattuna edellisen vuoden toteumaan.

Teuvan kunta on liittynyt loppuvuodesta 2017 mukaan Etelä-Pohjanmaalla toteutettavaan varhaiskasvatuksen täydennyskoulutushankkeeseen, Etevään, jonka puitteissa henkilöstölle on järjestetty Varhaiskasvatussuunnitelmaan liittyvää täydennyskoulutusta.

2.4.7. Liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalvelut

Talouden tasapainotusohjelman mukaisesti sekä uimahallin pääsymaksuja korotettiin että aukioloaika rajoitettiin. Uimahallin tuotot eivät kuitenkaan ylittäneet tavoitteeseen. Kävijämäärät vähentyivät osittain sekä hintojen noston takia että osittain lastenaltaan remontin takia. Lastenallas oli vesivahingon vuoksi poissa käytöstä vuoden neljä ensimmäistä kuukautta. Syksyn jumppakausi kuitenkin lisäsi kävijämäärät uimahallin puolella hyvään nousuun ja kuntosaliasiakkaille suunniteltiin kampanja.

Uimahallin vuosihuollon ja henkilökunnan kesäloman järjestäminen heinäkuun ajaksi toimi odotetusti. Uimakoulukuljetusten pois jättäminen ei aiheuttanut palautetta, mutta uimakoulujen supistaminen ja säästö kesätyöntekijöistä aiheutti kuntalaisten lukuisia yhteydenottoja. Valiokunta ohjasi syksyllä toimintaa siten, että ensi kesänä uimakouluja lisätään. Siten tulee varmistettua lapsille uimataito ja uimakoulut tukisivat myös koulujen antamaa uimaopetusta. Lasten altaan avajaisia vietimme yhdessä MLL:n kanssa 12.5.

Hintojen nousu on laskenut myös kuntosaliasiakkaiden määrää, kun kuntalaiset ovat siirtyneet yksityisten palveluntarjoajien kuntosaleihin kilpailukykyisemmän hinnan takia.

Voimaa vanhuuteen työryhmä on kartoittanut ikäihmisten mahdollisuuksia osallistua eri tapahtumiin, mutta ongelmaksi on havaittu kulkeminen sivukyliltä. Työryhmä vieraili Hopearinteessä ja Horonkylässä ja Luovankylässä kuullen ikäihmisten toiveita.

Kansallista veteraanipäivää vietettiin toisella tavalla kuin ennen, laulukuurot kävivät tervehtimässä veteraaneja henkilökohtaisesti vieden 4-luokan oppilaiden maalaukset tuliaisiksi ja lauloivat jokaiselle sikermän isänmaallisia lauluja.

Suupohjan nuorille on Teuvan nuorisotoimi pitänyt karaokefinaalin Orrelassa. Nuorisotila on muuttanut kunnan omistamiin tiloihin Tuokkolantielle. Yhteistoimintaa hiotaan Saiedun etsivän nuorisotoiminnanohjaajan ja Kauhajoen 4H -yhdistyksen kanssa, joka on aloittamassa kerhotoimintaa Teuvala. Loppuvuosi näytti siltä, ettei nuoret oikein löydä uutta nuorisotilaa ja kävijämäärät putosivat. Kauhajoen 4H -yhdistyksen siirtyä pitämään kerhoja koululle, jossa nuoret ovat valmiina.

Eloystiviikko meni hyvin ja kuntalaisilta tuli paljon kiitosta esiintymislavan ja yleisökatoksen paikasta kunnantalon puistossa. Esiintymislava palveli myös yhdistysten järjestämiä tilaisuuksia. Puisto on rauhallisella paikalla eikä tiellä kulkeva liikenne häiritse tapahtumia.

2.5. Yhdyskuntarakenne

Yhdyskuntarakenteen tavoitteet talousarviossa 2018

"Tulevinakin vuosina suurimpia haasteina tulevat olemaan talouden tasapainottaminen, kunta- ja palvelurakenteen muutosten aiheuttamiin muutoshaasteisiin vastaaminen sekä koko toimialan kustannusrakenteen hallinta siten, että toimintaa voidaan harjoittaa laadukkaasti ja kustannustehokkaasti kestävän kehityksen periaatteella siten, että korjausvelan syntyminen saadaan minimoiduksi.

Pienet ja vähäisiä resursseja vaativat parannus- ja kehittämistoimet tehdään kulloinkin voimassa olevan talousarvion rajoissa toimintakauden aikana. Suurempien, paljon resursseja vaativien korjaus-, muutos- ja parannustöiden vaatimat toimenpiteet ja resurssit otetaan huomioon aina vuosittain talousarviota laadittaessa. Niille pyritään varaamaan määrärahoja kiireellisyyden mukaan viisivuotiskaudelle laadittavassa taloussuunnitelmassa."

2.5.1. Yhdyskuntarakenteen hallinto

Yhdyskuntarakennetoimialan talousarvion käyttötalousosan ulkoisten määrärahojen loppusumma on vuonna 2018 yhteensä 4 990 067 euroa. Vuoden loppuun mennessä käyttötalousosan menomäärärahasta oli kirjattu käytetyksi yhteensä 4 876 987 euroa (97 %). Vuoden 2017 tilinpäätöksessä ulkoisia menoja oli 5 322 196 euroa. Päävastuualueen toiminta on toteutunut pääosin suunnitelmien mukaisesti. Yhdyskuntarakenteen vastuualueen ulkoisia tuloja on vuodelle 2018 budjetoitu 2 950 264 euroa. Tulokertymä 31.12.2018 mennessä oli 2 836 850 euroa (96 %).

Yhdyskuntarakenteen toimialalla työskenteli joulukuun 2018 lopussa 45 vakituista ja 12 määräaikaista työntekijää ja viranhaltijaa. Työllisyysvaroin palkattuja määräaikaisia on neljä. Yhdyskuntarakennetoimialalle valittiin kesätyöntekijät huhtikuussa, yhteensä 18 henkilöä ja ensimmäinen kesätyöntekijäryhmä tuli töihin 4.6.2018.

Valiokunta on ohjannut uuden kiinteistösuunnitelman laadintaa, siten että pääpaino on asunto-osakkeista luopumisessa ja vajaakäyttöisten rivitalojen tyhjilleen jättämisessä. Tätä koskeva kiinteistösuunnitelma on tehty ja hyväksytty kunnanhallituksessa.

Äystön yksi rivitalo-osake on myyty. Toinen osake on myynnissä. Kaartola -nimiseltä tilalta on tehty puukauppoja ja hakkuiden toteuduttua määräala laitetaan uudestaan myyntiin.

Yksityistie-infoja pidettiin eri kylissä yhteensä kuusi kappaletta. Yleisöä oli yhteensä noin 250 henkeä. Yksityistieiden tiehoitokunnista 81 on toimittanut tiekunnan kokouksesta pöytäkirjan kuntaan 31.12.2018 mennessä. Kaikista kunnan hoidettavista yksityistieiden tiekunnista 92 % on toimittanut tarvittavat tiedot kuntaan. Näille on sopimukset kunnan kanssa on laadittu. Vuoden vaihteessa seitsemän kappaletta kunnan hoidossa aikaisemmin ollutta tietä, ei ollut toimittanut pöytäkirjaan, joten niiden hoito lakkautettiin.

Katuvalojen asennus led-valoiksi saatiin valmiiksi. Katuvalojen sähkönkulutus oli vuonna 2017 234 611 kWh. Vuonna 2018 kulutus oli 190 917 kWh.

Sähkön kulutus yleisillä alueilla ja laitoksilla jatkoi alenemistaan. Vuonna 2016 kulutus oli 577 407 kWh, vuonna 2017 kulutus oli 450 939 kWh ja vuonna 2018 kulutus laski 362 812 kilowattituntiin.

Talonmiesten ja laitosmiesten päivystysjärjestelmän uudistamista varten on tehty koulutussuunnitelma ja sen toteuttaminen aloitettu. Tavoitteena on saada uusi päivystysjärjestelmä toimimaan maaliskuussa 2019. Tilahallinto sai uuden auton toukokuussa ja ateriakuljetukset on aloitettu elokuun 2018 alussa.

YHDYSKUNTARAKENNE KÄYTTÖTALOUS	Tilinpäätös 2017	Budjetti	Tilinpäätös 2018	Käyttö- %
TOIMINTATUOTOT	3 373 564	2 950 264	2 872 040	97,3
Sisäiset tuotot	2 527 675	-	2 378 407	-
TOIMINTAKULUT	-5 322 196	-4 990 067	-4 879 598	97,8
Sisäiset kulut	-388 590	-	-355 287	-
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	190 453	-2 039 803	-151 100	95,5

2.5.2. Tilahallinto

Tilahallinnossa on keskitytty kiinteistöjen juoksevien kulujen leikkaamiseen. Remontteja on tehty enemmän vuoden 2018 aikana kuin aiempina vuosina. Kunnan vuokra-asuntoja on peruskorjattu vuoden 2018 aikana seitsemän asuntoa ja Teuvan vuokratalot Oy:ssä kahdeksan asuntoa.

Yhteis palvelupisteen entinen kokoushuone on irrotettu omaksi tilakseen ja siinä aloitti toimintansa parturi-kampaamo toukokuussa. Kunnan hallinnon muutettua pois Nousevan Kuohun tiloista, on tiloihin tullut kaksi vuokralaista. Vuokraamatta kuohun tiloista on 92 m². Teakilla tehtiin muutostöitä hallinnon muuttoa varten.

Äystön päiväkotia valmistui helmi-maaliskuun vaihteeseen 2018. Hopeakulman pihatyöt valmistuivat elokuun lopussa.

Terveyskeskuksesta on poistettu röntgenlaitte ja tilat on remontoitu siten, että uusi vuokralainen saa vaikuttaa tilaratkaisuihin ja valaistukseen, eli kohteeseen on täytetty lattiakuilut ja lattia matotettu, pinnat paikattu ja maalattu.

Lämmityskulut laskivat hiukan vuodesta 2017, johtuen tilojen kylmilleen laitosta. LLKY:n irtisanottua kesken budjetoidun kauden kohteita jäi vuokratulot -100 tuhatta pienemmäksi kuin 2017, käyttöomaisuuden myyntitulot laskivat vuodentakaisesta -217 tuhatta euroa. Huoneistoremontteihin käytettiin +50 tuhatta euroa enemmän kuin 2017.

Käyttämättä tai vajaakäytöllä olevien tilojen määrä on kolme kappaletta. Määrä on laskenut vuoden takaisesta hiukan.

Maakunta-soten valmistelu näkyi tilahallinnossa lähinnä soteen siirtyvien kohteiden joidenkin tietojen tarkistamisina. Nyt mukana olevat ja syötetyt kiinteistöt siirtyvät kaikki maakuntien tilahallinnon alaisuuteen, vaikkei tiloissa olisi tällä hetkellä käyttöäkään. Ja näiden kiinteistöjen aikaisin irtisanomisajankohta on vuodenvaihte 2023 - 24.

Kulttuuritalo Orrelaa on korjattu ja paranneltu hiukan kirkon tarpeita paremmin vastaaviksi, koska Teuvan seurakunta tuli Orrelaan vuokralaiseksi kirkon peruskorjauksen vuoksi. Nousevan Kuohun kiinteistössä sijainneen kirjakaupan lopetettua tiloissa on ollut vuokralainen kevät- ja joulusesonkina.

Sosiaalipalvelun tilaamia muutostöitä kotihoidon onnistumisen vuoksi on tehty normaalia enemmän; viisi kohdetta.

Kesällä juuri ennen markkinoita pystytettiin kunnantalon puistoon yleisöteltta kesän tapahtumia varten. Alueelle siirrettiin torialueelta yrittäjien esiintymislava ja vanhan teknisen toimiston sähkönsyöttö-kaapeliin asennettiin puistosähkökeskus, josta tapahtumat saavat tarvitsemansa virran.

Kesän 2018 aikana tehtiin paljon ulkomaalauksia kunnossapidon ja epäsiisteyden vuoksi. Vuokrataloilla oli oma kesätyöntekijä ja kunnan puolella omansa näissä töissä.

Lämmin kesä kohteli kaltoin ääriarjoilla käyviä kylmäkoneita mm. terveyskeskuksen keittiön jäähdytyksen koneuusimiset olivat yhteensä 16 000 euroa.

Tilinpäätöksessä 2018 tilahallinnon tulos laskee verrattuna tilinpäätökseen 2017. Tämä johtuu siitä, että vuonna oli enemmän esimerkiksi metsän myyntituloja.

2.5.3. Yleiset alueet

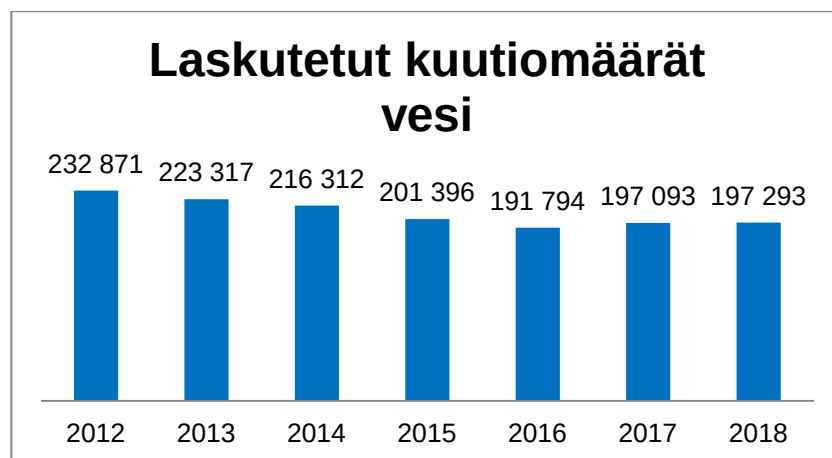
Yksityisteiden ja katujen kunnossapitotöitä on tehty normaaliin tapaan (auraus, lanaus, soranlisäys, pölynsidonta, hiekoitushiekan poisto yms.). Sorastukset toteutettiin huhtikuussa, sekä myös pääosin pölynsidonta. Vuoden 2018 alkutalvella satoi lunta enemmän kuin pitkään aikaan, joten aurasuoritteet kasvoivat edellisiin vuosiin verrattuna. Marras- joulukuussa ei kuitenkaan aurasuoritteita tullut lainkaan.

Liikennealueiden menot, tulot ja ulkoinen tulos

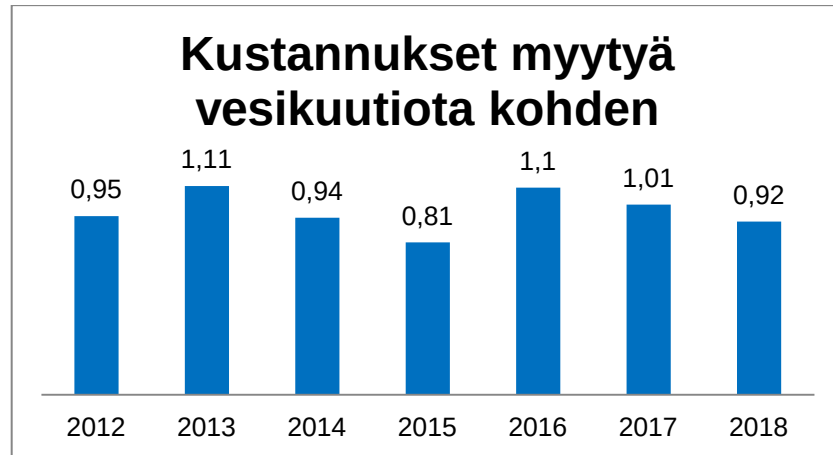
	TP 2017	TA 2017	TP 2018
Kulut	-313 373	-380 500	-283 497
Tuotot	363	0	1875
	-313 009	-380 000	-281 622
Poistot	-109 814	0	-113 457
	-422 824	-380 500	-395 079

Talvikauden aikana on hoidettu myös jääkentät, ja tehty urheilukentälle jäärata. Jokirannasta on poistettu puustoa kunnan omistamilta alueilta sekä puistoista. Viheralueiden hoito teetettiin vuonna 2018 tilaustyönä paikallisella puutarhayrittäjällä. Kunnantalon puistoaluetta uudistettiin. Urheilukentälle hankittiin uutta pinnoitetta, pinnoite levitetään vasta vuonna 2019 kesällä.

2.5.4. Vesilaitos

Teuvan Vesihuoltolaitos on laskuttanut vuoden 2018 aikana vettä 197 293 m³ (määrä vuonna 2017 oli 197 093 m³). Poikkeuksellisen kuiva kesä laski pohjavesien pintaa ennätysellisen alhaalle. Toukokuun sademäärä Teuvan alueella oli vain 15 millia. Tämä on johtanut siihen, että riittävän paineen saamiseksi, jouduttiin alavesisäiliön kautta pumppaamaan lähes neljä kertaa enemmän kuin normaalisti. Tammikuussa Mannilanmäen ylavesisäiliön kautta saatiin vettä lähes 13 000 m³, kun elokuussa vastaava luku oli 3 900 m³. Pohjavedenpinta Kauhajoen vesihuoltolaitoksen ottamoilla oli joulukuussa 1,5 metriä normaalia alempana.

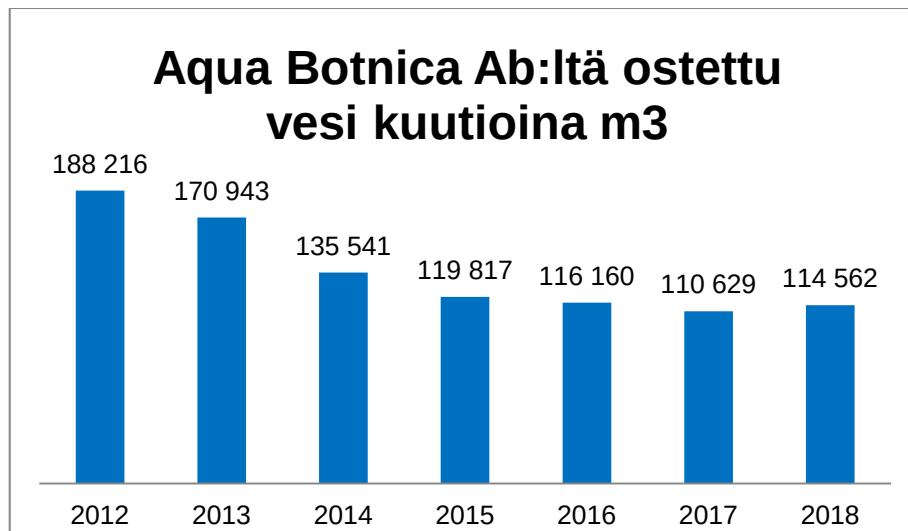

1.3.2014 alkaen vesikuution kulutusmaksu on 1,02 euroa/m³ (alv 0 %).

Vesilaitoksen kunnossapitotöitä on tehty. Kauden aikana on korjattu kaksi isompaa vuotokohdetta.

Joulukuussa koettiin vesikriisi ja veden keittokehotus jouduttiin antamaan 18.12.2018. Keittokehotus purettiin 20.12.2018.

Tukkuvesiyhtiö Aqua Botnica on neuvotellut Kauhajoen Vesihuolto Oy kanssa veden hankintasopimuksen jatkamisesta ja muuttamisesta.

2.5.5. Viemärlaitos

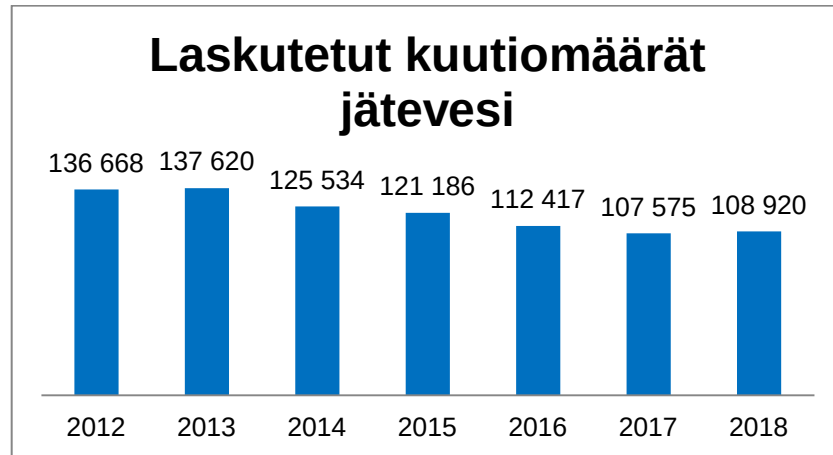
Viemäriverkoston kunnossapitotöitä on tehty. Viemäriverkoston vuotovesikartoitus on teetetty konsultilla. Raportti saatiin toukokuun aikana. Kartoituksen perusteella on onnistuttu saamaan joitain isoja

vuotoja pois. Lisäksi asiakkaita pyritään informoimaan ongelman laajuudesta sekä lain velvoitteista yksittäisen kuluttajan osalta.

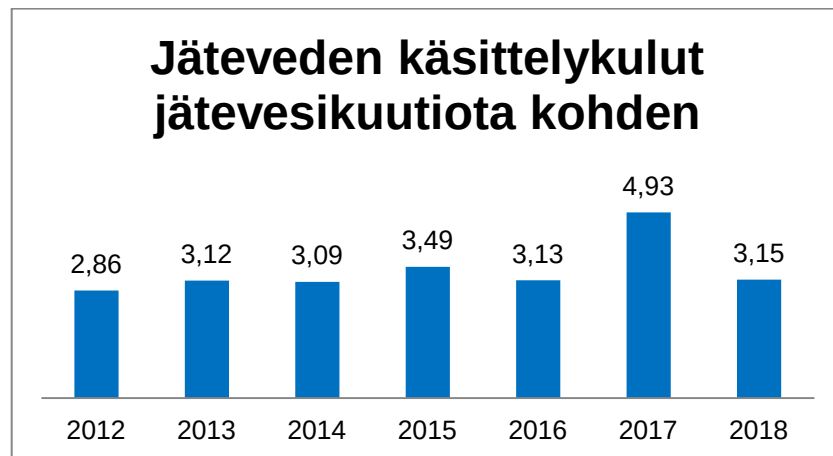
Vesihuoltolaitos on laatinut kyselylomakkeen, jonka avulla kartoitetaan kiinteistöt, joista hulevesi johdetaan viemäriin. Kysely toteutetaan keväällä 2019. Vuonna 2017 helmi - joulukuu välisenä aikana viemärlaitos pumppasi linjastoon 178 710 m³ ja vuonna 2018 pumppausmäärä oli 164 747 m³.

Viemärlaitoksesta eläköityi 1.11.2018 yksi henkilö. Tilalle ei palkata uutta henkilöä.

Teuvan Vesihuoltolaitos on laskuttanut jätevettä 108 920 m³ (kokonaismyynti v. 2017 107 575 m³).

1.3.2015 alkaen jäteveden käyttömaksu on 2,60 euroa / m³ (alv 0 %).

Turvallisuuspalvelut

Palo- ja pelastustoimi kuuluu Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitoksen toimialueeseen.

Turvallisuuspalveluihin kuuluvat palo- ja pelastustoimi, öljyvahinkojen torjunta, väestönsuojelu, ensivastatoiminta sekä turvapuhelintehtävät.

Teuvalla toimi edellisvuosien tapaan aktiivinen puolivakinainen palokunta, myös palomieskerho ja palokuntanaiset toimivat aktiivisesti. Palokunnan kiireellisten hälytystehtävien määrä nousi vuoteen 2017 verrattuna.

Kertomusvuonna neuvontaa/ valistusta oli kuten aikaisempinakin vuosina yritysten, koulujen ja hoitolaitosten osalta.

Koulutusta järjestettiin:

- kuntalaisille 2 tilaisuus
- yrityksille, kouluille ja hoitolaitoksille 20 tilaisuutta
- palokuntalaisille
 - sammutus, savusukellus, pelastustyö
 - öljyvahinkojen torjunta, ensiapu ja ensivastekurssit
 - hälytysosaston viikkoharjoitukset 33 kertaa
 - nuoriso-osaston viikkoharjoituksia 20 kertaa

Tilastotietoja	2016	2017	2018
Apu naapurikuntiin	10	3	13
Autom. paloilmittimen tarkastus-/varmistustehtävä	11	9	10
Eläimen pelastaminen	4	2	1
Ensivastetehtävä	48	56	73
Ihmisen pelastaminen	0	2	2
Liikenneonnettomuus	16	15	14
Liikennevälinepalo	3	3	0
Vahingontorjuntatehtävä	19	9	15
Maastopalo	3	3	10
Muut tulipalot	1	1	2
Rakennuspalo	2	4	3
Rakennuspalovaara	1	2	3
Tarkastus- ja varmistustehtävä	9	12	12
Virka-apu	8	8	9
Öljyvahinko	5	1	1
Yhteensä	140	130	168
Turvapuhelintehtävä	32	10	13

2.5.6. Ruoka- ja puhtauspalvelut

Ruoka- ja puhtauspalveluiden ulkoisia määrärahoja vuonna 2018 oli budjetoitu 1 632 395 euroa, vuoden loppuun mennessä määrärahoista oli kirjattu käytetyksi 1 553 744 euroa eli 95,2 %. Viime vuoden vastaavat luvut olivat 1 751 525 ja 1 578 320 (90,1 %).

Toiminta on sujunut suurilta osin tavoitteiden mukaisesti. Lapsille ja nuorille ruokaa valmistettiin Yhtenäiskoulun keittiössä ja Sipilän päiväkodin keittiössä yhteensä n. 143 200 aterialla v. 2018. Terveyskeskuksen ravintokeskuksessa tuotettiin yhteensä 98 950 ateriasuoritetta ja Teakin keittiön valmistusmäärä oli n. 52 000 ateriasuoritteiksi muutettuna.

Puhtauspalvelut vastaavat kunnan kiinteistöjen puhtaanapidosta. Siivottavia tiloja v. 2018 oli n.17 800 m², siivousaikana n. 24 000 h/v.

Ruoka- ja puhtauspalveluissa työskentelee yhteensä 34 henkilöä, joista kuusi työskentelee osa-aikaisesti, neljä on määräaikaikaisella työsuhteella ja yksi työllistämistuella. Nuoria palkattiin kesätyöntekijöiksi eri toimipisteisiin yhteensä kuusi henkilöä. Siivoukseen kolme henkilöä ja keittiötyöhön kolme henkilöä. Kuntouttavassa työtoiminnassa ja työkokeilussa on vuoden mittaan ollut useita henkilöitä.

Yhteistyö ammatillisten oppilaitosten kanssa on tiivistä, opiskelijat suorittavat harjoittelujaksoja toimipaikoissa säännöllisesti.

Vakinaisesta henkilöstöstä on siirtynyt v. 2018 eläkkeelle kaksi henkilöä siivouksesta ja kaksi henkilöä keittiöiltä. Henkilöstövähennys liittyy osittain säästöpakettiin, mutta tarpeen mukaan on myös palkattu määräaikaista sijaisia.

Valmistetut ateriasuoritteet eri yksiköissä sekä siivouspinta-ala:

	Koulu- ja päiväkot	Ravintokeskus	Teakin keittiö		Siivousala m2
2016	131 500	120 140	58 300 (LH keittiö)		19 000
2017	133 000	111 200	35 000		17 900
2018	143 000	98 950	52 000		17 850

2.5.7. Jätelautakunta

Suupohjan jätelautakunta on kahdeksan kunnan yhteinen lautakunta, jonka vastuulla ovat jätehuoltoon liittyvät viranomaistehtävät jäsenkuntien alueella. Vastuukuntana toimii Teuva. Jätelautakunta vastaa ja päättää toimialueellaan asioista, jotka jätelain mukaan on säädetty kunnan hoidettavaksi.

Suupohjan jätelautakunta on kokoontunut vuoden 2018 aikana kolme kertaa ja käsiteltäviä asioita on ollut 15.

Jäteasiamiehen viransijaisuus päättyi 31.8.2018 ja viranhaltija palasi vanhempainvapaalta töihin.

Jäteasiamies on käsitellyt ja tehnyt päätöksiä keväällä 2018 tehdyn, jätehuoltoon liittymättömien kiinteistöjen, kirjepostituksen jälkeen saapuneista hakemuksista. Kirjeitä lähetettiin 821 kpl ja niiden myötä hakemuksia tai ilmoituksia palautettiin 309 kpl.

EU:n asettamat tiukat kierrätystavoitteet vaativat biojätteen erilliskeräyksen aloittamista. Asia vaatii lautakunnan päätöksen jätehuoltomääräysten muuttamisesta biojätteen osalta. Lautakunta käsitteli asiaa syksyllä ja päätti, että erilliskeräystä ei alueella aloiteta.

JÄTELAUTAKUNTA KÄYTTÖTALOUS	TILINPÄÄTÖS 2017	BUDJETTI	TILINPÄÄTÖS 2018	KÄYTTÖ- %
TOIMINTATUOTOT	60 027	60 723	52 111	85,8
Sisäiset tuotot	0	0	0	
TOIMINTAKULUT	-60 118	-60 723	-51 962	85,6
Sisäiset kulut	-6 552		-149	
TOIMINTAKATE /JÄÄMÄ	-6 643	0	0	

2.5.8. Viranomaislautakunta

Vuonna 2018 viranomaislautakunta kokoontui kaksi kertaa ja käsitteli 13 asiaa /asiakokonaisuutta (mm. yhteensä 21 tuulivoimalan uudelleenluvitus ja viiden tuulivoimalan muutokset).

VIRANOMAISLAUTAKUNTA KÄYTTÖTALOUS	TILINPÄÄTÖS 2017	BUDJETTI	TILINPÄÄTÖS 2018	KÄYTTÖ- %
TOIMINTATUOTOT	60 092	40 000	35 964	89,9
Sisäiset tuotot	0	0	0	
TOIMINTAKULUT	-101 232	-118 000	-93 616	79,3
Sisäiset kulut	-17 937		-4 626	
TOIMINTAKATE /JÄÄMÄ	-59 077	-78 000	-62 277	

Rakennusvalvonta**RAKENNUSLUVAT, rakennustarkastajan ja viranomaislautakunnan myöntämät (ei sis. toimenlupia eikä -lmoituksia)**

UUDISRAKENNUKSET	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Käyttötarkoitus								
Asuinrakennukset yht.	10	8	2	2	2	2	1	1
- erilliset pientalot	10	8	2	2	2	2	1	1
- rivi- ja ketjutilat	-	-	-	-	-	-	-	-
-asuinkeuhkot	-	-	-	-	-	-	-	-
Vapaa-ajan rakennukset	3	1	1	-	-	2	5	2
Liikkeenrakennukset	-	-	-	-	-	-	-	-
Toimistorakennukset	-	-	-	-	-	1	2	-
Liikenteen rakennukset	-	-	-	-	-	-	-	-
Hoitoalan rakennukset	1	-	1	-	1	-	1	-
Kokoonntumiskennukset	-	-	-	-	-	-	-	-
Opetuskennukset	1	-	-	1	-	-	-	-
Teollisuuskennukset	-	-	-	-	4	1	2	-
Varastokennukset	3	2	1	-	1	2	1	1
Maatalousrakennukset	10	6	10	5	2	3	4	8
Muut rakennukset	22	30	21	26	16	15	33	28
Yhteensä	50	47	36	34	26	26	50	40

LAAJ. JA MUUTOSTYÖT	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Käyttötarkoitus								
Asuinrakennukset yht.	2	4	1	1	1	3	1	3
- erilliset pientalot	2	4	1	1	1	3	1	3
- rivi- ja ketjutilat	-	-	-	-	-	-	-	-
-asuinkeuhkot	-	-	-	-	-	-	-	-
Vapaa-ajan rakennukset	1	-	-	-	-	1	-	-
Liikkeenrakennukset	1	1	-	-	-	-	-	-
Toimistorakennukset	-	1	-	-	-	-	-	-
Liikenteen rakennukset	1	-	-	-	-	-	-	-
Hoitoalan rakennukset	-	-	1	1	-	-	-	-
Kokoonntumiskennukset	-	-	-	-	-	-	-	-
Opetuskennukset	-	1	-	1	-	-	-	-
Teollisuuskennukset	1	2	2	2	1	-	1	-
Varastokennukset	-	-	-	1	-	-	1	-
Maatalousrakennukset	3	3	3	2	1	1	1	1
Muut rakennukset	2	2	5	2	1	-	1	1
Yhteensä	11	14	12	10	5	5	6	5

Toimenpideluvat
(muuntamot, jätevesijärjestelmiä, katoksia, erilaisia muutoksia)

40 121 54

Toimenpideilmoitukset, purku ja maisematyö
(ilmoitusmenettelyllä esim. pienet varastot/ladot)

19 17 12

Tuulivoimat, isot

29 - - -

Maa-ainesluvat
(maa-aineslupien myöntäminen ja valvonta on siirtynyt 1.7.2016 alkaen Ilky:n ympäristötarkastajalle)

1 - 2 1 2 - -

3. Tilinpäätöslaskelmat

TULOSLASKELMA	1.1. - 31.12.2018	1.1. - 31.12.2017
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	1 594 641,76	1 834 803,15
Maksutuotot	460 036,92	495 980,71
Tuet ja avustukset	229 035,13	171 574,43
Muut toimintatuotot	1 729 379,51	2 037 948,38
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 013 093,32	4 540 306,67
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-6 873 097,64	-6 901 270,61
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 867 976,67	-1 897 257,76
Muut henkilösivukulut	-303 372,10	-357 808,52
Henkilösivukulut yhteensä	-2 171 348,77	-2 255 066,28
Henkilöstökulut yhteensä	-9 044 446,41	-9 156 336,89
Palvelujen ostot	-24 500 297,42	-25 581 268,24
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 634 202,94	-1 814 108,28
Avustukset	-456 020,35	-577 469,71
Muut toimintakulut	-701 511,73	-676 982,17
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-36 336 478,85	-37 806 165,29
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-32 323 385,53	-33 265 858,62
Verotulot	15 797 232,23	16 832 788,11
Valtionosuudet	18 020 568,00	18 664 365,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	37 471,79	47 238,71
Muut rahoitustuotot	75 624,66	72 817,09
Korkokulut	-203 240,71	-205 195,48
Muut rahoituskulut	-4 186,99	-4 072,12
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-94 331,25	-89 211,80
VUOSIKATE	1 400 083,45	2 142 082,69
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 394 159,98	-1 401 678,00
Poistot ja arvonalentumiset	-1 394 159,98	-1 401 678,00
TILIKAUDEN TULOS	5 923,47	740 404,69
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	5 923,47	740 404,69

RAHOITUSLASKELMA**2018****2017****Toiminnan rahavirta**

Vuosikate

1 400 083,45

2 142 082,69

Tulorahoituksen korjauserä

23 446,88

-217 601,00

Toiminnan rahavirta yhteensä

1 423 530,33

1 924 481,69

Investointien rahavirta

Investointimenot

-774 638,02

-1 370 460,77

Rahoitusosuudet investointimenoihin

65 377,42

6 048,00

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot

65 377,42

353 302,18

Investointien rahavirta yhteensä

-709 260,60

-1 011 110,59

Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä

714 269,73

913 371,10

Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset

Antolainasaamisten lisäys

0,00

-500 000,00

Antolainasaamisten vähennys

171 666,67

347 000,00

Antolainauksen muutokset yhteensä

171 666,67

-153 000,00

Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys

-1 836 215,00

-1 486 215,00

Lyhytaikaisten lainojen muutos

-300 000,00

300 000,00

Lainakannan muutokset yhteensä

-2 136 215,00

-1 186 215,00

Muut maksuvalmiuden muutokset

Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset

-1 556,09

-452,00

Vaihto-omaisuuden muutos

2 771,99

15 919,82

Saamisten muutos

414 529,72

277 868,10

Korottomien velkojen muutos

664 981,81

22 229,38

Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä

1 080 727,43

315 565,30

Rahoituksen rahavirta

-883 820,90

-1 023 649,70

Rahavarojen muutos

-169 551,17

-110 278,60

Rahavarojen muutos

Rahavarat 31.12.

565 114,70

734 665,87

Rahavarat 1.1.

734 665,87

844 944,47

Rahavarojen muutos yhteensä

-169 551,17

-110 278,60

TASE		
VASTAAVAA	2018	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	9 322,59	
Muut pitkävaikutteiset menot	18 472,46	
Aineettomat hyödykkeet	27 795,05	
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 724 745,08	2 778 824,01
Rakennukset	19 317 581,52	19 570 220,02
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 242 386,18	2 158 157,08
Koneet ja kalusto	39 933,06	41 339,76
Muut aineelliset hyödykkeet	30 660,54	30 660,54
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Keskeneräiset hankinnat	85 837,84	597 682,75
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	85 837,84	597 682,75
Aineelliset hyödykkeet	24 441 144,22	25 176 884,16
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet		
Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	5 954 524,44	5 954 524,44
Kuntayhtymäosuudet	3 085 206,07	3 050 862,07
Osakkeet ja osuudet osak.ja omist.yht.	2 275 583,63	2 310 329,00
Osakkeet ja osuudet	11 315 314,14	11 315 715,51
Muut lainasaamiset	2 902 491,32	3 074 157,99
Sijoitukset yhteensä	14 217 805,46	14 389 873,50
PYSYVÄT VASTAAVAT	38 686 744,73	39 566 757,66
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	0,00	452,00
Lahjoitusrahastojen varat	145 755,35	190 199,37
Muut toimeksiantojen varat	24 472,57	32 659,04
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	170 227,92	223 310,41
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	55 941,35	58 713,34
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	4 411 333,00	4 693 111,43
Muut saamiset	225 004,00	450 008,00
Pitkäaikaiset saamiset	4 636 337,00	5 143 119,43
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	785 586,31	595 664,62
Lainasaamiset	146 102,00	150 223,60
Muut saamiset	292 354,26	461 595,58
Siirtosaamiset	109 101,58	33 407,64
Lyhytaikaiset saamiset	1 333 144,15	1 240 891,44
Saamiset yhteensä	5 969 481,15	6 384 010,87
Rahat ja pankkisaamiset	565 114,70	734 665,87
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 590 537,20	7 177 390,08
VASTAAVAA YHTEENSÄ	45 447 509,85	46 967 458,15

VASTATTAVAA	2018	2017
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	22 881 274,85	22 881 274,85
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	-5 030 711,86	-5 771 116,55
Tilikauden yli-/alijäämä	5 923,47	740 404,69
OMA PÄÄOMA	17 856 486,46	17 850 562,99
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	283 284,22	329 736,33
Muut toimeksiantojen pääomat	24 472,57	32 659,04
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	307 756,79	362 395,37
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	19 262 870,00	21 347 290,00
Pitkäaikainen	19 262 870,00	21 347 290,00
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 084 420,00	4 136 215,00
Ostovelat	1 773 061,73	1 672 628,69
Muut velat	224 329,76	170 479,58
Siirtovelat	1 938 585,11	1 427 886,52
Lyhytaikainen	8 020 396,60	7 407 209,79
VIERAS PÄÄOMA	27 283 266,60	28 754 499,79
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	45 447 509,85	46 967 458,15

4. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

**VESIHUOLTO TULOSLASKEL-
MA 2018**

	2018	Vesilaitos		Viemärlaitos		2017	Vesilaitos		Viemärlaitos	
		ulkoiset	sisäiset	ulkoiset	sisäiset		ulkoiset	sisäiset	ulkoiset	sisäiset
LIIKEVAIHTO										
Vesimaksut	198 981,33	184 082,40	14 898,93			198 883,46	183 962,29	14 921,17		
Vesi perusmaksut	86 092,81	76 694,31	9 398,50			88 705,86	77 986,00	10 719,86		
Jätevesimaksut	283 427,26			245 777,18	37 650,08	276 183,23			236 997,07	39 186,16
Jätevesi perusmaksut	67 135,53			54 572,32	12 563,21	80 392,07			66 664,51	13 727,56
Sakokaivolietteen käsittelymaksu	0,00			0,00		384,00			384,00	
Liittymismaksutuotot	7 904,00	0,00		7 904,00		5 117,00	3 445,00		1 672,00	
Muut maksutuotot	10 302,23	545,00		9 757,23		5 061,59	1 724,59		3 337,00	
Kanto- ja perimispalkkiot	2 422,00	2 422,00				2 004,99	2 004,99			
Tulot yht.	656 265,16	263 743,71	24 297,43	318 010,73	50 213,29	656 732,20	269 122,87	25 641,03	309 054,58	52 913,72
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN										
MUIDEN PALVELUJEN OSTO										
Ostot tilikaudella	-180 240,95	-30 590,86	-110,20	-149 492,49	-47,40	-336 922,87	-37 982,28	-100,95	-298 544,44	-295,20
AINEET JA TARVIKKEET										
Ostot tilikaudella	-69 640,38	-56 007,88		-13 632,50		-70 263,42	-57 046,36		-12 833,30	-383,76
MUUT SISÄISET PALVELUT	-2,19		-2,19			-3 104,82		-1 552,42		-1 552,40
VARASTON MUUTOS	-9 401,99	-6 758,58		-2 643,41		-15 919,78	-9 176,67		-6 743,11	
VUOKRAMENOT	0,00					0,00				
HENKILÖSTÖMENOT										
Palkat	-107 391,03	-53 269,14		-54 121,89		-127 979,73	-56 797,08		-71 182,65	
Sosiaalivakuutusmaksut	-28 875,92	-15 237,38		-13 638,54		-33 236,26	-16 126,67		-17 109,59	
Menot yht.	-395 552,46	-161 863,84	-112,39	-233 528,83	-47,40	-587 426,88	-177 129,06	-1 653,37	-406 413,09	-2 231,36
Netto	260 712,70	101 879,87	24 185,04	84 481,90	50 165,89	69 305,32	91 993,81	23 987,66	-97 358,51	50 682,36
Poistot	-128 587,28	-18 889,80		-109 697,48		-143 143,14	-21 113,52		-122 029,62	
Liikelyljäämä	132 125,42	82 990,07	24 185,04	-25 215,58	50 165,89	-73 837,82	70 880,29	23 987,66	-219 388,13	50 682,36
Rahoitustuotot ja -kulut	1 359,86					843,02				
Korkokulut, lainat Suup. Op							0,00			
Viivästyskorot (+/-)		1 359,86					843,02			
Tilikauden alijäämä/ylijäämä	133 485,28	84 349,93	24 185,04	-25 215,58	50 165,89	-72 994,80	71 723,31	23 987,66	-219 388,13	50 682,36

Rahoituslaskelma**Vesihuolto 2018**

	1.1.-31.12.2018		1.1.-31.12.2017	
Tulorahoitus				
Tulos	133 485,28		-72 994,80	
Poistot ja arvonalentumiset	128 587,28		143 143,14	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut tulorahoituksen korjauserät				
	262 072,56		70 148,34	
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-31 524,21		-20 454,64	
Rahoitusosuudet invest.men.				
Pysyvien vastaavien hyöd .luovutustulot				
	-31 524,21		-20 454,64	
Toiminnan ja investointien rahavirta	230 548,35		49 693,70	
 Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaam. lisäykset				
Antolainasaam. vähennykset				
Lainakannan muutokset				
Lyhytaikaisten lainojen lisäys				
Lyhytaikaisten lainojen vähennys		0,00		0,00
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja po. muut.				
Pitkäaikaisten saamisten muutos				
Vaihto-omaisuuden muutos	9 401,99		15 919,78	
Saamisten muutos	-45 290,55		-16 903,67	
Korottomien velkojen muutos	-20 146,01	-56 034,57	33 934,37	32 950,48
Rahoituksen rahavirta	-56 034,57		32 950,48	
 Vaikutus kunnan kassavaroihin	174 513,78		82 644,18	

**TEUVAN KUNTA, VESIHUOLTOLAI-
TOS
TASE 31.12.2018**

VASTAAVAA 31.12.2018

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet

Maa-alueet

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Rakenteet

Koneet ja laitteet

Keskeneräiset

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet

Vesihuoltolaitoksen varasto

Saamiset

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset

Yhdystilisaatava

	31.12.2018	31.12.2018	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2017	31.12.2017
			1 213 047,54			1 310 110,61
		15 073,00			15 073,00	
		1 197 974,54			1 295 037,61	
	1 142 773,51			1 256 926,75		
	15 190,25			18 987,89		
	40 010,78			19 122,97		
			49 227,25			58 629,24
		49 227,25			58 629,24	
			937 493,45			717 689,12
		219 646,14			174 355,59	
		717 847,31			543 333,53	
			2 199 768,24			2 086 428,97

VASTATTAVAA 31.12.2018

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma

Edellisten tilikausien ylijäämä

Tilikauden ylijäämä

POISTOERO JA VARAUKSET

Poistoero

Vapaaehtoiset varaukset

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta

Lyhytaikainen

Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta

Ostovelat

	31.12.2017	31.12.2017	31.12.2017	31.12.2017	31.12.2017	31.12.2017
			2 175 616,77			2 042 131,49
		1 265 563,36			1 265 563,36	
		776 568,13			849 562,93	
		133 485,28			-72 994,80	
			24 151,47			44 297,48
		0,00			0,00	
		24 151,47			44 297,48	
	24 151,47			44 297,48		
			2 199 768,24			2 086 428,97

TEUVAN KUNTA TILINPÄÄTÖS 2018
LIITETIEDOT

TULOSLASKELMAA KOSKEVIA LIITETIETOJA

TOIMINTATUOTOT TEHTÄVÄALUEITTAIN

	2018	2017
Hallinto	551 166,05	499 378,82
Hyvinvointipalvelut	589 887,75	667 363,76
Yhdyskuntarakenne	2 872 039,52	3 373 564,09
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>4 013 093,32</i>	<i>4 540 306,67</i>

VEROTULOJEN ERITTELY

	2018	2017
Kunnan tulovero	13 849 312,65	14 972 525,14
Osuus yhteisöveron tuotosta	857 432,33	842 499,23
Kiinteistövero	1 090 487,25	1 017 763,74
<i>Verotulot yhteensä</i>	<i>15 797 232,23</i>	<i>16 832 788,11</i>

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	2018	2017
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	23 355 292,00	24 201 761,00
Siitä verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	-4 950 776,00	-5 089 922,00
Opetus -ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-383 948,00	-447 474,00
<i>Valtionosuudet yhteensä</i>	<i>18 020 568,00</i>	<i>18 664 365,00</i>

PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY

	2018	2017
Asiakaspalvelujen ostot	21 708 991,72	22 299 005,44
Muiden palvelujen ostot	2 791 305,70	3 282 262,80
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>24 500 297,42</i>	<i>25 581 268,24</i>

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Poistosuunnitelma 1.1.2013 alkaen

Pääomaryhmä	Poistoaika/Poistopros	Poistomenetelmä
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 v.	tasapoisto
Asuinrakennukset	30 v.	tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 v.	tasapoisto
Vapaa-ajanrakennukset	20 v.	tasapoisto
Kaukolämpökeskus	10 %	menojäännöspoisto
Kaukolämpöverkosto	12 %	menojäännöspoisto
Huippu- ja varalämpökeskus	10 %	menojäännöspoisto
Vesilaitos, maa- ja vesirakenteet	10 %	menojäännöspoisto
Viemärilaitos, maa- ja vesirakenteet	10 %	menojäännöspoisto
Liikennealueet, maarakenteet	15 %	menojäännöspoisto
Puistoalueet, maarakenteet	15 %	menojäännöspoisto
Urheilualueet, maarakenteet	15 %	menojäännöspoisto
Tievalaistus maarakenteet	15 %	menojäännöspoisto
Kaukolämpölaitos, koneet ja kalusto	20 %	menojäännöspoisto
Vesilaitos, kiinteät koneet ja laitteet	20 %	menojäännöspoisto
Viemärilaitos, kiinteät koneet ja laitteet	20 %	menojäännöspoisto
Koneet ja kalusto	3 v.	tasapoisto
Tietoliikenneohjelmat	3 v.	tasapoisto

PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT

	2018	2017
Muut toimintatuotot		
Maa-alueiden luovutusvoitot	8 423,05	74 215,63
Rakennusten luovutusvoitot	0,00	159 316,98
Muut luovutusvoitot	7 177,42	
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>15 600,47</i>	<i>233 532,61</i>
Muut toimintakulut		
Maa-alueiden luovutustappiot	20 301,98	5 795,95
Rakennusten luovutustappiot	0,00	10 135,66
Muut luovutustappiot	18 745,37	
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>39 047,35</i>	<i>15 931,61</i>

OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY

	2018	2017
Osinkotuotot muista yhteisöistä	9 368,00	4 594,00
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	16 674,00	16 674,00
<i>Yhteensä</i>	<i>26 042,00</i>	<i>21 268,00</i>

Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Aineettomat hyödykkeet

	Ohjelmistot	Muut pitkävai- kutteisat menot
Hankintameno 1.1.2018		
Lisäykset tilikaudella	9 588,95	18 785,55
Hankintameno 31.12.2018	9 588,95	18 785,55
Sumu-poistot tilikaudelta	266,36	313,09

Kirjanpitoarvo
31.12.2018

9 322,59

18 472,46

Aineelliset hyödykkeet

	Maa- ja vesialu- eet	Rakennukset	Kiinteät raken- teet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Arvo- ja taide-esineet	Keskener. hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	2 778 824,01	19 570 220,02	2 158 157,08	41 339,76	30 660,54	597 682,75	25 176 884,16
Lisäykset tilikaudella		84 292,07	57 014,13	13 750,00		556 863,32	711 919,52
Rahoitusosuudet tilikaudella							0,00
Vähennykset tilikaudella	54 078,93						54 078,93
Siirrot erien välillä		774 269,74	294 438,49			-1 068 708,23	0,00
Hankintameno 31.12.2018	2 724 745,08	20 428 781,83	2 509 609,70	55 089,76	30 660,54	85 837,84	25 834 724,75
Sumu-poistot tilikaudelta		1 111 200,31	267 223,52	15 156,70			1 393 580,53

Kirjanpitoarvo
31.12.2018

2 724 745,08

19 317 581,52

2 242 386,18

39 933,06

30 660,54

85 837,84

24 441 144,22

Sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet					Jvk-,muut laina- ja muut saami- set			
	tytäryhteisöt	kuntayhtymät	osakkuusyht.	muut os.	Yhteensä	tytäryhteisöt	osakkuusyht.	muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	5 954 524,44	3 050 862,07	2 035 634,25	283 104,15	11 324 124,91	1 713 876,10	252 281,89	1 108 000,00	3 074 157,99
Lisäykset tilikaudella		34 344,00			34 344,00				0,00
Vähennykset tilikaudella			34 745,37	8 409,40	43 154,77	139 666,67		32 000,00	171 666,67
Siirrot erien välillä			-28 428,03	28 428,03					
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	5 954 524,44	3 085 206,07	1 972 460,85	303 122,78	11 315 314,14	1 574 209,43	252 281,89	1 076 000,00	2 902 491,32

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Saamiset	2018	2017
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset muilta	4 411 333,00	4 693 111,43
Muut saamiset		
Valtionosuussaamiset	225 004,00	450 008,00
<i>Pitkäaikaiset saamiset yhteensä</i>	<i>4 636 337,00</i>	<i>5 143 119,43</i>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset		
Tytäryhteisöiltä	183 884,26	51 915,27
Kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä	156 934,75	161 385,33
Osakkuusyhteisöiltä	3 977,18	431,10
Muilta	440 790,12	381 932,92
Myyntisaamiset yhteensä	785 586,31	595 664,62
Lainasaamiset		
Lainasaamiset muilta	146 102,00	150 223,60
Muut saamiset		
Valtionosuussaamiset	225 004,00	231 052,00
Kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä	64 502,68	63 844,94
Muut saamiset	2 847,58	166 698,63
Muut saamiset yhteensä	292 354,26	461 595,57
<i>Lyhytaikaiset saamiset yhteensä</i>	<i>1 224 042,57</i>	<i>1 207 483,79</i>
Siirtosaamiset		
Siirtyvät korot tytäryhteisöiltä	2 819,44	8 186,79
Siirtosaamiset muilta	106 282,14	25 220,85
<i>Siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>109 101,58</i>	<i>33 407,64</i>
<i>Saamiset yhteensä</i>	<i>5 969 481,15</i>	<i>6 384 010,86</i>

TILINPÄÄTÖS 2018**TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT****OMAN PÄÄOMAN ERITTELY**

	2018	2017
Peruspääoma 1.1.	22 881 274,85	22 881 274,85
Lisäykset		
Vähennykset		
Peruspääoma 31.12.	22 881 274,85	22 881 274,85
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	-5 771 116,45	-3 783 551,36
Muutokset tilikaudella	740 404,69	-1 987 565,09
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	-5 030 711,76	-5 771 116,45
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	5 923,47	740 404,69
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>17 856 486,56</i>	<i>17 850 563,09</i>

PITKÄAIKAISET VELAT

	2018	2017
Pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvat velat,		
jotka erääntyvät 1.1.2024/1.1.2023 tai sen jälkeen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 605 390,00	13 009 610,00

VIERAS PÄÄOMA

	2018	2017
Lyhytaikainen		
Ostovelat		
Ostovelat tytäryhteisöille	67 361,88	59 671,61
Ostovelat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä	98 343,95	82 199,15
Ostovelat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille	60 338,11	56 066,70
Ostovelat muille	1 547 017,79	1 474 691,23
<i>Ostovelat yhteensä</i>	<i>1 773 061,73</i>	<i>1 672 628,69</i>

Sekkitililimiitti

	2018	2017
Luotollisen sekkitilin limiitti	1 000 000,00	1 000 000,00
-siitä käyttämättä oleva määrä	1 000 000,00	1 000 000,00

Muiden velkojen erittely

	2018	2017
Muut velat		
Arvonlisävero	15 219,48	
Ennakonpidätysvelka	161 086,05	140 165,44
Sosiaaliturvamaksuvelka	5 730,04	6 494,55
Vuokravakuudet	23 002,93	20 152,93
Lukion oppikirjapankki	11 986,88	
Muut velat	7 304,38	3 666,66
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>224 329,76</i>	<i>170 479,58</i>

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät**Lyhytaikaiset siirtovelat**

Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset

Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset

Korkojaksotukset

Valtionosuus/opetus-ja kulttuuri

Henkilöstön vakuutusmaksut

Kauhajoen kaupunki/Ilky:n lisälasku

Verohallinto/joulukuun verotilitys

Teuvan Vuokratalot Oy, purkuavustus

Muut siirtovelat

*Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä***2018****2017**

784 430,12

835 498,33

23 435,97

24 642,35

50 062,48

11 237,16

24 840,00

99 997,00

169 812,24

143 681,68

9 038,00

299 876,00

831 226,52

44 000,00

1 739,78

12 954,00

*1 938 585,11**1 427 886,52*

TILINPÄÄTÖS 2018**Taseeseen sisällyttömät vastuusitoumukset ja vastuut****Vuokravastuut**

	2018	2017
Leasingvastuut yhteensä	45 939,23	20 939,08
-seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	18 678,95	11 974,58

Vastuusitoumukset

Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta	2018	2017
Alkuperäinen pääoma	3 687 368,38	3 687 368,38
Jäljellä oleva pääoma	1 707 270,72	1 747 952,54
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	919 054,70	919 054,70
Jäljellä oleva pääoma	194 878,63	204 878,92
<i>Takaukset yhteensä</i>	<i>1 902 149,35</i>	<i>1 952 831,46</i>

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2018	2017
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	30 080 334,00	30 022 931,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	19 325,23	19 842,59

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	2018	2017
Arvonlisäveron palautusvastuu	1 318 254,55	1 487 269,92

TILINPÄÄTÖS 2018

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2018	2017
-------------------------------------	-------------	-------------

Hallinto	6	7
Hyvinvointipalvelut	174	183
Yhdyskuntarakenne	57	64
<i>Yhteensä</i>	<i>237</i>	<i>254</i>

Henkilöstökulut

	2018	2017
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan		
Palkat ja palkkiot	6 954 845,85	6 995 489,41
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	1 867 976,67	1 897 257,76
Muut henkilösivukulut	303 372,10	357 808,52
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauserät	-81 748,21	-94 218,80
<i>Yhteensä tuloslaskelman mukaan</i>	<i>9 044 446,41</i>	<i>9 156 336,89</i>
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	39 798,91	69 684,62
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>9 084 245,32</i>	<i>9 226 021,51</i>

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja

tilitetyt luottamushenkilömaksut	2018	2017
Teuvan Kokoomus ry	3 580,02	3 267,51
Keskusta Teuvan Kunnallisjärjestö	3 686,37	3 596,10
Teuvan Sosiaalidemokraatit r.y.	508,80	569,50
Teuvan Perussuomalaiset r.y.	328,50	180,60
<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	<i>8 103,69</i>	<i>7 613,71</i>

Tilintarkastajan palkkiot

	2018	2017
KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	2 350,50	9 031,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin palkkiot	657,24	594,00
Muut palkkiot		
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>3 007,74</i>	<i>9 625,00</i>

Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoimet

Teuvan kunnan antolaina kokonaan omistamalleen tytäryhteisölle:

Teuvan Vuokratalot Oy:lle yhteensä 60 376,10 euroa. Lainaa ei lyhennetä, korkoa peritään 4 %.

Vapaa-ajankeskus Parra, kunnan osakkuusyhteisö, lainasaaminen 252 281,89 euroa, ei peritä korkoa/lyhennyksiä.

5. Konsernitilinpäätös

Teuvan kuntakonsernin rakenne

Teuvan kuntakonsernin rakenne ilmenee liitteenä olevasta konsernikaaviosta. Konsernitilinpäätöksessä konserniyhteisöt on käsitelty seuraavasti:

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty:

tytäryhteisöt	7
kiint.- ja asuntoyhtiöt	5
muut yhtiöt	2
kuntayhtymät	7
osakkuusyhteisöt	5
Yhteensä	19

Konsernin omavaraisuusprosentti on 29,53 % prosenttia (29,69 % vuonna 2017).

Tunnusluku mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämäisen tuloksen sietokykyä ja konsernin kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus oli 52,45 % (51,37 % vuonna 2017).

Tunnusluku kertoo kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Konsernin velat ja vastuut käyttötuloista oli 58,62 % (57,34 % vuonna 2017).

Tunnusluku kertoo kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun silloin, kun vieraaseen pääoman rinnastetaan myös vuokravastuut.

Konsernin kertynyt alijäämä on – 6 652 938 euroa (-6 339 687 euroa vuonna 2017).

Konsernin lainakanta 31.12. on 31,20 milj. euroa (32,0 milj. euroa vuonna 2017).

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoiduilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Konsernin lainat euroa/asukas ovat 6 055 euroa (6 067 euroa vuonna 2017).

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla konsernin lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kunnan asukasmäärä oli 5 156 asukasta.

Lainasaamiset 31.12. olivat 1,34 milj.euroa. (1,37 milj.euroa vuonna 2017).

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Teuvan Vuokratalot Oy

Teuvan Vuokratalot Oy:n vuoden 2018 tavoitteeksi asetettiin, että vuokra-asuntojen käyttöaste on vähintään 82,00 %.

Vuokra-asuntomarkkinoilla Teuvan Vuokratalot Oy:n kysyntä on ollut laskusuunnassa vuoden 2013 lopusta lähtien. Kokonaiskäyttöaste vuoden 2018 osalta oli 86%, joka kertoo että tavoite ylitettiin vuoden 2018 osalta selkeästi. Vuonna 2018 saavutettiin nollatulos. Vuoden aikana uusittiin asuntoja paljon aikaisempaa enemmän, korjauksiin käytettiin liikevaihdosta 14 % eli n.77 tuhatta euroa. Lisäksi kahden asunnon remontit olivat vesivahingon myötä pakollisia, joita vakuutusyhtiö ei korvaa, koska vauriot eivät olleet äkillisiä. Kulunut vuosi meni muutenkin hyvin, yhtiö pystyi hoitamaan Valtiokonttorin lainat ja korot täysimääräisesti, sekä Valtiokonttorin korkohuojennushakemuksen mentyä läpi saatuihin korkokuluissa reipas säästö, joka kuitenkin käytettiin lähes täysimääräisesti lainajärjestelymuutoksiin.

Käyttöaste siis nousi koko vuoden tammikuun 69 % aina joulukuun 89 prosenttiin saakka, yhtiö teki vuoteen 2018 verrattuna hyvän suunnan vuokrausprosentin kasvun suhteen. Yhtiön tulos oli 2017 noin 19 tuhatta euroa tappiollinen.

Vuoden 2018 aikana hakemus yhtiön lainojen korkomuutoksesta Valtiokonttorilla meni läpi ja vuodessa maksettavien korkojen määrä pienenee 2019 noin 50 tuhatta euroa, tuo aikaansaatu hyöty siirtyy lähes suoraan myös uusittuun lainanlyhennyssuunnitelmaan. Myös viivästyskorkohakemus meni läpi ja kaikki viiveellä maksetut korot palautetaan vuokratalojen tilille. Ja marraskuun lopulla tuli päätös purkuakordista, Teuvan Sadon kohteeseen, jonka myötä yhtiölle palautetaan 70 % jäljellä olevasta lainasta ja korosta, kunhan rakennukset on purettu ja maisemoitu.

Kiinteistö Oy Teuvan Kafiaari

Kafiaarin kiinteistöstä ja alueesta on pyritty muodostamaan teollisuuspuistomainen kokonaisuus, jossa voi sijaita monenlaisia, toistensa toimintaa täydentäviä yrityksiä. Kiinteistö Oy Teuvan Kafiaarin ylläpitoa ja kehittämistä on toteutettu mainittujen tavoitteiden mukaisesti.

Merkittävin asia Kafiaarin vuoden 2018 aikana oli kiinteistön automaation ajantasaistaminen Schnaiderin kanssa yhteistyönä, valvonta ja ohjaus hoituu tabletin välityksellä, ja samalta koneelta näkee online käyttäjätietoa ja olosuhteet. Myös järeä tiloja palveleva kompressorin uusittiin, ja käyttöön otettiin. Tämä toimenpide varmistaa vuokralaisten riittävän paineilman saannin ilman keskeytyksiä.

Kiinteistöyhtiön talous on pysynyt vakaana. Vuoden 2018 tilinpäätös osoittaa yhtiölle -17 447,83 euron tulosta.

Kiinteistön käyttöaste on parantunut vuoden 2018 aikana. Vapaata teollisuustilaa oli vuoden lopussa 30 m², kun sitä oli edellisellä vuonna vastaavaan aikaan 230 m². Loppuvuodesta 2018 tuli vastaan asia että tilaa tarvitaan yhtiöiden taloudellisen kehityksen ja markkinoiden mukaan paljon lisää, ja sen tiimoilta on käynnistetty lisä toimitila hallihanke 2019.

TEAK Oy

1. Toiminnan kehittyminen ja tuloksellisuus sekä taloudellinen tilanne

TEAK Oy:n ja sen tytäryhtiö TEAK Teknologiaakeskus Oy:n toiminta on yhdistetty vuoden 2018 kuluessa. TEAK Teknologiaakeskus Oy on sulautettu emoyhtiöön TEAK Oy 31.5.2018, tytäryhtiösulautumisen avulla. Tähän liittyen TEAK Oy:lle ei ole maksettu sulautumisvastiketta. TEAK Oy:n ja TEAK Teknologiaakeskus Oy:n hallitukset hyväksyivät 31.1.2018 kokouksissaan TEAK Teknologiaakeskus Oy:n sulautumisen emoyhtiö TEAK Oy:hyn. Sulautuminen toteutettiin hallinnon yksinkertaistamiseksi sekä jatkojärjestelyjen mahdollistamiseksi. Sulautuminen on merkitty kaupparekisteriin 31.5.2018, jolloin TEAK Teknologiaakeskus Oy:n toiminta itsenäisenä on lakannut. TEAK Teknologiaakeskus Oy:n sulautumisen lopputilitys on tilintarkastettu ja vahvistettu 12.9.2018. Vuoden 2018 koko toimintaa koskeva tilinpäätös ja toimintakertomus laaditaan 1.1.2018 -31.12.2018 väliseltä ajanjaksolta. 2018 aikana TEAK Oy on ollut yleishyödyllinen voittoa tavoittelematon yhtiö, mikä järjestää valtion-osuusrahoituksella ammatillista koulutusta. Koulutusta järjestetään ammatillisiin perustutkintoihin,

ammattillisiin jatkotutkintoihin, sekä ei-tutkintoon johtavia koulutuksia ammatillisena lisäkoulutuksena. TEAK Teknologiakeskus Oy:n sulautumisen jälkeen maksullisena palvelutoimintana järjestettävä koulutus (esimerkiksi markkinaehtoinen työvoimakoulutus) on toteutettu TEAK Oy:n toiminnan kautta.

Vuonna 2018 TEAK Oy:n liikevaihto oli 2.794.090,77 € (2.919.159,03 €), tilikauden tulos oli tappiollinen -189.200,08 € (356.630,16 €). Vuoden 2018 tilinpäätös on tehty vain TEAK Oy:n osalta. TEAK Teknologiakeskus Oy:n tytäryhtiösulautumisen jälkeen aiemmin käytetty TEAK-konsernin toiminta päättyi. Kaikki koulutustoiminta toteutettiin sulautumisen jälkeen TEAK Oy:n kautta. Vertailutietona aiempaan konserni-rakenteeseen, vanhalla tavalla laskettuna 2018 liikevaihto olisi ollut TEAK-konsernilla 3.333.023,53 € (perustuen arviolaskelmaan). Tytäryhtiösulautumisen jälkeen TEAK Oy:öön yhdistettynä viime vuoden liikevaihto oli 2.794.090,77 €. Tytäryhtiön kautta kertynyt liikevaihto ei kerrytä aiemman emoyhtiön liikevaihtoa, sulautumisessa TEAK Oy:n ja TEAK Teknologiakeskus Oy:n tiedot on yhdistetty ja niistä on tehty erillinen lopputilitys ja tarkastus.

Koulutustoiminnassa opiskelijatyöpäiviä kertyi yhteensä 85803, joista työvoimakoulutuksen osuus 34315 opiskelijatyöpäivää ja VOS-rahoitteisen koulutuksen osuus 47345 opiskelijatyöpäivää. Edelliseen vuoteen verrattuna oppilastyöpäivät kasvoivat, mutta VOS-rahoitteisen koulutuksen osalta työpäivien laskenta on muuttunut. Työvoimakoulutukseen lasketaan otpv n. 250 vuodessa, kun taas VOS-rahoitteiseen koulutukseen lasketaan 365 pv vuodessa. Vertailuluku VOS-rahoitteisen koulutuksen osalta olisi siis $47345/365 \times 250 = 32428$ pv. Yhteensä v. 2018 toteutui ns. entisellä laskutavalla 66743 pv (2017, TEAK-konsernissa 71437). Vuonna 2018 TEAK-konsernin järjestämiin koulutuksiin osallistui 934 opiskelijaa (1175). Vuoden 2018 aikana keskeiset koulutusalat ovat olleet: monialaiset työvoimakoulutukset, teknologia-alat, vaatetus- ja sisustusalan ja puualan koulutus. Koulutustoiminnan määrä laski lähinnä markkinaehtoisessa työvoimakoulutuksessa ammatillisen koulutuksen ja rahoituslakien muutoksista johtuen.

Vuoden 2018 aikana TEAK Oy on ollut taloudellisesti vakavarainen. Rahoitustilanne, maksuvalmius ja kassatilanne ovat säilyneet erittäin hyvällä tasolla. TEAK Oy toimii vuoden 2018 loppuun asti yleishyödyllisenä yhtiönä.

TEAK Oy käynnisti 2017 neuvottelut toiminnan yhdistämisestä Suomen Yrittäjäopiston kannatus Oy:n kanssa. Yhdistymisneuvottelut ja siihen liittyvät päätökset valmisteltiin ja toteutettiin vuoden 2018 aikana. Hakemukset toiminnan yhdistämisestä ja koulutuksen järjestämislupien siirrosta jätettiin Opetus- ja kulttuuriministeriölle kesäkuussa 2018. Opetus- ja kulttuuriministeriö hyväksyi TEAK Oy:n ja Suomen yrittäjäopiston kannatus Oy:n koulutustoiminnan yhdistämisen lokakuussa 2018 niin, että yhdistynyt toiminta käynnistyy 1.1.2019 alkaen. Yhdistyminen toteutettiin siten, että TEAK Oy:n koulutuksen järjestämislupa ja siihen liittyvä valtionosuusrahoitus siirrettiin 2019 alusta alkaen Suomen Yrittäjäopistolle. Sekä TEAK Oy että Suomen yrittäjäopiston kannatus Oy ovat osakeyhtiö -muotoisia koulutuksen järjestäjiä. Koulutustoiminnan omistus järjestettiin siten, että TEAK Oy Teuvan kunnan 100 % omistamana tytäryhtiönä merkitsi 25 % Suomen yrittäjäopiston kannatus Oy:n osakkeista. Omistusjärjestelyn tuloksena Suomen yrittäjäopiston kannatus Oy:stä tulee Teak Oy:n osakkuusyhtiö.

2. Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä, tulevaisuuden toiminta ja kehittäminen

Ammatillisen koulutuksen reformi ja uudistunut rahoituslainsäädäntö otettiin käyttöön vuoden 2018 alussa. Vuonna 2017 hyväksyttiin uusi ammatillisen koulutuksen lainsäädäntö, mikä yhdistää aiemmin erilliset nuorisoasteen ja aikuiskoulutuksen lait yhden ja saman lainsäädännön mukaiseksi. Uusi lainsäädäntö vaikutti vuoden 2018 kuluessa TEAK Oy:n toimintaan sekä suoraan että välillisesti. Suoria vaikutuksia aiheutui mm. tutkintotavoitteisen työvoimakoulutuksen siirtämisestä Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuusrahoituksen piiriin. Tämä laki- ja rahoitusuudistus merkitsi TEAK Oy:lle eräiden merkittävien, vaikuttavuudeltaan korkeatasoisten, työvoimakoulutuksen toimintamallien päättymistä. Lisäksi työvoimakoulutuksen rahoituksen siirtäminen osin valtionosuusrahoitusjärjestelmän piiriin vaikutti välillisesti siihen, että keskimääräinen hinta per koulutuspäivä laski.

Vuoden 2018 kokemusten pohjalta voidaan todeta, että ammatillisen aikuiskoulutuksen rahoituksen keskimääräinen taso on heikentynyt aiempiin vuosiin verrattuna. Valtionosuusrahoitusjärjestelmään siirtyvä työvoimakoulutuksen rahoitus on tasoltaan alhaisempaa kuin aiemmin Työ- ja elinkeinominis-

teriön kautta markkinaehtoisesti kilpailutettu työvoimakoulutuksen rahoitus. Tämä tulee osaltaan vaikuttamaan tulevaisuudessa tarjottavan koulutustoiminnan sisältöön ja määrään. Riskinä on, että tältä osin koulutuspalveluiden valikoima supistuu. Rahoitusjärjestelmän ongelmakohdista ja riskeistä erityisesti aikuiskoulutuksen osalta on raportoitu Opetus- ja kulttuuriministeriölle vuoden 2018 aikana sekä suoraan koulutuksen järjestäjien että AMKE Oy:n taholta (AMKE, Ammattiosaamisen kehittämisyhdistys).

Uudistuneen lainsäädännön kokonaisvaikutuksia ammatillisen aikuiskoulutuksen rahoitukseen ei ole vielä täysin mahdollista arvioida. Uudistuva valtionosuusrahoitusjärjestelmä ja ammatillisen koulutuksen reformi sisältävät useita aikuiskoulutuksen kannalta epäsuotuisia kehityssuuntia. Aikuiskoulutukseen käytettävissä olevan valtionosuusrahoituksen reunaehdot heikentyvät, siitä huolimatta, että koko yhteiskunnan tasolla aikuiskoulutuksen kysyntä vahvistuu. Elinkeinoelämän noususuhdanne lisää työvoimantarvetta ja vahvistaa myös koulutuskysyntää. Ammatillisen koulutuksen reformin ja rahoitustuudistusten takia ammatillisen aikuiskoulutuksen tarjonta tulee muotoutumaan uudelleen.

Nämä kehityskulut ja lähtökohdat luovat epävarmuutta ja riskejä ammatillisen aikuiskoulutuksen alan koulutustoiminnan tulevaisuudelle, TEAK Oy:n ja Suomen Yrittäjäopiston kannatus Oy:n koulutustoiminnan yhdistämisen jälkeenkin laki- ja rahoitusjärjestelmän uudistuksia on seurattava erittäin tarkasti. Jos valmisteilla olevat sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistamista koskeva laki sekä maakuntien itsehallintoa edistävät lait hyväksytään voimaan, tulevat ne osaltaan vaikuttamaan sekä valtionosuusrahoitteisen että markkinaehtoisen koulutuksen reunaehtoihin tulevaisuudessa.

Tilikauden päättymisen jälkeen käynnistyy Suomen Yrittäjäopiston ja TEAK Oy:n yhdistynyt koulutustoiminta 1.1.2019 alkaen. Koulutustoiminnan yhdistämistä on valmisteltu aktiivisesti vuoden 2018 aikana. Suomen Yrittäjäopiston uusi organisaatio, toimintamallit ja tietojärjestelmät uudistetaan koulutustoiminnan yhdistäminen huomioiden. Vuoden 2019 alussa TEAK Oy:n toiminta uudistetaan. Yrityksen tarkoituksena on jatkossa omistaa, hallita ja vuokrata TEAKin kiinteistöä sekä kehittää Teuvan elinvoimaa.

TEAK Oy:n nimi tullaan uudistamaan. TEAK Oy:n ja Suomen Yrittäjäopiston kannatus Oy:n koulutustoiminnan yhdistämisen jälkeen yhtiö ei ole enää yleishyödyllinen yhtiö. Teuvan kunta omistajana tulee järjestämään yhtiön toiminnan ja hallinnon uudelleen. Keskeisiä asioita tulevaisuuden toiminnassa on kiinteistön käyttöasteen nostaminen, ja toiminnan kokonaistaloudellisuuden varmistaminen. Kiinteistöön haetaan uusia vuokralaisia, minkä avulla vuokratuloja saataisiin kasvatettua. Kiinteistön tiloja ja rakenteita voidaan remontoida ja muuttaa tuleviin käyttötarkoituksiin paremmin soveltuviksi. Suomen Yrittäjäopiston kannatus Oy on sitoutunut vuokraamaan tiloja kiinteistöstä koulutustoimintaa varten. Kiinteistö ja sen tilat on rakennettu koulutustoimintaa varten. Tulevaisuudessa tilojen käyttö on todennäköisesti monipuolisempaa, ja tavoite onkin, että kiinteistöön saadaan vuokralaisia sekä yritystoimijoita että julkisen sektorin organisaatioista. Kiinteistöä ja sen kaikkia eri mahdollisuuksia pyritään hyödyntämään Teuvan kunnan ja lähiseudun elinvoiman kehittämiseen ja ylläpitämiseen.

Teuvan Kaukolämpö Oy

Teuvan Kaukolämpö Oy:n omistaa 100 % Teuvan kunta.

Teuvan Kaukolämpö Oy:n hallituksen puheenjohtajana toimii Arto Heinola ja hallituksen jäsenenä Jarkko Birling ja Hannu Liukkonen. Hallituksen varajäsen on Sakari Varala. Toimitusjohtajana toimii Juhana Korpikoski.

Omistajaohjauksen pyrkimyksenä on, että Teuvan Kaukolämpö Oy tuottaa asiakkailleen lämpöenergiaa toimintavarmasti ja kustannustehokkaasti.

Tähän tavoitteeseen pyrittiin vuonna 2018 uudistamalla kaukolämpöverkostoa ja hankkimalla energiamittareiden etäluentajärjestelmä. Etäluentajärjestelmällä voidaan seurata asiakkaiden kaukolämpönvaihtimien kuntoa hyvinkin tarkkaan. Näin pystytään ennakoimaan mahdolliset huollontarpeet ja viat ja näin saada säästöä sekä lämpöyhtiölle, että asiakkaalle.

Myös asiakaskäyntejä tehtiin mahdollisimman paljon tuoden lämpöyhtiötä tutuksi asiakkaalle ja kuulemaan onko asiakkaalla kaikki hyvin kaukolämmön suhteen. Myös asiakkaalle kerrottiin, jos hänen laitteistonsa tarvitsee huoltoa ja opastamaan mistä huoltoa voi saada.

Myös päivystyksen opastuksella ja koulutuksella sekä käyttämällä ainoastaan paikallisia puhtaita kotimaisia biopolttoaineita on suuri merkitys koko toiminnan toimivuuteen. Poltettavat polttoaineet lämpölaitoksella ovat palaturve ja puhdas metsähake sekä varapolttoaineena kevyt polttoöljy.

Vuonna 2018 on yhtiö pystynyt toteuttamaan omistajaohjauksen vaatimusten mukaisesti.

Teuvan Kaukolämpö Oy:n tekemät investoinnit vuonna 2018:

- KPA 1 MW –kattilan polttoaineen syöttösiilon uusiminen
- alkuperäisen kaukolämpöverkoston DN150 – DN125 ja DN100 uusiminen n. 300 m keskustan varalaitoksen ja Yhteiskoulun piha-alueella

Teuvan Kaukolämpö Oy:n tekemät korjaukset vuonna 2017:

- kaukolämpöverkoston vuotokorjaukset

2018 Tuotanto:

- tuotettu energia 19091 MWh, josta 116 MWh on tuotettu kevytöljyllä
- asiakkaille tuotettu energia 15374 MWh
- palaturvetta ostettu 4 250 000 kg
- rankahaketta ostettu 2 275 000 kg
- arinatuhkaa 132 000 kg maanrakennusaineeksi Teuvan Kaukolämpö Oy:n tontille
- sähköä ostettu 240 MWh
- vesijohtovettä ostettu 651 m³
- kaukolämpöverkoston vuotovesimäärä 513,74 m³
- kemikaalit Hydro X 11 kg ja Vuorisuola 625 kg

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat periaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt sekä kuntayhtymät omistussosuuden mukaisesti. Osakkuusyhteisöistä on yhdistelty tilikauden tulos ja omanpääoman muutos omistussosuuden mukaisesti.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Kuntayhtymien osuus omistussosuuden mukaan.

Sisäiset liiketapahtumat

Konserniyhteisöjen väliset sisäiset tuotot ja kulut sekä keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Konsernin sisäiset kiinteistöverot on eliminoitu.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen pysyvien vastaavien poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu tytäryhteisön oman pääoman eriä Tilikauden ylijäämä (alijäämä) tai Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) vastaan.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden yli- tai alijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Edellisen tilikauden vertailukelpoisuus

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri maksoi kunnille ylijäämän palautuksia, kirjaamalla ne edellisten tilikausien yli-/alijäämään. Suupohjan Elinkeinotoimen kuntayhtymä teki vuoden 2017 kirjauskorjauksia edellisten tilikausien yli- /alijäämään. Teak Teknologiakeskus Oy sulautui 31.5.2018 emoyhtiö Teak Oy:öön. Asunto Oy Äystönrivi ei ole enää kunnan osakkuusyhteisö, osakkeista on vuonna 2018 myyty 58 kpl sekä loput 48 kpl on myyty vuonna 2019. Taseen edellisen tilikauden yli-/alijäämää eikä rahoituslaskelman rahavarojen vertailutietoja vuodelle 2017 ole muutettu.

TEUVAN KUNTAKONSERNI

Teuvan kunta

Tytäryhteisöt (omistus 100 %)

Asunto Oy
Tanulanrivi

Asunto Oy
Horonrivi

Asunto Oy
Norinrivi

Teuvan
Vuokratalot
Oy

Kiinteistö Oy
Teuvan Kafi-
aari

Teuvan Kau-
kolämpö Oy

Teak Oy

Osakkuusyhteisöt

Vapaa-ajankes-
kus Parra Oy,
omistus 37,6%

Aqua
Botnica Oy,
omistus 31,5 %

Asunto Oy
Teuvan Nou-
seva Kuohu,
omistus 48,4 %

Asunto Oy
Kaupanmäki,
omistus 50 %

Suupohjan
Seutupalvelu-
keskus Oy,
omistus 27,5 %

Kuntayhtymäosakkuudet

Suupohjan
elinkeinotoimen
ky

Etelä-Pohjanmaan
sairaanhoidopiiri
ky

Eskoon
sosiaalipal-
velujen ky

Seinäjoen
koulutus-
kuntayhtymä

Suupohjan koulu-
tus-
kuntayhtymä

Etelä-Pohjan-
maan liitto ky

Suupohjan
peruspalvelu-
liikelaitos-
kuntayhtymä

Lisäksi Teuvan kunta omistaa 13,5 %:n osuuden Suupohjan kahdeksan kunnan yhteisestä jätehuoltoyhtiöstä Oy Botnjarosk Ab:sta sekä 17,8 %:n osuuden Suupohjan Seutuverkko Oy:stä.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTÄVÄT YHTEISÖT 2018

Tytäryhteisöt	Omistus- osuus %	Tilik. voitto/ tappio, euro	Konsernin osuus, euro	Oma pääoma euro	Konsernin osuus, euro	Vieras pääoma, euro	Konsernin osuus, euro
Teuvan Vuokratalot Oy	100	0	0	416 444	416 444	2 205 905	2 205 905
Teak Oy	100	-189 200	-189 200	5 245 779	5 245 779	445 661	445 661
Asunto Oy Tanulanrivi	100	789	789	199 079	199 079	310	310
Asunto Oy Horonrivi	100	768	768	178 710	178 710	1 571	1 571
Asunto Oy Norinrivi	100	11	11	94 826	94 826	11 749	11 749
Kiinteistö Oy Teuvan Kafiaari	100	-17 448	-17 448	712 140	712 140	47 801	47 801
Teuvan Kaukolämpö Oy	100	32 208	32 208	1 664 821	1 664 821	1 751 928	1 751 928
Kuntayhtymät							
Eskoon sosiaalipalvelujen ky	2,772	-446 091	-12 366	7 074 551	196 107	25 003 259	693 090
Etelä-Pohjanmaan liitto ky	3,255	195 865	6 375	1 720 749	56 010	818 182	26 632
Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ky	2,964	2 214 956	65 651	60 598 495	1 796 139	206 306 057	6 114 912
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä	0,140	-328 622	-460	65 216 610	91 303	39 082 982	54 716
Suupohjan elinkeinotoimen ky	25,660	-6 161	-1 581	469 807	120 552	1 315 213	337 484
Suupohjan koulutuskuntayhtymä	16,917	-97 046	-16 417	4 801 282	812 233	5 720 576	967 750
Suupohjan peruspalveluliikelaitosky	24,948	0	0	1 448 860	361 462	11 976 013	2 987 776
Osakkuusyhteisöt							
Vapaa-ajankeskus Parra, Teuva	37,6	52 721	19 823	349 123	131 270	257 143	96 686
Aqua Botnica, Närpiö	31,5	117	37	3 441 335	1 084 020	1 893 213	596 362
As. Oy Teuvan Nouseva Kuuhu, Teuva	48,4	-1 994	-965	2 036 253	985 546	18 325	8 869
Asunto Oy Kaupanmäki	50	-24	-12	175 253	87 627	622	311
Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy	27,5	3 234	889	239 141	65 764	616 614	169 569

KONSERNITULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
Toimintatuotot	42 173 033	43 253 231
Toimintakulut	-75 197 891	-76 988 508
Osuus osakk.yht. voitosta/tappiosta	26 810	20 881
Toimintakate	-32 998 047	-33 714 397
Verotulot	15 743 713	16 775 375
Valtionosuudet	20 142 901	20 627 700
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	30 440	29 993
Muut rahoitustuotot	84 433	136 748
Korkokulut	-314 742	-310 936
Muut rahoituskulut	-35 223	-29 760
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-235 092	-173 955
Vuosikate	2 653 475	3 514 723
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 902 930	-2 787 292
Kertaluonteiset poistot	-16 391	-142 130
Arvonalentumiset	-3 466	
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-2 922 787	-2 929 422
Satunnaiset tuotot ja kulut		
Satunnaiset tuotot	152 589	899 528
Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä	152 589	899 528
Tilikauden tulos	-116 724	585 301
Tilinpäätössiirrot	-6 848	-16 224
Laskennalliset verot	-2 731	-3 288
Vähemmistöosuudet	-1 701	-12 964
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-128 004	1 452 353

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	56,08 %	56,18 %
Vuosikate/Poistot, %	90,89 %	119,98 %
Vuosikate, €/asukas	514,64	666,30
Asukasmäärä	5156	5275

KONSERNIRAHJOITUSLASKELMA 1.1.-31.12.2018

	2018	2017
<i>Toiminnan ja investointien rahavirta</i>		
Toiminnan rahavirta	3 056 333	3 178 990
Vuosikate	2 653 475	3 514 723
Tulorahoituksen korjauserät	402 858	-335 733
Investoinnit	-3 274 534	-1 806 274
Investointimenot	-3 342 269	-3 456 366
Rahoitusosuudet investointeihin	784	31 243
Pys. vastaavien hyödykk. luovutustulot	66 950	1 618 849
Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta	-218 202	1 372 716
<i>Rahoituksen rahavirta</i>		
Antolainauksen muutokset	35 787	33 587
Antolainasaamisten vähennykset	35 787	33 587
Lainakannan muutokset	-783 770	-751 122
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	1 783 853	1 115 994
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-2 263 521	-1 906 833
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-304 102	39 717
Oman pääoman muutokset	-209 742	-67 554
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 322 794	96 827
Toimeksiantojen varojen muutos	125 961	49 274
Vaihto-omaisuuden muutos	-3 170	-9 177
Saamisten muutos	466 600	496 550
Korottomien velkojen muutos	733 403	-439 820
Rahoituksen rahavirta	365 069	-688 262
Rahavarojen muutos	146 868	684 454
Rahavarat 31.12.	5 405 207	5 807 910
Rahavarat 1.1.	5 258 339	5 123 456
Rahavarojen muutos	146 868	684 454

Rahoituslaskelman tunnusluvut:

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v.

-4 324 455 -10 658 244

Investointien tulorahoitus, %

79,41 % 102,62 %

Lainanhoitokate

1,15 1,73

Rahavarat 31.12.

5 405 207 5 807 910

Kassasta maksut

81 153 646 82 692 403

Kassan riittävyys, pv

24 26

Asukasmäärä

5 156 5 275

KONSERNITASE 31.12.2018

VASTAAVAA

	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
PYSYVÄT VASTAAVAT	42 941 659	42 898 381
Aineettomat hyödykkeet	247 870	205 069
Aineettomat oikeudet	247 870	205 069
Aineelliset hyödykkeet	38 506 355	38 496 032
Maa- ja vesialueet	3 071 104	3 045 628
Rakennukset	28 690 525	28 347 514
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 340 368	3 034 085
Koneet ja kalusto	2 093 199	2 198 796
Muut aineelliset hyödykkeet	56 155	55 052
Enn.maksut ja keskener.hank.	1 255 004	1 814 957
Sijoitukset	4 187 434	4 197 280
Osakkuusyhteisöosakkeet	2 488 268	2 530 118
Muut osakkeet ja osuudet	358 927	291 142
Muut lainasaamiset	1 338 540	1 374 321
Muut saamiset	1 699	1 699
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	223 374	280 544
VAIHTUVAT VASTAAVAT	16 285 593	17 009 043
Vaihto-omaisuus	380 631	377 412
Saamiset	10 499 756	10 823 721
Pitkäaikaiset saamiset	4 636 412	5 143 194
Lyhytaikaiset saamiset	5 863 344	5 680 527
Rahoitusomaisuusarvopaperit	18 114	17 795
Osakkeet ja osuudet	455	455
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	17 659	17 340
Rahat ja pankkisaamiset	5 387 093	5 790 115
VASTAAVAA YHTEENSÄ	59 450 626	60 187 968

VASTATTAVAA

	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
OMA PÄÄOMA	17 465 929	17 784 698
Peruspääoma	22 881 275	22 881 275
Arvonkorotusrahasto	10 148	10 165
Muut omat rahastot	1 232 945	1 232 945
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-6 530 434	-7 792 040
Tilikauden ylijäämä	-128 004	1 452 353
VÄHEMMISTÖOSUUS	85 080	83 379
VARAUKSET		
POISTOERO JA VAPAAEHT. VAR.	13	0
PAKOLLISET VARAUKSET	380 043	378 930
Muut pakolliset varaukset	380 043	378 930
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	579 568	510 777
VIERAS PÄÄOMA	40 939 992	41 430 184
Pitkäaikainen vieras pääoma	26 481 924	27 222 041
Pitkäaikainen korollinen vieras po	26 413 124	27 155 971
Pitkäaikainen koroton vieras po	68 800	66 069
Lyhytaikainen vieras pääoma	14 458 069	14 208 144
Lyhytaikainen korollinen vieras po	4 807 509	4 848 026
Lyhytaikainen koroton vieras po	9 650 560	9 360 118
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	59 450 626	60 187 968

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	29,52 %	29,69 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	52,45 %	51,37 %
Velat ja vastuut prosenttia käyttötulois- ta	58,44 %	57,34 %
Kertynyt yli- / alijäämä	-6 658 438	-6 339 687
Kertynyt yli- / alijäämä, €/asukas	-1 291	-1 202
Konsernin lainakanta €/asukas	6 055	6 067
Konsernin lainakanta 31.12., €	31 220 633	32 003 997
Konsernin lainasaamiset 31.12., €	1 338 540	1 374 321
Asukasmäärä	5 156	5 275

6. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

KONSERNITULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Konsernin toimintatuotot tehtäväalueittain	2018	2017
Yleishallinto	1 843 874,77	1 962 975,45
Sosiaali- ja terveystoimet	34 379 422,35	33 303 140,56
Opetus- ja kulttuuritoimet	2 500 409,35	4 025 085,03
Yhdyskuntapalvelut	3 449 326,91	3 962 030,19
Konsernin toimintatuotot yhteensä	42 173 033,38	43 253 231,23

Pakollisten varausten muutokset	2018	2017
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu 1.1.	358 641,51	316 364,64
Lisäykset tilikaudella	55 610,92	89 290,51
Vähennykset tilikaudella	-46 075,81	-47 013,64
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu 31.12.	368 176,62	358 641,51
Vuokravastuu 1.1.	20 288,69	28 250,34
Lisäykset tilikaudella	824,37	930,58
Vähennykset tilikaudella	-9 246,38	-8 892,23
Vuokravastuu 31.12.	11 866,68	20 288,69

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	2018	2017
Satunnaiset tuotot		
Teak Oy fuusiovoitto	152 588,65	
Teak-konsernin myyntivoitto osakkeiden myynnistä		899 528,26
Satunnaiset tuotot yhteensä	152 588,65	899 528,26

Taseen vastaavaa koskevat liitetiedot

	2018	2017
Arvonkorotukset		
Rakennukset arvonnkorotus 1.1.	10 165,00	10 541,74
Purku	17,16	376,74
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	10 147,84	10 165,00

	2018	2017
Saamiset		
Lyhytaikaisiin saamisiin sisältyvät olennaiset erät		
Projektien saamiset, Eu-tuet	81 286,53	100 333,21
Korvaus työterveyshuollosta	98 806,93	53 867,37
Valtionosuussaamiset	225 004,00	231 052,00
Melan saamiset	91 398,25	113 643,51
Myyntisaamiset ja muut saamiset	5 366 848,03	5 181 630,49
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	5 863 343,74	5 680 526,58

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

	2018	2017
Oman pääoman erittely		
Peruspääoma 1.1.	22 881 274,85	22 881 274,85
Peruspääoma 31.12.	22 881 274,85	22 881 274,85
Arvonkorotusrahasto 1.1.	10 165,00	10 541,74
Vähennys	-17,16	-376,74
Arvonkorotusrahasto 31.12.	10 147,84	10 165,00
Muut omat rahastot	1 232 944,57	1 232 944,57
Edellisten tilikausien ali-/ylijäämä 1.1.	-6 339 686,70	-7 741 058,29
Edellisten tilikausien oikaisut	-190 747,24	-50 981,79
Edellisten tilikausien ali-/ylijäämä 31.12.	-6 530 433,94	-7 792 040,08
Tilikauden ali-/ylijäämä	-128 004,20	1 452 353,38
Oma pääoma yhteensä	17 465 929,12	17 784 697,72

Vieras pääoma

Pitkäaikaiseen korolliseen vieras pääomaan sisältyvät velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden jälkeen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 725 556	16 035 024
---	------------	------------

Pakolliset varaukset

Muut pakolliset varaukset

Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuut	368 176,61	358 680,47
------------------------------------	------------	------------

Vuokravastuu	11 866,69	20 249,72
--------------	-----------	-----------

Muut pakolliset varaukset yhteensä	380 043,30	378 930,19
------------------------------------	------------	------------

Laskennalliset verovelat

Korottomaan vieraaseen pääomaan sisältyvät laskennalliset verovelat

68 799,91	49 934,59
-----------	-----------

Lyhytaikainen koroton pääoma

Oleelliset erät

Palkkojen ja henkilösivukulujen

jaksotukset	3 280 545,50	3 333 508,07
-------------	--------------	--------------

Korkojaksotukset	53 123,40	11 834,81
------------------	-----------	-----------

Ostovelat ja muut korottomat velat	6 316 890,79	6 014 775,00
------------------------------------	--------------	--------------

Lyhytaikainen koroton pääoma yhteensä	9 650 559,69	9 360 117,88
---------------------------------------	--------------	--------------

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat erittelyt	2018	2017
Velat, joiden vakuutena on kiinteistökiinnitys	2 936 456,88	2 778 343,98
Leasingvastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	108 170,97	76 926,71
Myöhemmin maksettavat	167 031,68	113 436,82
Leasingvastuut yhteensä	275 202,65	190 363,53
Arvonlisäveron palautusvastuu	2 074 015,08	2 069 288,20
Vuokravastuut	4 402 828,29	4 631 408,03
Muut vastuusitoumukset		
Takaukset muiden puolesta	194 878,63	204 878,92
Professuurit	41 370,99	51 569,21

Luettelo ja selvitykset

Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista

Käytetyt kirjanpitokirjat
 Tilinpäätös
 Tase-erittelyt
 Päiväkirjat ja pääkirjat
 Toteumavertailut
 Käyttöomaisuusluettelot

Tositelajit

002	Muistiokirjaukset
008	Vyörytystapahtumat
010	Tiliotekirjaus
011	Myyntireskontran suoritukset
020	Populus matkalasku
040	Ostolaskujen suoritukset
310	Palkat
410	Sähköiset ostolaskut
602	Rakennus- ja maa-aineslupamaksut
606	Ruokapalvelut
608	Muut laskut
644	Vesi- ja jätevesilaskut
670	Koki Vuokralaskut
703	Päivähoitolaskut
801	Käyttöomaisuus

Selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Tilinpäätös	Säilytetään pysyvästi sidottuna kirjana
Tase-erittelyt	10 vuotta
Päiväkirjat	10 vuotta, sähköisessä muodossa
Pääkirjat	pysyvästi, sähköisessä muodossa
Toteumavertailut	10 vuotta sähköisessä muodossa
Käyttöomaisuus	10 vuotta atk-listoina
Tositeaineisto	10 vuotta, osa sähköisessä muodossa
Palkkalistat	10 vuotta, sähköisessä muodossa
Palkkakortit	pysyvästi

Teuvan kunnan tilikauden 2018 tilinpäätöksen allekirjoitus

Teuvalla 25. maaliskuuta 2019

TEUVAN KUNNANHALLITUS

Esko Lehtimäki, puheenjohtaja

Lasse Tamsi, 1. varapuheenjohtaja

Saija Syväluoma, varajäsen

Kaj Erlands, jäsen

Ville Heikkilä, jäsen

Katri Honkilahti, jäsen

Paula Kaleva, jäsen

Anu Mäntylä, jäsen

Ari Ollikkala, jäsen

Veli Nummela, kunnanjohtaja

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä:

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus

Teuvalla 8 / 5 2019

KPMG Julkishallinnon palvelut Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Ilari Karhu, JHT, HT